

- lamelne zavese
- žaluzije
- rolete
- profili za fasade
- kovinski izdelki
- sestavni in nadomestni deli za rolete in žaluzije

MEDE

Šentjerjska c. 13
68000 Novo mesto
tel./fax: 368 (0) 68/23-673, 323-673
mobitel: 0609/622-585

Št. 25 (2393), leto XLVI • Novo mesto, četrtek, 22. junija 1995 • Cena: 130 tolarjev

DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

METRSKI VALOVI NA ČATEŽU - Najnovejši bazen z valovi je v rekordnih dveh mesecih in pol zgradil Rudis iz Trbovelj. Pod zemljo ob bazenu je strojniča za valove, prav tako pod zemljo na drugi strani ceste pa izravnalni bazen. Kot je ob otvoritvi dejal direktor Term Borut Mokrovič, so posebno pozornost posvetili filtriranju in dezinfekciji bazenske vode. (Foto: B. D. G.)

Termalna riviera dobila valove

Terme Čatež končale 250 milijonsko naložbo v nov termalni bazen z valovi in restavracije na rivieri - Julija odprejo še veliko nočno zabavišče in hotel Toplice

ČATEŽ OB SAVI - Pred tednom dni so v Termah Čatež odprli 1250 kvadratnih metrov novih vodnih površin, ki predstavljajo novo priljubljenost na Termalni rivieri, saj gre za bazen z valovi, prvi te vrste v Sloveniji, v katerem se je mogoče prepusiti tudi nad meter visokim valovom. Poleg novega bazena je v četrtek ob olimpijskem bazenu začela obratovati tudi prenovljena restavracija, konec tedna pa je začel z redno vožnjo še turistični vlak, last zasebnega podjetja s Čateža. Terme so v izgradnjo bazena in novih restavracijskih prostorov vložile 250 milijonov tolarjev.

Poleg tega je ob bazenih še restavracija za goste iz kampa s celodnevni obratovanjem in restavracija v sklopu velikega nočnega zabavišča, ki ga ravnokar urejajo in ga nameravajo odpreti konec julija. Terasa bo podnevi namenjena kopalcem, zvečer pa obiskovalcem nočnega zabavišča. Terme že za začetek julija napovedujejo novo otvoritev in sicer hotela Toplice, ki ga gradijo v prvotni podobi tega prvega hotela na Čatežu iz leta 1925.

B. DUSIČ GORNIK

Ko so pred 30 leti v Termah Čatež zgradili prvi bazen, niso mogli vedeti, da je to začetek razvoja današnje obale na kopnem, kakršno so zasnovali pred 6 leti in ki danes privablja na Čatež številne goste. Termalna riviera, ki je v Sloveniji zaščitena znamka Term Čatež, zdaj pa je v postopku tudi za zaščito v tujini, obsega danes 8.000 kvadratnih

metrov pogrešali. Letna restavracija za kopalce bo po modelu samopostrezne trgovine lahko sprejela nekaj tisoč gostov na dan, v njej pa bodo med ostalim nudili tudi sveže pecivo iz nove pekarnice Term Čatež.

Čestitamo za dan državnosti!

Šentviški praznik zborovskega petja

26. pevski tabor v Šentvidu pri Stični združil prek 200 slovenskih zborov iz domovine in zamejstva - Slavnostni govornik varuh človekovih pravic Ivo Bizjak

ŠENTVID PRI STIČNI - Minulo nedeljo, 18. junija, se je pred osnovno šolo Ferda Vesela na prizorišču tradicionalnih pevskih taborov zbralo več kot 200 zborov s prek 6000 pevci na osrednji prireditvi letošnjega 26. pevskega tabora. Ker letos praznujemo 50. obletnico zmage nad fašizmom in s priznanjem so priveditelji letošnje srečanje slovenskih pevskih zborov tematsko navezali na vojaško tematiko.

Zbori so na prireditvi, ki je nosila naslov "Oj, ta soldaški boben", pod skupnim vodstvom dirigenta Igorja Svare in Milivoja Šerbka, ki je diriguiral pihalnemu orkestru slovenske policije, prepevali pesmi, ki sta jih navdihnila vojaščina in vojni čas ter kar je z njima povezano. Nastop pa so zaključili z Beethovnov Odo ratalo dolgoletni sodelavec tabora Stane Peček.

Slavnostni govornik je bil varuh človekovih pravic Ivo Bizjak (nekoč tudi sam pevec na enem od šentviških pevskih taborov). Med drugim je povedal, da je petje v zboru za marsikatero Slovence edina oblika glasbenega udejstvovanja in edini dejaven stik z doživljanjem umetnosti, pevski zbor pa je v številnih slovenskih krajih edina kulturna dejavnost, marsikje pa tudi edina oblika druženja ljudi različnih poklicev,

dejavnosti in interesov. Tega vidika zborovske dejavnosti ne gre spregledati v času, ko je za prijateljsko

ZA DAN DRŽAVNOSTI

NOVO MESTO - V soboto, 24. junija, ob 20. uri bo na novomeškem Novem trgu osrednja prireditev ob dnevu državnosti.

POSLOVILNI OBISK YRJA SEPPALE

BELA KRAJINA - V petek je bil na obisku v Beli krajini vodja delegacije Mednarodne federacije Rdečega križa in Rdečega polmeseca Yrjo Seppala, spremljali pa so ga generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič, njegova namestnica Darja Horvat in pomočnica Neva Petek. Obisk visokega gosta je bil poslovilne narave, ker Mednarodni Rdeči križ konec junija zapira svoje predstavništvo v Sloveniji, ki je uspešno delovalo od začetka vojne v naši državi. Pomembno je prispevalo k mednarodni uveljavitvi Slovenije in pomagalo RKS pri uresničevanju njegovih temeljnih nalog, predvsem pa pri mednarodni humanitarni pomoči za begunce v naši državi. Visokega gosta je sprejel metliški župan Branko Matkovič, ki se mu je še posebej zahvalil za pomoč Mednarodnega Rdečega križa območnemu odboru RK Metlika. Gostje so si ogledali tudi vinsko klet v Metliki, muzej RK v Gradcu in logistični center RK na Otovcu.

ŽALNA SVEČANOST V ROGU

KOČEVJE - V Kočevskem Rogu bo v nedeljo, 25. junija, ob 11. uri žalna svečanost za po vojni pobitimi. Ker gre za 50. obletnico pobojev, pričakuje večji obisk, kot je bil zadnja leta, in sicer okoli 20.000 ljudi tako rekoč iz vsega sveta. Ob tej priložnosti bodo pri žalni maši, ki jo bo pel nadškof dr. Alojzij Šuštar, sodelovali skoraj vsi slovenski škofje pa tudi nadškofa iz Toronta (g. Ambrožič) in Beograda (Jože Perko).

VREME

Nadaljevalo se bo hladno in nestalno vreme z občasnimi plohami in nevihtami.

druženje in medsebojne povezave tako malo priložnosti. Lanskoletni slavnostni govornik predsednik Milan Kučan je poslal udeležencem taboru pismene pozdrave, akademik dr. Anton Trstenjak pa je v pozdravnem govoru duhovito spomnil na krilatice, da je tam, kjer sta dva Slovence, že štiri glasno petje.

Tabor se je začel že v soboto zvečer s koncertom osmih zamejskih zborov, vrhunec pa je bil nastop tržaškega zboru Jakob Gallus, nosilca zlate plakete mesta Maribor. Na Taboru so podelili tudi častna priznanja za 25 let skupnega dela, prejeli pa so jih: pevski zbor iz Šentvida, zbor iz Izlaka, zbor Loški glas iz Kisovca, zbor Grafika iz Ljubljane, zbor Stična in zamejski zbor Avgusta Pavel iz Zgornjega Senika.

• Terme že pet let poslujejo kot delniška družba in iz leta v leto dosegajo boljše poslovne rezultate, ki omogočajo nove naložbe. Razen navedenega tečejo še številne manjše naložbe, sicer pa namerava družba s svojim kapitalom in znanjem poseči tudi drugam po Sloveniji in morda tudi v tujino. Podpisana je že predpogodba za naložbo v izgradnjo zimskih bazenov Rogaški Slatini, saj ocenjujejo, da v Sloveniji lahko obratuje več "Termalnih rivier". Zdaj čakajo na odločitve Rogaške in Sklada za razvoj. Vrednost delnic družbe na borzi sicer niha, vendar pravijo, da so zanesljiva družba, kar dokazujejo tudi v reviji Kapital objavljene raziskave. Te uvrščajo Terme po zanimivosti naložbe takoj za Petrol, Lek, Krko in Union, po ugledu pa na 8. mesto.

metrov sodobnih bazenskih površin s termalno vodo in napravami, ki povečujejo privlačnost (vodne drčce, masaže, hitre reke, slapovi, valovi itd.) Bazene dopolnjuje še umetno jezero z 10.000 kvadratnimi metri vodnih površin.

Ob olimpijskem bazenu bodo poslej tri restavracije, ki so jih gosti že

KOVAČIČU ZLATA ROKA - Mag. Milošu Kovačiču (na sliki drugi z desne), generalnemu direktorju Krke, tovarne zdravil Krka Novo mesto so pred dnevi izročili Zlato roko, priznanje, ki ga območna gospodarska zbornica Novo mesto podeljuje za izjemne dosežke v gospodarstvu. Ob podelitvi so poudarili, da je Kovačič veliko in trajno prispeval ne le k razvoju Krke, pač pa tudi k razvoju Dolenjske in Bele krajine. Kovačič pa zavzema opazno mesto tudi med gospodarstveniki, in sicer v Sloveniji. (Besedilo M. Luzar, foto: Marko Klinc)

Revoz in slovenska znanost

Obiska ministra dr. Rado Bohinca v Revozu - Prešibko sodelovanje na znanstvenem področju - Sivi uvoz se ne meni za regulativo - Dokapitalizacija

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo je novomeški Revoz obiskal minister za znanost in tehnologijo prof. dr. Rado Bohinc. Z njim sta bila še državni sekretar za mednarodno sodelovanje dr. Rado Genorio in inž. Miha Luckmann, pomočnik direktorja Urada za standardizacijo in meroslovje, odgovoren za homologacijo.

Minister Bohinc s sodelavci si je ogledal Revozovo tovarno avtomobilov in se seznanil s podjetjem, ki je največji slovenski izvoznik, z vodilnimi ljudmi Revoza pa se je pogovarjal o tehnični in tržni regulativi ter o sodelovanju Revoza v slovenskih znanstvenih ustanovah. Dr. Bohinc je na tiskovni konferenci z drugim dejal, da bi se Revoz kot največji izvoznik pač moral bolj vključevati v slovensko znanstveno-tehnološko razvojno politiko. Tako pa njegovo ministrstvo Revozovega razvojnega oddelka sploh nima v registru. Revoz, katerega večinski lastnik je francoski Renault, čigar večinski lastnik je država Francija, ki je ena vodilnih držav v projektu Eureka, naj bi se po mnenju ministra vključil predvsem v programe automatizacije proizvodnje, saj v bližnji prihodnosti načrtuje posodabljanje teh tehnologij. Revoz

bodo povabili tudi k sodelovanju v slovenski znanstveni fundaciji.

Ob ministrom obisku v Novem mestu je beseda tekla tudi o prilagajanju slovenskih predpisov in standardov mednarodnim, za kar je poverljivo ministrstvo za znanost in tehnologijo. Še lani je v Sloveniji veljalo kar 11.000 JUS standardov, ki jih morajo do konca leta zamenjati z novimi, v zadnji dveh letih pa je ministrstvo po vzoru standardov razvitega sveta izdalo 54 predpisov v zvezi z avtomobilsko industrijo.

Govor je bil tudi o vprašanjih v zvezi s homologacijami in individualnim oz. tako imenovanim sivim uvozom avtomobilov. Tak uvoz je v tržnem gospodarstvu običajen, a pri nas je dosegel celih 27 odst., kar je visoko nad sprejemljivimi, predvsem pa se ta sivi uvoz v precejšnji meri ne podreja tržni regulativi, ki velja za uradne uvoznike oz. prodajalce

in ki seveda velja tudi za "sive". V prvi vrsti gre tu za garancije, zagotavljanja servisov in rezervnih delov in ne nazadnje tudi navodil v slovensčini.

Direktor Revoza Bernard Courzat je izrazil zadovoljstvo nad visokim obiskom in zagotovil tesnejše sodelovanje na razvojnem, tehnološkem in drugih področjih, na katerih lahko Revoz in Renault pripomota s svojim znanjem, izkušnjami in tehničnimi ter tehnološkimi zmogljivostmi.

A. B.

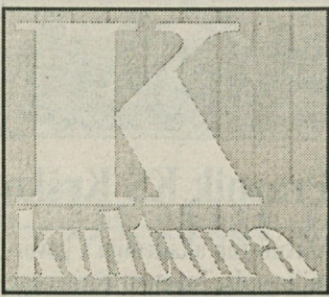
Bitke take in drugačne

To, kar se dogaja v slovenskem parlamentu zaradi zakona o začasnem moratoriju na vračanje premoženja Cerkvi in redovom, ki sta ga predlagala Zmago Jelinčič in Polinca Dobrajc, je - milo rečeno - otročje. Tako so nedavno dejali tudi člani ene od parlamentarnih strank. Kdo je v tem primeru bolj in kdo manj otročji, nas davkoplačevalce niti ne zanima toliko, kot nas lahko skrbi to, da smo prav takšnim ljudem zaupali, da odločajo o vseh pomembnejših stvareh v državi. In ti ljudje, ki jih je le za nekaj tisočink odstotka slovenskih državljanov, lahko počno, karkoli se jim zazdi in so za svoje neumnosti celo zelo dobro plačani. In če se sredi Ljubljane nekaj deset ljudi bode zaradi cerkvenega premoženja, se nekeje onkraj Gorjančev, gledano z ljubljanske strani, bode s Cerkvijo približno toliko ljudi, kot je slovenskih poslancev. Le da tokrat ne gre za rimskokatoliško, temveč grškokatoliško cerkev. Slovenci Žumberčani, kot si sami pravijo, pa se ne bojujejo za nikakršno vračanje ali nevratanje cerkvenega premoženja, temveč zgolj za vrnitev matičnih cerkvenih knjig v Slovenijo iz sosednje Hrvaške, kamor so "odšli" pred petimi leti. A njihov boj v primerjavi z bitko poslancev, ki zdaj so, pa jih spet ni, ni ovekovečen na prvih straneh časopisov, ni osrednja tema pri radijskih in televizijskih poročilih. Ostaja na obrobju, kot so ostali na obrobju ti belokranjski ljudje, kajti tisti, ki jih zanimajo le "velike teme", jim doslej niso bili pripravljeno niti odgovoriti. Upajo lahko le, da s svojo zahtevo vred ne bodo potonili v pozabo. Poslanci to zagotovo ne bodo, saj sami dobro poskrbijo za svojo reklamo, pa četudi v negativnem smislu.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Danes v Dolenjskem listu

- na 4. strani:
 - Smreke ali žegnan bitof?
- na 5. strani:
 - Zastrašujoč pogled v otroška usta
- na 7. strani:
 - Bela turistična lisa
- na 8. strani:
 - Pri 73 letih pesniška zbirka
- od 11. do 14. strani:
 - Priloga Dolenjskega lista
- na 24. strani:
 - Z zaklenjeno cerkvijo do pravice

PRODAJNA RAZSTAVA TUJEGA LEPOSLOVJA

LJUBLJANA - Ta teden je v knjigarni Kazina na Kongresnem trgu odprta prodajna razstava tuje leposlovne literature, na kateri je razstavljenih približno 800 ameriških, angleških, francoskih, italijanskih in španskih leposlovnih del, večinoma v cenejših, broširanih izdajah. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 19.30, zadnji dan, 24. junija, pa od 8. do 13. ure.

NASTOP DOBOVSKIH PEVCEV V VRTOJBI

DOBOVA - Mešani pevski zbor Franc Bogovič iz Dobove (pod vodstvom J. Grakalića) je v soboto, 10. junija, že četrtič gostoval v Vrtojbi, kjer je imel zvečer koncert s pobratena zboroma Ciril Silič iz Vrtojbe in Rupe-Pec iz Italije. Tudi to tradicionalno srečanje (vsakič v drugem kraju) je imelo kulturni značaj, saj so doboske pevce gostitelj seznanili z najbolj zanimivimi kulturnozgodovinskimi zanimivostmi: obiskali so Štanjel, tipično istrsko kraško vas, in galerijo slovenskega slikarja Krasa-Lojzeta Spacala. Za prihodnje leto pa so že sprejeli povabilo na obisk Poletnih grajskih večerov Štanjel 1995/96. MePZ Franc Bogovič pa je v ponedeljek, 12. junija, v Šmarjetih Toplicah priredil celovečerni koncert, koncertno sezono pa bi pevci radi zaključili s celovečernim koncertom skupaj z mladinskim zborom OŠ Dobova (vodi ga Pavla Bunetič) v Dobovi.

Novomeški poletni večeri 1995

Zveza kulturnih organizacij Novo mesto letos pripravlja 5 zanimivih glasbenih večerov - Začetek v petek

NOVO MESTO - ZKO Novo mesto, ki je organizator že tradicionalnih Novomeških poletnih večerov, bo tudi letošnje poletje poskrbelo za živahen in pester kulturni utrip v dolenski metropoli. Četrtič po vrsti bo pripravila pet glasbenih večerov, ki so razporejeni skozi vse poletje do začetka septembra. "Letos je bil z organizacijo dodaten problem, ker Mestna občina Novo mesto dolgo ni sprejela proračuna in je bilo težko ali pa sploh nemogoče sklepati dogovore z izvajalci, zato so nekatere prireditve odpadle. No, sedaj so stvari jasne in za organizacijo tega projekta smo dobili 800.000 tolarjev, kar je seveda veliko premalo, zato bomo skušali vsaj še dvakrat toliko denarja dobiti od sponzorjev. Z Novomeškimi poletnimi večeri je Novo mesto vključeno v vseslovenski projekt Podoba Slovenije in na ta način prihaja do uveljavitve v slovenskem in mednarodnem prostoru. Tudi zato morajo biti te prireditve res kvalitetne, toda žal imamo le kulturne prostore, ni pa opreme za predstave zunaj (osvetlitev, ozvočenje, premični odri), npr. za plesne in gledališke dogodke, ki bi večere zelo popestrili," je razlagala Staša

Vovk, tajnica ZKO Novo mesto. Letošnji sklop poletnih večerov (vsi bodo potekali zunaj, v primeru slabega vremena pa v notranjih prostorih) se začneja že kar tradicionalno, ta petek, 23. junija ob 21. uri v atriju kapiteljske proštnje - koncert Novomeškega simfoničnega orkestra. Otvoritveni koncert bo posvečen dnevu slovenske državnosti.

Naslednji novomeški poletni večeri pa bodo v torek, 4. julija ob 21. uri na muzejskih vrtovih ljubljanski trobilni kvintet iz Ljubljane Jazz Brass; v torek, 18. julija, ob 21. uri v atriju kapiteljske proštnje Klara Tomljanovič (kitara) in Uroš Rojko (klarineti); v petek, 25. avgusta, ob 21. uri v atriju kapiteljske proštnje večer šansonov z Vito Mavrič in Borutom Lesjakom; zaključni večer pa bo spet (tradicionalno kot prvega) imel domač ansambel, in sicer Pihalni orkester Krkinih Zdravilišč iz Straže v atriju grmskega gradu. "Glede na obisk poletnih večerov vsa tri leta, lahko rečem, da so Novomeščani te večere vzeli za svoje, in mislim da se bo to pokazalo tudi letos," je zaključila Staša Vovk.

L. M.

VEČER CIGANSKE GLASBE - Na muzejskih vrtovih Dolenjskega muzeja v Novem mestu so v petek zvečer od 20.30 naprej odmevale ruske romance in ciganske balade in razveseljevale številno novomeško publiko. Lep večer so pripravili duo Ira Roma - Irina in Aleksander Guščin iz Samare (Irina je pela glasbene verzije Puškina, Lermontova, Turgenjeva, Makarova, Bloka, Jesenina, Cvetajeva... in igrala na kitaro, Aleksander pa jo je spremljal z violino), ter igralca Mladinskega gledališča Ljubljana Olga Kacijan in Janez Škof, ki sta pesmi pripovedovala. Recital in koncert ruskih romanc in ciganskih balad, ki predstavlja nekakšen uvod v bližajoče se Novomeške poletne večere 1995, sta organizirala Zveza kulturnih organizacij in Dolenjski muzej Novo mesto. (Foto: L. Mum)

Pri 73 letih pesniška zbirka

V Starem trgu ob Kolpi so predstavili pesniški prvenec Marije Wolfve, domačinke iz bližnjih Radencev - Utrip nekdanjega in sedanjega življenja

STARI TRG - Lahko bi rekli, da se je Poljanska dolina letos knjižno prebudila, saj je pred kratkim izšla že druga knjiga, katere avtorica je Poljanka. Po knjigi spominov poljanske babice Mete Staudohar, ki je izšla pred dvema mesecema, so v petek, 16. junija, zvečer v osnovni šoli v Starem trgu predstavili še pesniško zbirko Moja dolina, s katero se je svojim rojakom in širši slovenski javnosti predstavila ljudska pesnica Marija Wolf, doma iz Radencev ob Kolpi.

Predstavitve je bila za Stari trg nedvomno zanimiv kulturni dogodek. Osrednja osebnost je seveda bila domačinka Marija Wolf, ki je sama prebrala nekaj svojih najnovejših priložnostnih pesmi, o nji in njenem pesnjenju je govoril urednik Dolenjske založbe Franci Šali, večer pa so popestrili še tamburaši dragatuške osnovne šole, recitatorja in glasbenik črnomaljskega kulturno-umetniškega društva Hip-hop, vokalni kvartet Stična in pevke iz Starega trga.

Sred predstavitve je v Radencih potekalo pravo domače slanje, na katerem so se zbrali sorodniki in prijatelji tete Marine, kot Mariji Wolfovi pravijo domačini, in ob belokranjsko radodarno polni mizi proslavili izid njenega pesniškega

prvenca. Med pogovorom je 73-letna Marija povedala, da se je s pisanjem pesmi ukvarjala že dlje časa. Če odštejemo šolske poskuse, je prvo pesem, tako, kot so ji potem pogosto vrele iz srca, napisala leta

PESNICA IN ZALOŽNIK - Marija Wolf in urednik Franci Šali med slovesno predstavitvijo pesniške zbirke Moja dolina v Starem trgu ob Kolpi.

1969, ko je od doma odšel sin. Materino srce je slutilo, da bo ostal v belem svetu, tako kot so ostali premnogi Poljanci in Poljanke, medtem ko domovi ob Kolpi vse bolj samevajo prazni. Tudi ta bridka izkušnja je navdihnila Mariji prenekateri verz, zato se v njenih pesmih od radostnem čutenju narave, ljubezni do rodne grude in preproste kmečkega življenja ves čas mešajo grenki toni zapuščeniosti, osamljenosti, izgubljanja in minevanja. Veliko je napisala tudi priložnostnih pesmi, saj noben praznik, god, rojstni dan, poroka, ali kak drug življenjski jubilej v družini in sorodstvu ni šel mimo, ne da bi ga Marija prelila v pesem. Tako se ji je nabral kar lep kup verzov.

KAPELSKI ZBOR POJE ŽE 75 LET

KAPELE - Farna cerkev Marije Vnebovzete v Kapelah bo to soboto zvečer, na predvečer državnega praznika, gotovo spet premajhna za vse obiskovalce. Ob 20. uri se bo njej začel koncert domačega moškega pevskega zbora, ki bo s prireditvijo obeležil 75-letnico svojega delovanja. Gost večera bo Slovenski okteti, ki napoveduje, da bo letos prekinil z delom, zato je njegov nastop še toliko bolj privlačen. MPZ Kapele zadnjih 5 let vodi Artičan Miha Haler, v občini Brežice znan zborovodja. Zbor je pred kratkim uresničil dolgoletne načrte in pridobil še 8 od 15 do 21 let starih pevcev in se tako zelo pomladil, da ima povprečno starost pod 30 let, nastarejši pevec pa šteje 48 let. Pomladitev zbora je prinesla poleg nekaj začetniških težav, ki so zboru preprečile uvrstitev na letošnje regijsko revijo, tudi svežino glasov in zagotovilo, da bo zbor delal še naprej. Pevci iščejo vzpodbude za delo in razmišljajo o pobratenju s kakim zborom iz drugega konca Slovenije.

"Pridi zvečer na grad!"

V soboto se prično metliške poletne kulturne prireditve, ki bodo trajale do 1. septembra

METLIKA - Prizadavni odbor za poletne kulturne prireditve pri Ljudski knjižnici Metlika je za letošnje poletje pripravil pester program prireditev pod skupnim naslovom "Pridi zvečer na grad". Pričele se bodo v soboto, 24. junija, ob 21. uri pri Treh farah z orgelskim koncertom Angele Tomanič.

Razen prve prireditve bodo vse na dvorišču metliškega gradu, če bo slabo vreme, pa v kulturnem domu ali v športni dvorani. Letošnje kulturno poletje bo že sedmo zapovrstjo. Anici Kopinič kot predsednici odbora in članom Marti Strahinič, Martina Skolibru, Matjažu Rusu, Toniju Gašperiču in Rudiju Vlačiču je uspelo pripraviti tako pester program skozi vse poletje, da bo zagotovo v njem za vsakogar nekaj. Ob tem ne gre prezeleti, da bodo organizatorji finančialni prireditve, ki bodo zapolnile kar 13 poletnih večerov, le s pomočjo sponzorjev in vstopnine.

Uradno otvoritve prireditev "Pridi zvečer na grad" bo v soboto, 1. junija, ko bo ob 145-letnici svojega dela nastopila mestna godba Metlika. V petek, 7. julija, se bo na turneji po Sloveniji ustavila v Metliki folk-

Da je prišlo do natisa, je med drugim zaslužen, kot je večkrat poudarila, dr. Kapš, prav tako doma iz Poljanske doline. Med obiskom v zdravstvenem domu mu je pokazala nekaj pesmi in dr. Kapš je menil, da bi bila škoda, če bi ostale v predalu. Pomagal ji je navezati stike z Dolenjsko založbo, potem pa je zadeva stekla. Urednik Šali se je potrdil in naredil izbor, natis knjige pa je podprla še občina Črnomelj. Tako je čez leto dni že izšla zbirka Marijinih pesmi, drobna, a lično opremljena knjižica preprostih pesmi, kot je ("preprosta sem kmečka ženica") tudi njena tvorka.

M. MARKELJ

PREDSTAVITEV "ALBUMA" - Na predstavitvi knjige Album, še posebej pa na kasnejšem ogledu razstave avtorice Zore Stančić, je bilo toliko ljudi, kot Ribnici že dolgo ne pomnijo. Na posnetku predstavitve knjige: Nadja Zgonik, Zora Stančić in Luka Novak. (Foto: M. L.-S.)

Prijazne oči z grafik Z. Stančić

Otvoritev razstave risb in grafik ter predstavitve knjige Album - Uporaba kontrasta črnega tiska na beli podlagi izpričuje komunikativnost del

RIBNICA - Pred kratkim je bila v prostorih Miklove hiše v Ribnici otvoritev razstave slik in grafik ter predstavitve knjige Album mlade avtorice Zore Stančić. Številnemu občinstvu, med katerim je bilo opaziti mnoga znana imena iz kulturnega in javnega življenja v državi, so v medsebojnem razgovoru knjigo predstavili poleg avtorice še Nadja Zgonik, Ranko Novak in Luka Novak, z glasbenimi utrinki pa je njihov razgovor dopolnil Živko Živkovič s kitaro.

"Zorina umetnost je sijajno komunikativna - ponudi nam roko in nas povabi v svet galerije," je v uvodu dejala Nadja Zgonik, ki je z urednico Nelo Malečkar Zori pomagala pri izbiri tekstov za njeno knjigo. V njej so poleg Zorinih grafik in tekstov tudi teksti nekaterih drugih avtorjev, slika in tekst pa se prepletata, tako da, kot je dejal oblikovalec knjige Ranko Novak, "funkcionirata povsem drugače kot v drugih knjigah".

"Zora uporablja komunikativnost, ki je značilnost črnega tiska na beli podlagi. Ta kontrast črno-belega, ki je najbolj komunikativen, saj že prehaja v znakovnost, Zora izkorišča in prav zato so njena dela

tako komunikativna," je pojasnila svojo trditev Zgonikova in dodala, da iz tekstovne znakovnosti Zora prestopa v znakovnost oblik, kjer uporablja obris človeškega telesa, predvsem oko oz. pogled, in s tem tisti čut, ki nam omogoča, da sploh lahko vstopimo v svet vizualnosti in čutnosti.

Njeni ugotovitvi, da "tako prijaznih oči, kot na Zorinih grafikah, še nismo videli", se je pridružil tudi predstavnik založbe Luka Novak, ki je dejal, da je Zora očesu, ki se lahko transformira v različnih medijih, tako, denimo, tudi kot oko kamere, odvzela agresivno noto in mu dala nekaj, kar je opazovanje in ne

prepričevanje. Ob tem je dejal, da je uspeh, da je knjiga, ki je avtoričinih besedah nastajala leto po pol, prišla na dan v tako kratkem času, saj je bila zelo zahtevna prijet. Avtorica sama pa je še povedala, da je slike za knjigo - te bodo v Ribnici na ogled še tri tedne - izbrala sama ter da je imela največ težav z izbiro naslova za knjigo.

M. LESKOVSEK-SVETIČ

MLADI LIKOVNIKI V STARI LJUBLJANI

LJUBLJANA - V ponedeljek, 12. junija, je bila v stari Ljubljani dnevnica likovna kolonija učencev višjih razredov osnovnih šol Ljubljane in njene okolice ter Ljubljane in Ribnice. Sodelovali je, Grosuplja in Ribnica. Sodelovalo je okoli 100 učencev iz 40 šol. Kolonijo mladih likovnikov je v šestem letu zapored organizirala Nova Ljubljanska banka, d.d.

Godbeniki na Norveško

Od 27. junija do 2. julija bodo v Hamarju na svetovnem festivalu godb

TREBNEJE - Občinski pihalni orkester Trebnje se odpravlja na svetovni festival godb, ki bo konec junija v Hamarju na Norveškem. Za ta nastop ga je potrdila Zveza slovenskih godb na svoji letošnji januarski seji.

Kot pravi prof. Igor Teršar, dirigent 56-članskega orkestra, katerega korenine segajo v leto 1926, se že od novega leta intenzivno pripravljajo na gostovanje po Skandinaviji, ki je za trebanjske godbenike veliko priznanje in obveznost. Trebanjci bodo na Norveškem nastopili med drugim tudi v humanitarne namene v bolnišnici, nato v povorki vseh sodelujočih orkestrorov, v petek, 30. junija, pa na odprtem evropskem tekmovanju. Posebno doživljajo za godbenike bo gotovo nastop na godbeni noči v Hamarju.

Poleg občine in države je orkestru omogočilo to gostovanje tudi veliko podjetij in posameznikov. Orkester, ki so mu med 2. svetovno vojno italijanski okupatorji pobrali veliko instrumentov, se je po vojni naglo postavil na noge, po zaslugi lastne

iznajdljivosti in pomoči ljudi, ki brez godbenikov še danes težko predstavljajo količjak pomembnih prireditev. Orkester, ki mu sponzorji navalci zavoljo zavzetega in odgovornega dela ter pretežno mladostnih godbenikov napovedujejo še veliko prihodnosti, se bo posebej zahvalil vsem za pomoč tudi po končanih potovanju, imena poglavitnih sponzorjev pa bomo objavili v Dolenjskem listu.

PREDSTAVITEV MONOGRAFIJE O PLETERJAH

NOVO MESTO - Danes, 22. junija, bo ob 17. uri v Knjižnici Mirana Jarca predstavitev monografije Pleterjah, ki je nedolgo tega izšla pri Dolenjski založbi. Predstavitve se bodo udeležili: pisec monografije dr. Marijan Zadnikar, in fotografij Zvone Pelko, in novinarinja Lanoin Fischer. Uvodni pozdrav bo imel novomeški župan Franci Koncilija.

KONCERT MLADIH GLASBENIKOV - Metliška organizacijska enota črnomaljske Glasbene šole je ob zaključku šolskega leta v petek pripravila koncert, na katerem so nastopili solisti, komorne skupine in orkester. Predstavili so se učenci od 1. razreda naprej, a tudi nekaj nekdanjih učencev Silvestrovske šole, ki še vedno radi igrajo. Ravnatelj Glasbene šole Črnomelj Silvester Mihelič je bil vidno navdušen nad dobrim igranjem Metličanov. Na fotografiji: trobilni kvartet, v katerem igrajo Peter Stubljnar, Boštjan Macele, Andrej Jerina in Gregor Nemanič. (Foto: M.B.-J.)

Konopljo je gojil med koruzo

Davorin K. iz Hinj je obtožen nepravilne proizvodnje in prodaje marihuane, ki so mu jo policisti zasegli aprila lani - Le ena priča - Pogojna kazen 8 mesecev zapora

NOVO MESTO - Da mamila škodljivo vpliva na naš organizem, je splošno znano, kot tudi to, da je preprodajalce in gojitelje mamil težko odkriti, saj gre ponavadi za bolj ali manj zaprte in zaupne kroge. To se je pokazalo tudi na glavni obravnavi na okrožnem sodišču pri obtožbi zoper Davorina K. iz Hinj, pri katerem so lani našli kilogram in pol marihuane, ki je očitno ni imel le zase, ampak jo je tudi prodajal in tako storil kaznivo dejanje nepravilne proizvodnje in prodaje mamila.

Davorin je v zagovoru priznal, da je pred petimi leti v Portorožu od neugotovljene osebe iz Pirana dobil nekaj semen indijske konoplje, ki jih je posadil spomladi leta 1992 v jogurtovne lončke in vzgojil 15 do 20 centimetrov visoke rastline, ki jih je posadil na njivo med koruzo za domačo hišo v Živrcih. Za sadike je skrbel in jih pridno zalival, tako da je vzgojil vsaj 10 sadik, visokih od 1,5 do 2 metra. Štiri rastline so bile

moškega spola, in ker so cvetele, iz njih ni pridobil marihuane, iz ostalih šestih pa je pobral vršičke, jih posušil na podstrešju hiše in pridelek zvil v "jointe".

Ob žetvi je pridelal vsaj 1,44 kg prvostvrstne indijske konoplje, ki jo je nameraval prodati. Ta je vsebovala tetrakanabinoidne elemente, večje od 1, užival pa jo je sam ali skupaj s prijatelji. Vršičke je hranil v plastični vrečki, ki so mu jo 1. aprila lani zasegli policisti. Povedal je, da nikoli ni prodal niti grama marihuane.

Kot je pred okrožno sodnico povedal 27-letni Strojjan M. M., ki sicer na glavno obravnavo ni prišel, čeprav je bila odredena celo prisilna privedba, je Davorina poznal že dalj časa, prav zaradi tega znanstva pa je tudi sam začel uživati različna mamila. Pri Davorinu je večkrat dobil različne količine indijske konoplje, včasih zastoj, včasih je moral plačati. Spominja se, da je prodajal indijsko konopljo, in sicer po 2 nemški marki gram mamila. Pri njem je večkrat kupil mamilo v vrečki od bar kave za 10 dag, ki jo je prodajalec cenil na 6.000 tolarjev. Ne ve, kolikokrat se je odločil za tak nakup. Davorina pozna od svojega 17. leta, od takrat pa uživa različna mamila. Po Strojjanovih besedah je Davorin marihuano prodajal tudi drugim, spominja se celo nekaj imen. Kot je povedal Strojjan, mu je

Davorin povedal, kje ima nasad, zato je šel liste tudi sam nabrat brez Davorinove vednosti, sedaj pa mu, kot je povedal, Davorin celo grozi, da ga bo ubil.

Davorin Strojjanove besede zanika, rekel je, da Strojjan laže, ker trdi, da mu je prodajal marihuano. Indijsko konopljo pa naj bi po lastnih besedah posadil samo enkrat. Zakaj ga Strojjan obremenjuje s tem de-

• Kazenski zakonik RS za nepravilno proizvodnjo in promet z mamili predvideva zaporno kazen od enega do desetih let zapora. Ker so policisti lani pri Davorinu K. našli okoli 1,5 kilograma marihuane, ki je imela vsebnost THC komponent, večjih od 1, kar jo po odredbi o seznamu mamil uvršča med mamila, ga je sodišče spoznalo za krivega nepravilne proizvodnje in prodaje mamil, saj količina kaže, da marihuana ni bila namenjena samo enemu. Povedal je, da so jo uživali tudi prijatelji, prodajal pa jo je tudi Strojjanu M. M. Sodišče je Davorina pogojno obsodilo na 8 mesecev zapora, če ne bo v naslednjih treh letih storil novega kaznivega dejanja. Sodba še ni pravomočna.

janjem, ne ve, "mogoče gre za maščevanje, saj ga Strojjan nikoli ni prosil za mamila". Strojjan in Davorin sta se poznala iz vasi, saj je Strojjan Rom, ki je skupaj z drugimi prosil za različne stvari.

T. G.

Dan odprtih vrat je bil tudi priložnost za bolj natančen ogled vozil.

Želijo si strožji nadzor

Dan odprtih vrat policijske postaje Trebnje - Veliko obiskovalcev, predvsem otrok

TREBNJE - Uprava za notranje zadeve Novo mesto je v želji po čim boljšem sodelovanju z javno-stjo in občani ter zavedajoč se, kako je uspešnost policijskega dela odvisna od okolja, v katerem deluje, v petek organizirala dan odprtih vrat, ki je bil tokrat prvič v Trebnjem. Policijsko postajo si je ogledalo veliko lju-

di, množičen je bil obisk šolske mladine, ki so si z zanimanjem ogledali opremo policistov, saj ljudje policijo poznajo predvsem kot represivni organ. Tokrat so si v bližini ogledali še druge dejavnosti in prostore.

Na ogled je bila oprema, sredstva za zveze, vozila, orožje in druga policijska oprema. Policijska psa, organizirano pa je bilo strokovno vodstvo kriminalistov, starešin in policistov po razstavi, kjer so se lahko obiskovalci seznanili s kriminaliteto, mamili, hkrati pa je bilo na voljo veliko preventivnega materiala, saj tudi tak način obveščanja prispeva k večji varnosti. Ker je policijska postaja Trebnje pred kratkim dobila nove prostore, so si obiskovalci lahko ogledali tudi te, v večnamenskem prostoru pa še prikaz borilnih veščin, in telovadno orodje tudi sami preizkusili. Obiskovalci so izpolnjevali ankete, v katerih so med drugim izrazili željo po strožjem policijskem nadzoru.

T. G.

Kočevska stranpota

NESREČA PRI REZERVAH - 14. junija dopoldne je Stanislav D. iz Novega mesta vozil tovornjak iz Kočevja proti Ljubljani in trčil v osebnih avto Alojza Perka, ki se je ustavil, da bi nasproti skladišča državnih rezerv zavil na levo do gostišča Novak. Osebnih avto je odbilo na levi vozni pas in zaprt pot Tereziji Bartoli iz Koblarjev, ki se je pripeljala tja z golfom. Voznica se je izognila trčenju tako, da je zapeljala s ceste v jarek. Lažje sta bila poškodovana oba voznika osebnih avtov, materialne škode pa je bilo za okoli 400.000 tolarjev.

POŠKODOVANI PRSTI - V lame-lirnici podjetja LJK je Slavko G. 14. junija na namizni krožni žagi vrezoval utore. Ni pa imel prav nameščenega avtomatskega podajalnika, zaradi česar mu je žaga poškodovala drugi, tretji in peti prst desne roke do drugega členka. Prepeljali so ga v UBKC v Ljubljano.

VLOM V BRUNARICO - 16. junija je bilo vlomljeno v brunarico v Dolgi vasi. Neznanci so ukradli televizor Samsung 5051, dva zvočnika in telefonski aparat, vse skupaj vredno okoli 100.000 tolarjev. Za storilec še poizvedujejo.

PO NESREČI DVAKRAT POBEGNIL - 15. junija okoli 16. ure so bili kočevski policisti obveščeni, da se je neznan voznik pred Manufakturo v Kočevju zaletel v osebnih avto Jožefa J. in nato pobegnil proti Livoldu. Kmalu nato so policisti dobili še obvestilo, da je prišlo na cesti Brezovica-Koprivnik do prometne nesreče s katrcem in da je tudi tokrat voznik pobegnil. Kasneje so policisti voznika izsledili. Ugotovili so, da je bil to Matjaž V. iz Poljanske doline, ki je tisti dan pogledal pregloboko v kozarec.

Po dolenjski deželi

• Dober glas seže v deveto vas, slabši pa še dlje, pravijo, in ne glede na to, v katero skupino bi uvrstili vest, da ima 29-letni Zmagob pri sebi mačeto - je ta novica prišla na uho tudi policistom. Najprej tistim v Krško, ki so obvestili brežiške policiste, ti pa so po Zmagovih sledeh krenili v soboto zjutraj, ko se je z mačeto pod sedežem vozila z novomeške registrsko tablico peljal po Maistrovi ulici v Brežicah. Policisti so mačeto, dolgo 46 centimetrov, našli pod prednjim desnim sedežem, za kaj mu je služila, pa bo moral pojasniti sodniku za prekrške.

• Nekateri prevažajo mačete, drugi poskušajo tako prethotapiti kakšnega tujega državljanca. To je istega dne poskušal Sulejman iz Nove Gorice, ko se je na hrvaški strani pripeljal do betonskega mostu čez reko Bregano. Tam so izstopili 31-letni Mirsad, 6-letna Jasmina in 10-letna Mirza. Sulejman je nato z avtom prečkal prehod preko mejnega prehoda Slovenska vas, misleč, da bo na slovenski strani svoje tri kolege ponovno naložil v avto in odpeljal v obljubljeno deželo. Na njihovo žalost jim to ni uspelo.

ZBIL KOLESARJA

MIRNA PEČ - 16. junija ob 19.15 je 15-letni B. P. iz Mirne Peči vozil kolo po lokalni cesti iz Mirne Peči proti železniški postaji. Ko je pripeljal v ostri levi ovinek po levi strani vozišča v bližini stanovanjske hiše št. 1, mu je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avta 29-letni B. J. iz Mirne Peči, ki je močno zaviral, vendar trčenje ni mogel preprečiti. Kolesar je padel na pokrov motorja in preko strehe na vozišče, kjer je hudo poškodovan obležal. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

KRONIKA NESREČ

NA NASPROTNI PAS - 20-letni Goran S. iz Hrvaške je vozil osebnih avto po magistralni cesti iz Ljubljane proti Obrežju. Ko je prišel na Drnovo, je zaradi preutrujenosti zapeljal na nasprotni pas, po katerem je v tistem trenutku pravilno pripeljal voznik osebnega vozila 22-letni Igor O. iz Dobove. Igor se je vozilu umikal, vendar kljub temu ni mogel preprečiti trčenja. Hrvaški državljan se je hudo poškodoval, Igorjeva sopotnica pa lažje.

TRAKTORSKI PRIKLJUČEK JE BIL PREŠIROK - 15. junija ob 15.05 se je s traktorjem od Jereslavca proti Župelevcu peljal 42-letni Jožef S. iz Brezice. V nepreglednem levem ovinku je nasproti pripeljal voznik kolesa z motorjem 14-letni Gorazd Z. iz Brezice, ki hitrosti vozila ni prilagodil razmeram na cesti. Ko je opazil traktor s širokim priključkom, je pričel močno zavirati in se umikati. Pri zaviranju je izgubil oblast nad motorjem in trčil v priključek. Odbilo ga je in hudo ranjen je obležal na travni bankini.

DEKLICA NI POGLEDALA NA CESTO - 13. junija se je Edvard Z. peljal z avtomobilom po Brestanici proti Rožnemu. Pri stanovanjski hiši Trg št. 19 je z njegove desne strani z

dvorišča s kolesom pripeljala 7-letna kolesarka R. K. iz Brestanice, ki ni pogledala na cesto. Čeprav je Edvard zaviral, trčenja ni mogel preprečiti, otrok pa se je lažje poškodoval.

KOLESAR ZAVIL NA SREDINO CESTE - 16. junija je 38-letni Ivan S. iz Loč vozil avto iz Trnja proti Catežu. Ko je pripeljal na most preko Save izven Cateža, je opazil, da iz nasprotne smeri hodita po pločniku dva pešca, poleg njiju pa kolesar. Ko je avto pripeljal bližje, je 16-letni Alčs M. iz Brezice s kolesom nenadoma zapeljal proti sredini vozišča in začel polkrožno obračati. Čeprav je Ivan zaviral, trčenja ni mogel preprečiti. Kolesar se je hudo poškodoval.

IZSILIL PREDNOST - 16. junija okoli 17.45 je 31-letni Zvonko K. z Velikega Cirknika z avtom speljal s parkirnega prostora pred gostinjskim lokalom Barbara v Krnelju in zapeljal preko križišča proti Gabrijelam, ne da bi se prepričal, ali gre kdo po glavni cesti. Ko je bil na sredi križišča, mu je po prednosti cesti iz smeri Tržišča pripeljal voznik avtomobila Jože P. z Zgornjih Vodav. Vozili sta trčili, Zvonko se je hudo poškodoval, Jože pa lažje.

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

ILEGALNO ČEZ MEJO - 15. junija ob 11.05 je 25-letni Branko K. z Bizeljskega vozil avto po lokalni cesti Stara vas - Kraljevec in na Sotli ilegalno prestopil državno mejo, zato bo zoper njega podan predlog sodniku za prekrške.

Z NABITO PIŠTOLO ČEZ MEJO - 15. junija ob 13.40 je 44-letni hrvaški državljani Stjepan P. vstopil v Slovenijo na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje. Med pregledom vozila je policist našel v predalu vozila pod volanom pištolo znamke Crvenikom, v katerem je bilo 8 nabojev in traven 7 v skatlici za naboj.

PRI ŠENTJERNEJČANU NAŠLI NABOJE - 13. junija ob 22.10 je patrola krške policije s kriminalisti UNZ Krško na Smedniku pri gostinjskem lokalu ob magistralni cesti Gmatentina B. iz Šentjerneja. Pri pregledu vozila so našli papirno vrečko, v kateri sta bila dva okvirja za avtomatsko puško M 70, v vsakem okvirju je bilo po 10 nabojev.

PRESENETIL VLOMILCA - 14. junija okoli 10. ure je neznanec vlomil v stanovanjsko hišo v Gorenji Brezovici, last S. M., vendar ni ničesar odnesel, ker ga je prepoznal oškodovanec, ki je bil doma. Storišča policisti še raziskujejo.

POSEKAL 25 HRASTOV - V času od 1. aprila do 15. junija je neznanec odpeljal neznan kam. S tem dejanjem je lastnika V. I. iz Tanče Gore oškodoval za 350.000 tolarjev.

PRETEP PRED LOKALOM - 18. junija M. S. iz Novega mesta je osumjen na nasilništva, ker je 10. junija nekaj dni pred lokalom Črni baron v Novem mestu brez vzroka udaril M. K. iz Novega mesta.

Povozil jo je in odpeljal

Alojz M. iz Mirne Peči je decembra 1993 do smrti povozil peško - Ker ni vedel, zakaj je nekaj počilo, je odpeljal naprej - Pogojno eno leto zapora in prepoved vožnje eno leto

NOVO MESTO - Ko se je 11. decembra 1993 okoli 18. ure 31-letni Alojz M. vračal domov s kolin, je zaradi vinjenosti in neprimerne hitrosti v desnem robu ceste. Ker ni vedel, zakaj je počilo, je odpeljal naprej, doma registrske tablice ni bilo na vozilu. Zato se je po uri in pol odpeljal na kraj, kjer je počilo. Tam ni bilo ničesar več, zato je odšel domov in obvestil policijsko hišo. Leto in pol po dogodku je bila na okrožnem sodišču v Novem mestu glavna obravnava.

Usodnega večera je, kot vsako jutro in večer, Marija nesla mleko iz Alojzovih kolin. Rahljo je deževalo, zato je z vozilom na 50 kilometrov na uro, a očitno preveč, saj je med vožnjo Marijo zbil, tako da se na kraju nezgode zaradi zloma dve vrtni vretenca umrla. Kot je povedal Alojz, je slišal rahel top, a ker ni vedel, kaj se je zgodilo, je odpeljal. Ker je pomagal pri kolonah, je čez dan tudi popival, spominja se, da je spil okoli 7 do 8

Več strpnosti in kulture!

Na slovenskih cestah se je v prvih petih mesecih letošnjega leta zgodilo 14.000 prometnih nesreč, ki jih je obravnavala policija, znatno pa je, da je slovensko prometno stanje neobičajno in da precej cestah umre trikrat več oseb na 100.000 prebivalcev kot na primer v skandinavskih deželah, glavni vzrok pa sta prehitra vožnja in alkohol na cesti (na določenih delih tega imena niti ne zaslužijo) v tistih, ki s svojo vožnjo za 10 odstotkov prekoračijo hitrost, na cesti že povzročajo kolono vozil z nestrpnimi vozniki, ki le čakajo na primerno trenutke za prehitvanje. Narašča pa tudi število tistih, ki po povzročeni nezgodi pobegnejo.

Za varnost na cesti ne morejo skrbeti le policisti, ampak je varnost odvisna od več faktorjev, pomembno je na primer sodelovanje prave teže in spoštovanja, saj pri nas izterjajo slabo tretjino kazni, je storilec dosledno takoj in temeljito kaznovan, varnostne razmere na cestah boljše. Tako tistemu, ki z dobrim avtom prekorači hitrost, verjetno ni težko odšteti nekaj tisočakov. Predlagani zakon o varnosti v cestnem prometu bo verjetno naredil več reda, saj predvideva okoli 22. točka junjske seje.

T. GAZVODA

DAN ODPRTIH VRAT POLICIJE BREŽICE

BREŽICE - Policijska postaja Brežice in Uprava za notranje zadeve Krško ob dnevu slovenske policije organizirata dan odprtih vrat na policijski postaji Brežice, in sicer v torek, 27. junija, od 10. do 16. ure. Vljudno vabljeni vsi, ki želite spoznati delo policistov in policije.

ZBIL DEKLE

SEVNICA - 17. junija ob 11.30 je 19-letni Daniel V. iz Sevnice vozil po Savski cesti v Sevnici. Ko je pripeljal v bližino stanovanjske hiše na Savski cesti 28, je dohitel skupino treh deklet, ki so hodile v smeri njegove vožnje. Daniel je vozil prebrzu robu in z avtom trčil v 15-letno L. P. iz Sevnice, ki je bila zadnja v skupini. L. R. se je hudo poškodovala, drugi dve, v kateri je voznik tudi trčil, pa sta ostali nepoškodovani.

• Ker je Alojz M. iz Mirne Peči glede na stanje na vozišču in svoje počutje vozil prehitro in prebrzu robu ceste, poleg tega pa je imel vsaj 2,19 promila alkohola v krvi, ga je sodišče spoznalo za krivega, da je povzročil prometno nesrečo iz malomarnosti in s kraja nesreče odpeljal. Res je za nezgodo delno kriva tudi pokojna, ker je hodila po napačni strani ceste, bila pa je obležena v temna oblačila. Kazenski zakonik za povzročitev prometne nesreče iz malomarnosti, ki ima za posledico smrt, predvideva kazen do 8 let zapora, okrožno sodišče pa je Alojza, ki ni bil še nikoli kaznovan, pogojno obsodilo na eno leto zapora, če bo v naslednjih treh letih storil podobno kaznivo dejanje, hkrati pa mu je izreklo prepoved vožnje vozila B kategorije za eno leto. Sodba še ni pravomočna.

cesti vozijo zelo hitro," se spominja hči. "Če bi vedel, da se bo to zgodilo, se domov ne bi odpeljal, ampak bi šel raje peš," je povedal Alojz. Prav gotovo pa je bila njegova vinjenost (po analizi krvi in urina je bilo v kritičnem trenutku vsaj 2,19 grama alkohola v kilogramu krvi) zadostno opozorilo naj ne sede za volan.

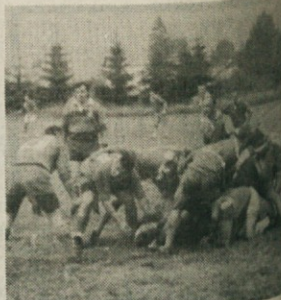
T. G.

SEMIČANI ŽELJO BITI VARNI

SEMIČ - Tukajšnji svetniki so od predstavnikov črnjaljske policijske postaje nedavno zvedeli, da je varnostna situacija v Semiču dobra, vsekakor pa boljša kot na drugih področjih, ki jih pokriva policijska postaja Črnomelj.

Glivar je postal kralj Grossglocknerja

V skupnem vrstnem redu kolesarske dirke Po Avstriji je novomeški kolesar Srečko Glivar osvojil 4. mesto, na najvišji gorski prelaz na amaterskih kolesarskih dirkah Grossglockner pa se je tokrat povzpел prvi

Prizor rugby tekme v Ribnici. (Foto: Milan Glavonjič)

NOČNI TURNIR

PODBOČJE - Športno društvo Podbočje bo v soboto, 24. junija, ob 20. uri v počastitev dneva državnosti na igrišču pred tamkajšnje osnovno šolo priredilo nočni nogometni turnir, za katerega se lahko prijavite po telefonu 0608 78 239 ali pa na igrišču pred začetkom turnirja.

ODBOJKA NA PESKU

BREŽICE - Badmintonski klub Brežice bo v soboto, 1. julija, ob 10. uri v sodelovanju s Termami Čatež pripravil turnir v odbojki na pesku za štiričlanske ekipe. Prijavite se lahko pred začetkom turnirja pri recepciji kampa. Če bo v ekipi nastopala dekle, bo v vsakem nizu nagrajena s točko prednosti, če pa bodo ekipo sestavljala 4 dekleta, bo ekipa začela niz s štirimi točkami. Tekmovanje bo na igriščih pri bazenih v Termah Čatež, vsi nastopajoči s plačano prijavnino za turnir pa bodo imeli prost vstop na bazene.

MOTOKROS V PRILIPAH

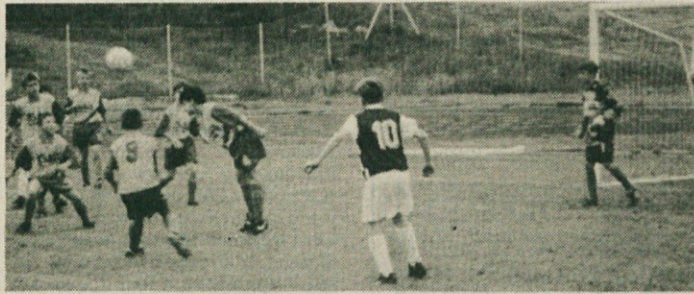
PRILIP - Avto-moto društvo Brežice bo v nedeljo, 25. junija, ob 14. uri na stezi za motokros v Prilipah pripravilo mednarodno tekmovalno za nagrado Brežic. V kategorijah do 125 in do 250 se bodo pomerili vsi najboljši slovenski motokrosisti, nastop pa so že potrdili tudi tekmovalci iz Italije, Avstrije, Nemčije, Bolgarije, Češke in Hrvaške.

NOČNI TURNIR

PIŠECE - Športno društvo Orlica iz Pišec pri Brežicah bo v soboto, 1. julija, ob 19. uri na igrišču pri tamkajšnji osnovni šoli pripravilo nočni malonogometni turnir. Prijavite se lahko in informacije dobite po telefonu številka 0608 51 269.

TURNIR NA MIRNI

MIRNA - Nogometni klub Dana z Mirna bo v petek, 30. junija, in v soboto, 1. julija, pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijavite se lahko po telefonu 068 47 748, vsak dan ob 8. do 16. ure, do četrta, 29. junija, ko bo ob 20. uri v gostilni Javornik na Ravkovicu žrebanje.

OTROŠKI NOGOMETNI TURNIR, ki so ga v soboto pripravili v Novem mestu, je ljudem, ki pri nogometnem klubu Elan delajo z mladimi, popolnoma uspel, tako organizacijsko kot tudi tekmovalno. Nastopilo je 12 ekip, po šest v vsaki kategoriji. Med dečki do 12. leta je bil najboljši Zagreb, ki je v finalu z 1:0 premagal domači Elan, mladi nogometaši črnomaljske Bele krajine pa so bili tretji. Pri dečkih do 14. leta so Novomeščani zmagali, Zagrebčani so bili tokrat drugi, 3. je bila Dravinja, Bela krajina pa šesta. Med starejšimi dečki je bil Novomeščan Urban Kastelic proglašen za najboljšega vratarja, pri mlajših dečkih pa je bil njegov klubski tovariš Miroslav Radulović s 5 zadetki najboljši strelec.

Krkin kolesarski praznik

V soboto in nedeljo se bodo vsi najboljši slovenski kolesarji in gostje iz 9 držav potegovali za veliko nagrado Krke

NOVO MESTO - Tradicionalna kolesarska dirka za veliko nagrado Krke spada med tri največje mednarodne kolesarske dirke, ki jih vsako leto prireajo slovenski kolesarski delavci in se glede na množično udeležbo tujih moštvev vsekakor lahko postavi ob bok dirki Po Sloveniji in veliki nagradi Kranja, na kateri je pred nedavnim zmagal Novomeščan Bogdan Ravbar, ki pa je leta 1988 zmagal tudi že na dirki za veliko nagrado Krke. Če bo Novomeščanom tudi letos naklonjena športna sreča, bo domači tekmovalci na tej dirki zmagali že deseti. Sandi Papež je na dirki za veliko nagrado Krke zmagal že trikrat - prvič leta 1983 in zadnjič leta 1989 - po poškodbah že trenira, vendar še zdaleč ni tako dobro pripravljen, da bi se lahko tudi letos potegoval za zmago. Glede na dobro pripravljenost ima Ljubljančan Robert Pintarič precej možnosti, da ponovi lanski uspeh, na zmago pa lahko računa tudi kar nekaj novomeških kolesarjev z Gorazdom Štangljem in sprinterjem Boštjanom Mervarjem na čelu, prav lahko pa se bo

NOVO MESTO - Kolesar novomeške Krke Srečko Glivar je dolga leta veljal za enega izmed najboljših slovenskih gorskih kolesarjev, večkrat se je izkazal na izjemno težkih gorskih etapah, vendar uspeha, kakršnega je doživel na v soboto končani dirki po Avstriji, ki je štela tudi za svetovni pokal, do sedaj še ni dosegel. V skupnem vrstnem redu dirke je zasedel 4. mesto, medtem ko je na 2.575 m visoki gorski prelaz Grossglockner prikolesaril prvi in postal novi kralj dirke po Avstriji, kar pomeni vsaj toliko kot skupna zmaga na tej priznani amaterski etapni dirki.

Če je Slovenija hribovita in mora biti po mnenju postavljavec taka tudi dirka Po Sloveniji, je Avstrija gorata in kolesarska dirka Po Avstriji je temu primerno speljana po izjemno razgibanem trasi, na kateri imajo možnosti za uspeh le specialisti za gorske etape. Tega se je zelo dobro zavedal tudi trener slovenske kolesarske reprezentance Andrej Cimprič, ki je za dirko Po Avstriji izbral dejansko najboljše slovenske gorske kolesarje, med katerimi sta bila poleg Ljubljancana Borisa Premužiča, doslej najuspešnejšega slovenskega kolesarja na dirki Po Sloveniji (enkrat prvi in dvakrat drugi), tudi najboljša novomeška hribovlazca Bogdan Ravbar in Srečko Glivar, ki je bil predani na Velikem Kleku drugi, še prej pa dvakrat tretji. Tokrat si žilavi in peresno lahki ka-

JUTRI OLIMPIJSKI TEK V BREŽICAH

BREŽICE - Brežiški atletski klub Fit bo jutri, v petek, 23. junija, ob 17. uri pripravil Olimpijski tek, ki bo le eden izmed 12 tekov, ki jih letos v Sloveniji organizira Mednarodni olimpijski komite. Proga brežiškega olimpijskega teka bo dolga 4 kilometre, prireditev pa ni tekmovalnega značaja, teklji pa naj bi tako aktivni športniki kot tudi rekreativci od najmlajših pa do najstarejših. Štart teka bo na stadionu, ob tem pa se bodo Brežičanom predstavili tudi športniki iz drugih športnih vrst, na primer kolesarji krškega Master teama pa brežiški košarkarji in nogometaši.

Pri Hrastu kar zadovoljni

Novomeški igralci squasha imajo polovico državnih prvakov in so tudi med ekipami na slovenskem vrhu

NOVO MESTO - Igralci squasha novomeškega kluba Hrast so zadovoljni s pred nedavnim končano sezono v tej pri nas dokaj novi, drugje pa že dobro uveljavljeni športni panogi, čeprav se je moška ekipa na državnem prvenstvu uvrstila na mesto nižje kot lani - fantje so bili namreč četrti, dekleta pa tretja. Novomeščani so pred štirimi leti orali ledino v tej športni panogi v Sloveniji, saj so bili pobudniki ustanovitve državne zveze, leto kasneje pa tudi tekmovalci v prvi državni ligi, v ka-

teri so tokrat fantje zasedli drugo, dekleta pa tretje mesto, nastopalo pa je vseh 6 takratnih klubov. V naslednjih letih se je število klubov zvečalo na 11, vendar jih v prvi ligi še vedno nastopa šest. Novomeščani pa se, kljub temu da imajo za vadbo na razpolago le eno igrišče, še vedno uvrščajo med najboljše in imajo v različnih kategorijah štiri državne prvake (od osmih). Borut Pečar je bil najboljši med dečki do 14. leta, med deklicami je na državnem prvenstvu zmagala Mojca Blažič, med mladinci je bil že tretjič zapored prvak Klemen Gutman, ki je stalni član tako mladinske kot tudi članske državne reprezentance, medtem ko med veterankami Zorica Verbič nima dostojne konkurentke. Na igrišču Mihe Legana na Mestnih njiyah vadi 20 registriranih igralcev kluba Hrast, še več pa je rekreativcev, ki pa se ne udeležujejo tekmovalj. Prav na tem igrišču je svojo squashersko športno pot začel ta čas najboljši slovenski tekmovalci, Novomeščan Goran Vučkovič, ki športno pot nadaljuje v Ljubljani, kjer se je uveljavil tudi kot trener in inštruktor squasha.

USPEH PLESNEGA CENTRA DOLENJSKE

NOVO MESTO - Mladi plesalci, ki obiskujejo plesno šolo pri plesnem centru Dolenjske, so uspešno nastopili na plesnem festivalu osnovnih in plesnih šol v Trbovljah. V kategoriji od 1. do 4. razreda plesnih šol je bilo vseh 6 parov v finalu iz PC Dolenjske, zmagala pa sta Jure Zadnik in Vesna Ban. V kategoriji od 5. do 8. razreda je bilo med 6 finalistov pet dolenjskih parov, zmagala pa sta Tanja Colarič in Matjaž Valenčič. Seveda je Plesni center Dolenjske s tem postal tudi ekipni zmagovalci festivala.

petan novomeške kolesarske ekipe, ki je isto vlogo igral tudi v reprezentanci v Avstriji, ni pustil odvzeti največjega uspeha v karieri. Medtem ko je Boris Premužič na prvih petih etapah nastopal nekoliko bolje od obeh Novomeščanov in bil pred etapo preko Grossglocknerja v skupnem vrstnem redu deseti, pa je Glivar svojo pravo vrednost pokazal prav na šteti, najtežji etapi Lienz - Grossglockner - Lienz.

Srečko je tokrat izbral pravo taktiko in pobegnil že 6 km po startu. Najprej je za njim krenilo šest kolesarjev, vendar sta peklenski tempo Novomeščana lahko lovila le Danec Andersen in Ukrajinec Sinjukov, ki pa sta pred začetkom 13 km dolgega in izjemno strmega vzpona na Grossglockner omagala, tako da je imel Glivar že na začetku tri minute prednosti. Šele pet kilometrov pred vrhom je takrat vodilnemu v skupnem vrstnem redu Norvežanu Steffenu Kjargaardu postalo

jasno, da mu Novomeščan, če ga ne bo ujel do cilja etape, lahko odnese skupno zmago, zato se je podal na lov. Izkušeni Glivar, ki je kljub sneženju prispel na vrh daleč pred vsemi ostalimi in si s tem za nagrado namesto kraljevske krone prislužil le kraljevsko meter dolgo salamo in 1.500 šillingov, je na spustu z Grossglocknerja najprej počakal Norvežana in potem sta družno nadaljevala do cilja, kjer sta imela minuto in 47 sekund prednosti pred Premužičem in okoli dve minuti pred ostalo skupino zasledovalcev, med katerimi pa je bil tudi Bogdan Ravbar.

Na kraljevski etapi je bila dirka dokončno odločena, čeprav je kolesarje čakalo še pet etap. Norvežan Kjargaard je zadržal rumeno majico do konca dirke in zmagal, Slovenija si je na tej etapi priborila ekipno zmago na dirki, Glivar pa se je s 36. prebil na 2. mesto ter kasneje zdrnil le še za dve mesti.

Grega med najboljšimi na svetu

V Kočevju namizni tenis na evropski ravni - Grega Komac na Kitajskem med 16 najboljšimi na svetu

KOČEVJE - Podjetje Melamin Kočevje je minuli četrtek organiziralo sprejem za uspešne člane in vodstvo teniškega kluba Melamin Kočevje, ki ga ta tovarna sponzorira. Sprejem je bil posvečen predvsem uspehom tega kluba in posameznikom v zadnjem obdobju. Klub je zasedel v ekipnem tekmovalju drugo mesto v državi in se uvrstil v evropsko tekmovalje, 26-letni tekmovalci Grega Komac pa se je nedavnem svetovnem prvenstvu v kitajskem mestu Tiencin uvrstil na 9. do 16. mesto. Takega uspeha doslej ni zabeležil še noben kočevski šport, to pa se pozna tudi na obisku teniških tekmovalj, saj je gledalcev vedno več.

Kot priznanje za uspeh je podjetje Melamin podarilo na tej svečanosti Gregi Komacu gorsko kolo. Grega je najboljši igralec slovenske prve lige. V

tekmovalju posameznikov je sicer zasedel drugo mesto, v tekmi parov pa obakrat (moški in mešana) prvo mesto. Vsi člani kočevske ekipe, se pravi poleg Komaca še Marjan Špelič, Damjan Muren, Marko Lesar in Samo Pogorelec, pa so prejeli od sponzorja darilni bon. Darilni bon je prejel tudi uspešni trener Marjan Oražem.

V razgovoru na sprejemu je predsednik kluba Franci Gornik poudaril, da je še posebno pomembno, ker so bili ti vrhunski rezultati doseženi z malo denarja. Direktor Melamina Marjan Kozinc, ki je izročil darila te tovarne, pa je dodal, da je hvalevreden, ker so bili uspehi doseženi z domačim znanjem, z domačimi igralci in trenerjem ter ob popolnem amaterizmu.

J. PRIMC

Tudi Kolpa je postala tretjeligaš

Po petih letih delovanja so se nogometaši iz Podzemlja uvrstili v tretjo ligo - Marijo Podrebarac junak zadnje kvalifikacijske tekme - Radi bi zgradili slačilnice

PODZEMELJ - Natanko pet let po za Belo krajino zgodovinskem dogodku, ko so v Podzemlju ustanovili nogometni klub, so se nogometaši Kolpe uvrstili v tretjo ligo, kar je glede na razširjenost nogometa kot športne panoge pri nas za Belo krajino velik dogodek.

Nogometaši Kolpe so svojo pot pred petimi leti začeli v drugi ligi

Mario Podrebarac, najboljši strelec lige in kvalifikacij (z dvignjenimi rokami) v boju za žogo.

ljubljanske medobčinske nogometne zveze, že takoj naslednjo sezono pa so nastopili v prvi ligi, v kateri so bili prvič tretji, potem dve leti drugi in letos prvi, s čimer se jim je ponudila sijajna priložnost da napredujejo v ligo, v kateri bodo prihodnjo sezono nastopali tudi lanski prvotilgaši nogometaši novomeškega Elana, ki so tja izpadli kot zadnjouvrščeno moštvo druge lige. Podzemeljčanom je žreb namenil ekipo ilirskobistriškega Transporta. Belokranjci niso dovolili presenečenja in so s 4:1 zmagali že na prvi tekmi v Ilirski Bistrici, tako da je bila nedeljska tekma na igrišču pri podzemeljski osnovni šoli le še formalnost in v igro je lahko vstopilo kar nekaj mladincev. Po nekoliko brezvoljnem začetku sta se moštvi sredi prvega polčasa razigrali, v 23. minuti pa je prvi zadetek na srečanju dosegel Mario Podrebarac, ki je bil kasneje še dvakrat uspešen. Vse je že kazalo, da bodo gostje odšli domov brez zadetka, ko jim je le nekaj sekund pred zadnjim žvižgom sodnika uspelo spraviti žogo v Kolpino mrežo.

Pečeni vol in množica zadovoljnih gledalcev, ki je kljub dežju vztrajala do konca srečanja in potem proslavljala veliki uspeh pozno v noč, je dokaz, da

je šport, ki ga nekateri smatrajo za najpomembnejšo postransko stvar na svetu, dobil domovinsko pravico tudi v krajih ob Kolpi. V Podzemlju se kljub nekoliko mačehovskemu odnosu metliške občine do svojega najuspešnejšega športnega kolektiva in nezanimanju večine domačih sponzorjev dobro dela tudi z mladimi. Mlajši dečki so bili letos v drugi ligi drugi in bodo naslednjo sezono nastopili med prvotilgaši, med-

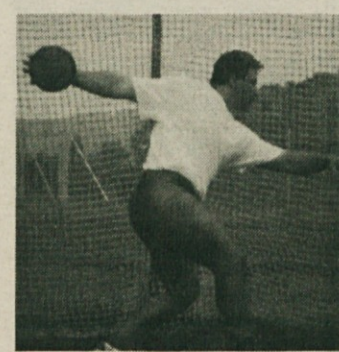
Božiču Skokov memorial

Igor Primc je še tretjič premagal mejo 59 metrov in za 1 cm zaostal za osebnim rekordom

NOVO MESTO - Memorial v spomin na Ferda Skoka in Fedorja Gradišnika v Celju je mednarodno atletsko tekmovalje z dolgo tradicijo, prav zato ima zmaga v memorialni disciplini, teku na 100 m, posebno veljavo. V nedeljo sta dragoceno lovoriko osvojila Ljubljancanka Brigita Bukovec med dekleti in med fanti odlični novomeški sprinter Tomaž Božič, ki je dosegel čas 10,76 sekunde, kar je v slovenskem merilu eden izmed najboljših izidov vseh časov.

Na tekmovalju se je ponovno izkazal tudi novomeški metalec diska Igor

Prime, ki je že tretjič v enem mesecu presejal mejo 59 metrov in zmagal. Tokrat je bil njegov najboljši met disk 59,07 m, kar je le za en centimeter slabše od njegovega osebnega rekorda in skoraj za en meter manj od njegovega trenutnega cilja, saj se trenerjem Gačnikom prizadevajo, da bi bila meja 60 metrov v kratkem končno premagana. To bi se verjetno že zgodilo, če ne bi imel Igor še vedno nekaj težav v fazi izmeta diska, saj se vedno dela s tal, čeprav mu sicer učinkovitejši izmet s poskokom v treningu že lepo uspe.

SVOJE TEKMOVANJE, na katerem pa je nastopila tudi vrsta mlajših metalcev kladiva in diska, sta na novomeškem stadionu sredi priprave tedna pripravila novomeški metalec diska Igor Primc (na sliki levo) in kladivca začetno fazo meta) in brežiški metalec kladiva Vlado Kevo (na sliki desno) takoj po izmetu. Igorjev namen, da bi doma prvič premagal mejo 59 metrov, je preprečil dež, Vlado pa je kljub temu in poškodbi hrba, kljub

Zhod iz stiske in s sveta

V Sloveniji letno zabeležimo 500 do 600 samomorov in prav toliko poskusov samomorov, vendar je po nekaterih ocenah poskusov 5- do 10-krat več. Precej samomorov ostane prikritih in so prikazani kot nesreče. Če upoštevamo, da vsak samomor ali poskus prizadene vsaj 3 do 5 ljudi, je zaradi tega čustveno prizadetih vsaj 30.000 ljudi letno. Samomor je torej v razmišljanju naše družbe močno prisoten in če poznamo znake samomorilnega vedenja, lahko takšnemu človeku pravočasno pomagamo.

Veliko lahko storimo že pri vzgoji otrok, pri čemer ne smemo pozabiti, da poznamo poleg rušilne agresivnosti tudi zdravo agresivnost, kot na primer izražanje jeze, strahu, kar se ravno pri Slovencih, ki veljamo za čustveno zelo zavrt narod, ne sprosti v zadostni meri. Pogosto razmišljamo o izpostavljenosti otrok filmom in risankam z rušilno agresivnostjo; s stališča socialne psihologije je ta razprava odveč. Ko smo namreč dnevno izpostavljeni slikam o katastrofalnih grozilah, ko gledamo trpljenje in ubijanje, se naš prag občutljivosti za bolečino zvišuje: potrebujemo vedno hujše grozote, da nas pretresejo. S tem pa se spremeni tudi odnos do samega sebe in do avtoagresivnosti, ki se kaže kot indirektno samouničevalno vedenje in nezgodništvo, kot samomorilno vedenje ali kot samomor.

Klic na pomoč
Oseba, za katero je značilno indirektno samouničevalno vedenje, ga kot takšnega ne doživlja, okolici pa je takšna oseba čudna. V naši sredini je vrsta takšnih oblik: pogosta je odvisnost od alkohola, drog, tablet; v to skupino spadajo tudi psihosomatske bolezni, ki imajo psihološko ozadje, na primer kronični pritisk, bolezni prebavnega trakta kot posledica opuščanja zdravljenja pri kroničnih boleznih. Človek takšnega stanja ne prepozna in se razburja, če ga opozorimo na nevarnost, vendar ima indirektno samouničevalno vedenje in apel - alarm funkcijo, veliko je znakov klica na pomoč, zato je pomembno, da jih prepoznamo in pravilno reagiramo.

Za samomorilno vedenje je značilnih več stopenj, dejanja na začetku pa so bolj usmerjena v življenje kot v smrt, zato je zelo potrebno klice na pomoč prepoznati. Samomorilni razmišljanja lahko človek ohrani zase in povsem slučajno sporoči okolici. To je pogosto pri mladih, ko vstopajo v adolescenco, razmišljajo na primer, kako bi bilo na

lastnem pogrebu, v okolici pa iščejo osebo, s katero bi se lahko pogovorili. Samomorilne težnje okolica prepozna, parasuicidalna pavza pa je poskus bega iz neznozne realnosti, saj oseba poskuša prekiniti skrajno neugodne dogodke na primer z zastrupitvijo z zdravili. Osebo, ki govori, da bo naredila samomor, je treba jemati resno - to je neposreden in jasen klic na pomoč! Statistika govori, da jih med desetimi, ki to govorijo, 8 res naredi samomor. Pogosto okolica takšne namige omalovažuje, češ kdor veliko govori, malo naredi. Val strahu pa sprožijo na primer manipulativne grožnje v šoli, v zaporih... Če oseba, ki je jezna na nekoga drugega, svojih čustev ni zmožna primerno izraziti navzven, se lahko takšna agresivnost obrne vase in človek se namerno samopoškoduje.

Zadnji klic na pomoč je poskus samomora. To ni ponesrečen samomor, pač pa želi človek s tem dejanjem opozoriti na težave, ki jih ima, zato lahko naredimo odločilno napako, če v takšni situaciji ne reagiramo prav! Človek se namreč lahko hitro odloči za dokončno dejanje - to pa je tudi sporočilo okolici, ki ga lahko razberemo že iz prostora, v katerem je naredil samomor. Mnogokrat pa želja, da bi človek s poskusom samomora opozoril nase in na težave, spodleti, če takšna oseba računa, da bo v tistem trenutku prišel kdo od domačih in ga rešil...

Največ maja in junija
Samomor naredi triinpolkrat več moških kot žensk, bolj je pogost v višjem življenjskem obdobju, opazna sta dva vrha: več samomorov je med 40. in 45. letom ter po 75. letu. Pogostejši so samomori samskih in razvezanih oseb, v svetu je večja stopnja med priseljenci, kar pa v Sloveniji ne drži kot tudi ne svetovna statistika, da je več samomorov v mestih kot na vasi. Ob vojnah samomorilnost pade, v krizi naraste. Več samomorov je med protestanti kot med katoliki in židi.

Med poklici prevladujejo zdravniki in novinarji.

Na Centru za izvenbolnišnične psihiatrične dejavnosti pri Univerzitetni psihiatrični kliniki v Ljubljani vodijo register samomorov in samomorilnih poskusov od leta 1970 dalje. Iz registra je vidno, da se v povprečju največ samomorilcev odloči za obešenje - okoli 60 odst., sledita utopitev in zastrupitev - obe 10 odst. Če primerjamo načine samomorov med spoloma, se moški največkrat odločajo za obešenje in ustrelitev, ženske pa pogosteje za utopitev, zastrupitev, skok z višine in povoženje. Med kmeti je pogost način samomora ustrelitev s pištolo za ubijanje živali. Primerjava po letih kaže rahel porast zastrupitev, izstopajo zastrupitve s pesticidi in izpušnimi plini.

Iz poročil o samomorih se v skoraj polovici primerov domnevni motiv ali sprožilna situacija ne da razbrati. Iz ostalih poročil lahko vidimo, da so na prvem mestu zakonski in družinski spori, sledijo bolezni in osamljenost, naraščajo pa težave, povezane z brezposelnostjo. Podatki o poklicni strukturi samomorilcev na Slovenskem so nepopolni, najštevilnejša pa je skupina delavcev (40 odst.) in upokoencev (34 odst.). Največ samomorov je v pozni pomladi in začetku poletja.

Samomorilna dejanja po regijah dajejo za naše območje zaskrbljujočo sliko, saj sta Štajerska in Dolenjska najbolj obremenjeni. Po podatkih iz leta 1993 je bilo najbolj obremenjeno mesto Krško, sledita Novo mesto in Slovenj Gradec, med občinami pa Trbovlje in Brežice.

Vse mednarodne konference o samomorih se končajo pred dilemo, ali ima človek pravico pospešiti smrt. Mišljenja o tem so se razhajala že v zgodovini, že stoiki so samomor razumeli kot odraz človekove svobode. Zaradi verovanja v posmrtno življenje je na začetku krščanstva samomor naraščal, leta 420 je bil samomor celo prepovedan, samomorilcev pa niso pokopavali na pokopališčih. V antiki je bil samomor herojstvo, v stari Grčiji časten izhod v stiski za poražence v bitki. Ne glede na te razlage pa je dejstvo, da danes človek v samomoru išče izhod iz stiske, osamljenosti in utrujenosti od življenja, ali kot je zapisal Kierkegaard: "Če je smrt največja nevarnost, potem se oklepamo in si želimo življenja. Toda ko spoznamo še hujšo nevarnost, si želimo smrti."

TANJA GAZVODA

FOTO: M. MARKEL

Z žalostjo v čebeljih srcih

Staro slovensko ime za junij je rožnik. Zakaj so naši predniki dali prvemu poletnemu mesecu tako ime, ni težko uganiti. Dovolj je, da se sprehodite po kakšnem travniku ali košenici, ki jo kosijo še po starem, se pravi dovolj pozno, in videli boste, kakšno bogastvo rož raste na njem. To je prava paša za oko in srce. A ne samo ljubitelji narave, razcvetelih travnikov se vesele tudi drobne, marljive živalce, ki s človekom žive v sožitju že tisočletja, ne da bi se zares udomačile; gre seveda za čebele, ki na junijskih travnikih najdejo bogato pašo. O njih in njihovi vlogi v naravi ter sploh o čebelarstvu je tekla beseda na okrogli mizi, ki jo je ob evropskem letu varstva okolja v začetku rožnika pripravila Slovenska matica.

Prvo evropsko leto varovanja okolja je bilo posvečeno varstvu narave v varovanih območjih, letošnje pa so posvetili varovanju narave zunaj teh območij, se pravi naravi, kot jo srečujemo v našem običajnem okolju. In prav z njo je zelo tesno povezano čebelarstvo, so ugotavljali udeleženci okrogle mize, na kateri so imeli glavno besedo prof. biologije Janez Gregori, dipl. inž. Malči Božnar in mag. Aleš Gregorc. Govorili so o več temah, od slovenskega čebelarstva do čebeljih pridelkov in njihovi uporabi, ves čas pa je prevladovalo osnovno spoznanje, kako velik pomen imata čebela in čebelarstvo za raznolikost bogastva živalskih in rastlinskih vrst oziroma kako se človekovo napačno ravnanje z nevarovano naravo odraža tudi v čebelarstvu.

Slovenija ima staro tradicijo varovanja okolja. Že leta 1921 je izšla spomenica Muzejskega društva o varovanju okolja in živalskih ter rastlinskih vrst. V nji je cel odstavek posvečen varstvu kranjske sivke, čebelje vrste, katere slavo je po svetu ponesel naš čebelarški pionir Janša. Po več kot 90 letih lahko tem besedam samo pritrdimo. Takrat kranjska čebela ni bila ogrožena, da bi kot vrsta izginila zaradi premajhne številnosti, ampak jo je ogrožal uvoz drugih pasem čebel, ki bi lahko spridile marljivo kranjsko sivko. Danes taksonomi ugotavljajo, da sedanja kranjska čebela ni več enaka tisti sivki, katere opis poznamo iz prejšnjega stoletja. Spremenila se je, izginila pa k sreči ni. Ljubezen do čebel je v slovenskem narodu še vedno živa in močna, četudi čebelarstvu razmere niso najbolj prijazne. Nekateri ukrepi, kot je denimo sproščen uvoz cenenejšega tujega medu, so videti kot žaganje veje, na kateri sede domači čebelarji.

Kaj bi pomenilo, če bi, bog ne daj!, čebelarstvo pri nas usahnilo? Napačno bi bilo videti v tem le zmanjšanje domačega pridelka medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, voska in drugih čebeljih proizvodov, škoda bi bila namreč neprimerno večja. Kdo pa je doslej pri nas ocenil, koliko je vredno delo čebel v sadjarstvu, kmetijstvu sploh? Američani in Švedsi imajo približne izračune, ki kažejo, da je vrednost opravljenega dela čebel pri opaševanju sadnega drevja in poljščin stopetdesetkrat večja, kot je vrednost vsega pridelka medu in voska. Nič nenavadnega ni v kmetijski naprednih deželah najmanjše čebeljih panjev prav za opaševanje poljščin. Taka trgovina cveti celo preko državnih meja in švedske opaševalne čebelje panje denimo sezonsko izvažajo na Nizozemsko, kadar tam potrebujejo opaševalke.

Če je v kmetijstvu tako, kakšna bi šele bila cena čebel, če bi lahko izmerili vso korist, ki jo ima od njih narava?

Narava je v milijonih let razvila najrazličnejše koristne oblike sodelovanja med rastlinami in živalmi. Cvetnice, ki jih znano pozna prek 270.000 vrst, in žuželke so razvile še posebno tesno medsebojno odvisnost in prilagoditve. Veliko cvetnic je pri razplodu odvisnih od žuželk, ki jih oprashijo, žuželke pa so po drugi strani odvisne od cvetnic, ki jim dajejo hrano. Žal se s prekomernim poseganjem človeka v naravo uničujejo te povezave. Ko ljudje iztrebijo posamezne vrste rastlin, gre z njimi cela veriga drugih bitij, in enako se dogaja, ko zaradi človeka izginejo živalske vrste. Zato v letošnjem evropskem letu varstva strokovnjaki opozarjajo na ogroženost vrst na drugačen način kot doslej: ne gre le za to, da skušamo ohraniti ogrožene vrste zaradi njih samih, v boju za ogrožene rastlinske in živalske vrste moramo videti prizadevanje za ohranitev raznovrstnosti živega sveta. Zmanjšanje te raznovrstnosti ima že sedaj v naravi občutne posledice, lahko pa se stopnjuje v pravo katastrofo.

Tudi v tem pogledu igrajo čebele zelo pomembno vlogo. Običajno so žuželke opaševalke vezane le na določeno vrsto rastlin, čebele pa so generalisti, opašujejo lahko številne rastline.

In tu smo spet pri junijskih travnikih. Takih, ki se razbohotijo v vsej svoji lepoti in raznovrstnosti, s srebrnim latjem trav in pisano množino rož vseh barv, vonjev, velikosti in oblik, je vse manj. Človek na vse načine skuša koristiti sebi in pri tem dela škodo. Z melioracijami so izginile senožeti; ko so jih preorali in zasejali s travo, so na takem travniku močno zmanjšali število vrst. Zaradi uporabe mineralnih gnojil nekatere rastline ne morejo več uspevati in izginjajo s travnikov. S herbicidi uničujejo plevelce, a tudi ti imajo svojo vlogo v naravni raznovrstnosti.

Kresna noč je tu. Na to skrivnostno, čarovno polno noč je po starem izročilu mogoče slišati govoriti rastline in živali. Kako zanimivo bi bilo prisluhniti, kaj bi naše čebele povedale ob evropskem letu varstva okolja. Z njihovega zornega kota je svet videti precej drugačen, kot ga vidi le v svojo korist zagledani človek. A zgodbe o praprotnem semenu, ki na kresno noč daje moč razumeti živalsko in rastlinsko govorico, so zgolj pravljicne izmišljavice; čebele ne govore, samo brencje nad junijskimi travniki in opravljajo svoje tisočletno delo. Z žalostjo v srcu, bi pripisala pesniška duša.

MILAN MARKELJ

CRTNA KODA

Pospešuje prodajo

Crna koda je informacija o izdelku in sestavni del blagovne znamke. Vrednotenje blagovne znamke pridobiva pomen, saj se vsi poslovni partnerji zavedajo, da imajo utečene znamke svoje več vredno kot imeti tovarno.

Sistem označevanja in evidence s črtno kodo EAN se je začel razvijati v Evropi v sedesetih letih, pri nas pa od leta 1984 s uvedbo EAN sistema za označevanje blaga široke porabe trgovskih organizacijah. Za dodeljevanje identifikacijske številke podjetja je pristojna SANA (Slovenska agencija za uporabo artiklov). Sistem EAN je mogoče uporabljati v vseh gospodarskih in družbenih dejavnostih, vendar je temeljno področje uporabe v proizvodnji in distribuciji blaga. Črna koda se uporablja tudi v logistiki za skladiščenje in transportne enote, kar pa tudi v pošto za označevanje posredstva za odčitavanje števec, v prodajni in inventuro osnovnih sredstev, v proizvodnji in še kam drugam. Danes imamo v Sloveniji nad 1200 organizacij članic SANA, ki so v svoje proizvodnje uvedle sistem EAN. Pretežno so proizvajalci in trgovske organizacije. Sprejeto je za sistem kodiranja odločila tudi tekstilna industrija. Danes skoraj ni

več panoge, ki ne bi uporabljala črtno kodo. Označevanje s kodo ni po zakonu obvezno, vendar nam racionalnost poslovanja narekuje uporabo sodobnejših načinov informiranja.

Stare jugoslovanske kode 860 morajo uporabniki zamenjati s slovenskimi 383 do 30. junija 1995. To je obveza vseh članic SANE, ker je sistem EAN mednarodno zaščiten.

Brez črtno kode ni možno hitro in sodobno evidentiranje gibanja izdelka in na tej podlagi tudi gospodarno ukrepanje, kot so ugotavljanje koeficienta obračanja za vsak posamezni proizvod in optimiranje zaloga, naročanje in načrtovanje proizvodnje, hitro obveščanje med proizvajalci in posredniki blaga ter pospeševanje izvoza.

Črna koda je oznaka, izražena s kombinacijo vzporednih temnih in svetlih črt natančno določene širine. Vsebuje podatke o državi, proizvajalcu, izdelku in kontrolno številko. Pri označevanju izdelkov s črtno kodo smo pozorni zlasti na lastnosti izdelka, kot so njegova cena, druga embalaža, davčni razred, velikost,

barva, kvaliteta in podobno. Avtomatsko identifikacijo izdelka opravljamo z embalažo, na kateri je črna koda, to je na škatlah, zabojih, steklenicah, tubah in drugih oblikah embalaranja.

Trgovine vse bolj zahtevajo, da proizvajalci opremijo svoje izdelke s črtno kodo. Če je ne nastavi proizvajalec, jo lahko nastavi trgovska podjetja, vendar za to zaračunavajo kar čedne zneske dobaviteljem izdelkov - tudi do 4 odst. prodajne cene izdelka.

Za nanos črtno kode na izdelek oziroma njegovo embalažo sta najbolj poznana master film in samolepljiva etiketa. Master film, ki je kopirna podlaga za tisk črtno kode na embalažno etiketo, mora ustrezati ostrim pogojem natančnosti in ne sme odstopati nad 5 tisočink milimetra. V primeru večjega odstopanja črtno kodo ni možno prebrati.

Kode odčitavamo s pomočjo laserske tehnike. Na trgu je precejšnje število ponudnikov tovrstnih čitalcev po zmerni in dostopni ceni.

BOGDAN VUNJAK

Ceglarjev Anton med kavboji Divjega zahoda

Med kavboji Divjega zahoda, ki jih pozna mlado in staro po vsem svetu predvsem po zaslugi priljubljenih filmov vesternov, so bili tudi slovenski fantje. Eden med njimi je bil Anton Virant, Ceglarjev po domače, ki je služil za kavboja v času od 1894 do 1922. Po vrnitvi v domače kraje je ob zimskih večerih rad pripovedoval o svojih kavbojskih dogodivščinah in če je bil dobre volje, je celo zapel kakšno kavbojsko. Njegov sin Tone je pobrskal po zgodovini svojega rodu in pripravil ta zapis o slovenskem kavboju.

Rod Virantovih izhaja iz okolice Ortneka. Številna 13-članska družina se je preživljala s krčenjem gozdov. Iz leta v leto pa je bilo dela vse manj, tako se je še ne dvajsetletni Anton odločil, da bo odšel v Ameriko, kamor je takrat odhajalo čedalje več Slovencev. Pot čez "lužo" je bila draga stvar. Vsi člani družine so prispevali, da so zbrali denar, potreben za pot v Ameriko. Anton bi seveda veliko rajši krčil gozdove ortneške in Kozlerjeve graščine, a gozdnih delavcev je bilo več kot preveč. Tako se je moral z veliko žalostjo posloviti od doma.

Do Trsta ga je peljal prijatelj, ki je s konjsko vprego vozil tja les. Ko se je v Trstu vkrčal na ladjo, je še zadnjič poslal srčne pozdrave svoji ljubljani kranjski deželi in solza se mu je utrnila. Na ladji ni bil edini Slovenec, bilo je še veliko njegovih rojakov. Med vožnjo je marsikdo dobil morskobolezen, Antona pa se ni lotila. Ko je kapitan ladje videl, da je možak še najbolj pri močeh, ga je zaposlil; čistil je kabine in druge prostore, seveda ne zastoj. Ko so se v pristanišču v Ameriki izkrcali, mu je poleg ladijskega zasluka še marsikateri naš rojak stisnil v roke kakšen krajcar v zahvalo, ker jih je med vožnjo bodril in jim vlival v srca pogum in dobro voljo.

Konj in kolt

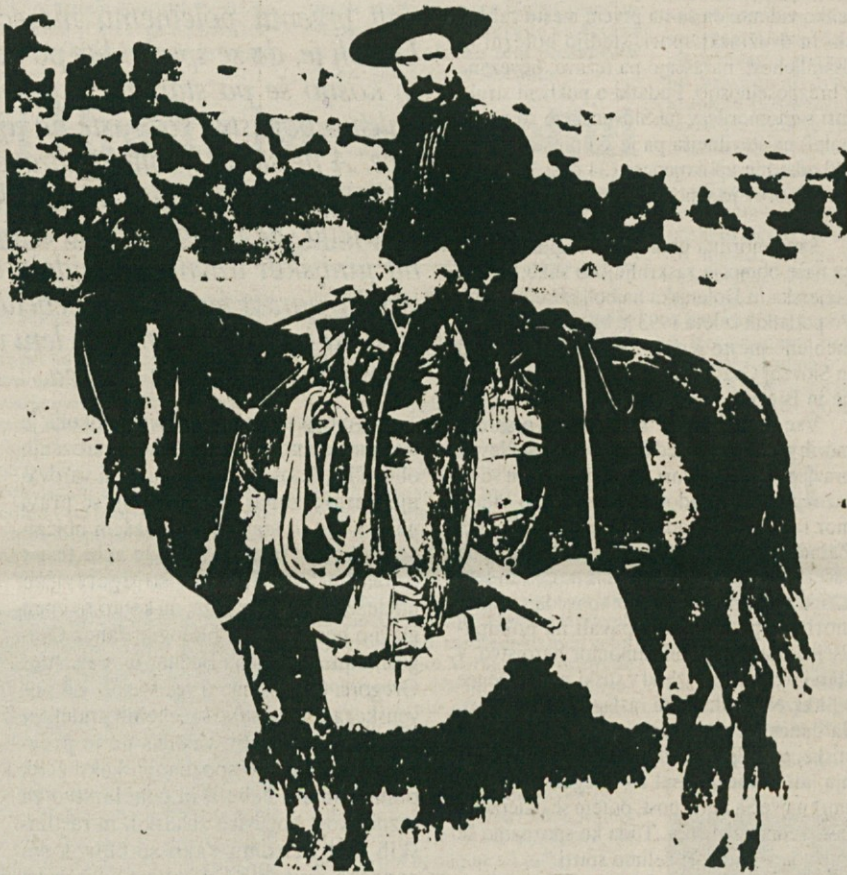
Pri izkrcanju v Ameriki ga niso pričakale dobre vesti. Njegov prijatelj, ki ga je povabil v obljubljeni dežel, mu je takoj povedal, da so se razmere tam spremenile in da s prvotno zaposlitvijo ne bo nič. Oče pa se ni predal malodušju. Naneslo je tako, da je dobil zaposlitev kot kavboj. Takrat so zlati časi kavbojev že minili in poklic je bil v zatonu. Vendar pa so takrat še bili kavbojski vojvode, ki so sprejemali v službo mlade, močne ljudi, zmogljive prenašati težave in nevarnosti tega poklica. Pri kavbojih so bili razni možje, nekateri so se skrivali pred zakonom, saj je bil takrat zahod Amerike še necivilizirana pustinja. Anton je imel srečo, našel je dobrega gospodarja, v govejem baronu Conradu

Kohrsu. Ta mož je v Montano prvi pripeljal namesto dolgorogega goveda herefordске krave. Žal se mu ti poizkusi niso posrečili in je kasneje bankrotiral. Vendar je bil mož poštenjak po srcu in duši.

Kakšnih posebnih veščin se novopečenemu kavboju Antonu ni bilo treba učiti, ker je ježo popolnoma obvladal, le na obleko kavboja se je težko privadil. Sleherni kos

obleke je imel svojo nalogo, od klobuka, ki ga je varoval pred soncem in dežjem, do ostrog na škornjih za spodbadanje konja. Celo pisana ruta ni bila le za okras, ampak je kavboje varovala pred puščavskim soncem. Ponavadi so nosili kavbojske hlače in bombažno ali flanelasto srajco. V hlačnih žepih niso nič imeli, ker bi jih to med jahanjem motilo, zato so nosili telovnik, kamor so spravljali tobak in še kaj drugega. Anton je nosil tudi klobuk s širokimi krajci - sombrero.

Nepogrešljiv del kavboja je bil konj. Kot je Anton rad pripovedoval, sta bila s konjem velika prijatelja. Žival je veselo zarezgetala, ko ga je zagledala, in ni pustila nobenemu drugemu, da bi jo jezdil. Naučil ga je tudi, da je na njegov žvižg prišel k njemu in mu položil glavo na ramena. Kavboj na konju je bil res ponosna pojava, kjerkoli se je pojavil. Vendar niso bili vsi kavboji prijazni do svojih konj. Kot je Anton pripovedoval, so bili

Ceglarjev Anton v popolni kavbojski opreml, ko je služil pri živinorejcu Conradu Kohrsu v ameriški zvezni državi Montana

množi prav kruti. Poleg konja je bilo za kavboje značilno tudi orožje. Revolver so vedno jemali s seboj, naj so šli v gostilno ali pa k dekletu.

Trdo kavbojsko življenje

Biti kavboj ni bila šala. Narava je bila pogosto kruta: Po deželi so divjali viharji, tornadi, ki so bili v ravninah precej nevarni. Tudi poletna suša je bila kar huda. Živali so vodo zavohale tudi do 15 km daleč in v divji gonji proti vodi je bila marsikatera krava pomendrana. Na ranču ali v preriji je vladal strog pravilnik varovanja živine.

Kavboj Anton je vzljubil čredo; zelo ga je razjezilo, če so drugi kavboji grdo ravnali z živino. Kot vesten in priden mož ter dober kavboj (v letu dni se je priučil prav vseh potrebnih veščin) se je priljubil lastniku črede in kmalu ga je postavil za glavnega kavboja na ranču. Tako je Anton postal pravi kavboj v popolni opravi, ki sta jo krasila še dva kolta in vinčsterka. Najbolj težavno je bilo, kadar so se z živino selili iz kraja v kraj. Na pohodu, ko so v tednu dni prepotovali tudi po 3000 kilometrov, je bil v sedlu tudi po 18 ur na dan. Za tolažbo je imel zvečer le ogenj, družbo pa mu je delal močan prejiški veter. Včasih je bilo tako peklensko vroče, da je moral kavboj hladiti konjske žvale v vodi, ker bi drugače konj dobil od razbeljene kovine mehurje v gobcu. Vse to je Antona ojeklenilo.

Posebno hudo je bilo pozimi, ko se je čreda ves čas zadrževala na enem mestu. Takrat so imeli kavboji največ dela, da so krave odgnali tja, kjer je veter odpihal sneg. V snežnih viharjih so jezdili po preriji in iskali izgubljeno živino. Če so našli poginulo kravo, so skušali rešiti vsaj njeno kožo. Krave je bilo mogoče odreti le, če je imela še gorko kri. Pozimi so kravje črede napadali tudi volkovi, saj je tudi njim zmanjkalo hrane. Če je ob ranču vodila železniška proga, je to pomenilo za kavboje dodatno delo, saj so morali zavračati krave stran od nje, da jih ni povozil vlak. Spomladi so živino v čredi žigosali, kar je bilo naporno delo. Ko so ga končali, je bil za kavboje praznik, ki so ga na vsakem ranču po svoje praznovali. Ob takih praznovanjih je včasih prišlo tudi do krvavega obračunavanja.

Večino orodja so si kavboji naredili sami: uzdo, preprosto sedlo, laso, jahalni bič in še mnogo drugih drobni predmetov. Na sedlo so zelo pazili. V njem so preživeli lep del časa, poleg tega je bilo Sedlo njihovo, medtem ko so bili konji ponavadi gospodarjeva last. Ker se je kavboj Toni zelo izkazal, mu je gospodar podaril žrebca.

Vnel je srce gospodarjeve hčere

A naloga kavboja ni bila samo pasti in goniti živino, moral jo je tudi braniti z orožjem pred živinskimi tatovi, ki so se večkrat pojavili kot strela z jasnega. Takrat je veljal zakon prerije, ki so ga pisali puška, kolt in laso. V neki bitki z živinskimi tatovi je bil kavboj Anton ranjen v nogo. Ker ga je gospodar želel na vsak način obdržati pri sebi, so ga dali v njegov voz, ki je imel zraven potujočo kuhinjo. Prvo pomoč mu je nudila gospodarjeva hči Avgusta, ki mu je ves čas

stregla, dokler niso prispeli do vojaškega zdravnika, ki je dal ranjenemu nogo v mavc. Hčerku mu je še naprej stregla in med njima se je vnela velika ljubezen. Ko so prišli domov na ranč, mu je preprosto kavbojsko sobo kar se je le dalo uredila, da je bila udobna in čista. Prav tako je skrbela za njegovo orožje, ki je viselo na steni v dosegu roke zraven pograda.

Ko je Anton po nekaj mesecih za silo okrevaj, je zaprosil gospodarja, naj ga da vsaj v kuhinjo, da bo za kakšno rabo. Tudi v kuhinji se je izvrstno obnesel. Njegov ugled se je silno povečal, saj je dal kuhati jedi, ki so bile narejene, če se je le dalo, po receptih slovenske kuhinje. Gospodarjeva hčerka je očeta preprosila, da je poslej kavboj Tony, kakor so ga klicali, spal v sobi, ki jo je lepota prevzela v popolno oskrbo. Seveda je mladenka do dobra ogrela srce slovenskega kavboja, še toliko bolj, ko ga je v temnih nočeh večkrat obiskala. No, Anton ali Tony tudi ni bil kar tako, bil je pravi lepoteč, velike postave, stasit, z lepo brado in gostimi kostanjevimi lasmi. Kako ne bi bil všeč mladenki. Poleg tega pa je od navadnega kravarja, kavboja gonjača napredoval do zapovednika vseh kavbojev, ki so bili v službi pri lastniku večtisočglave goveje živine.

Avgusta, ki se je zaljubila v korenjaskega kavboja Tonyja iz daljne Slovenije, je bila podobna materi. Materina slika je ohranjena v Antonovi zapuščini.

Ko sta gospodar in njegova žena zvedela za razmerje, tej zvezi nista nasprotovala, nasprotno, gledala sta jo z naklonjenostjo in kavboj Tony je odslej povsod spremljal gospodarja. Nadzoroval je vstopanje živine na vlake, hodil z njim po nakupu nove mlade črede. Z lepo Avgusto pa sta, če je le bilo kaj prostega časa, jezdila po preriji in uživala v svojih čustvih.

Ob plači, ki ni bila majhna, je gospodar dal v Antonovo vrecko vedno kakšen dolar več. Večino zaslužka je naš kavboj pošiljal štirikrat na leto pošiljal svoji sestri Ivani, ki je denar vlagala v Ribniško hranilnico in je denar vlagala v Ribniško žalostno posojilnico. Žal so tam prihranki žalostno skopneli, ko so se razmere v tem delu sveta strahovito spreminjale: propad Avstrije, kraljevina SHS, nato Italija, Nemčija. Pisce tega prispevka je kot edini sin in dedič dobil očetovi smrti leta 1946 od vseh prihrankov le okoli 500 dinarjev. Kavboj Anton pa jih je vložil toliko, da bi si takrat lahko kupil celo kmetijo.

Smrten padec s konja

Pri govejem baronu je tako delal več kot 12 let. Potem je prišlo do hude krize in lastnik se po zadnji kupčiji ni več opomogel. Na ranč sta se vrnila lastnik in njegov zvečan kavboj s praznim mošnjikom, čeprav sta prodala nekaj tisoč glav prvovrstne goveje živine. Trg in mesto sta bila zasičena z mesom, ki ni imelo nobene cene več. Ranč se propadati, pojavljali so se roparji. Gospodar se je odločil za nakup male črede, pol divjih mustangov, pri sebi je obdržal nekaj najzvestejših kavbojev, med njimi seveda tudi Tonyja. Kako ne, saj je bil že član njegove družine. Z gospodarjevo hčerko sta se namreč zaročila in se pripravljala na poroko. Čeprav kupčija ni cvetela, je bil gospodar srečen, da bo hči dobila skrbnega in dobrega moža. A prišlo je do nesreče. Nekaj dni sta z Avgusto odjezdila na sprehodnega mejo, ko je zaročenec konj iz neznanega vzroka splašal, povzpel na zadnje noge in vrgel dekle s sedla. Dekle je obležalo mrto, zlomila si je tilnik.

Koliko solza in joka je takrat videla in slišala prerija! Anton je odnesel mrto zaročenko kakor dojenčka do svojega konja in z žalostnim tovorom odhajal na ranč, in domu je mati padla v nezavest, jokal je oče in vsa služničad. Dekle so začasno pokopali ob njeni vrtni gredici.

Po nekaj dneh sta ga gospodar in gospodarinja prosila, naj bo zdaj njun sin, ko sta imela hčer, vendar je Anton dejal, naj mu oprostita, ker se bo raje vrnil v domovino, na ranču bi ne mogel živeti, ker bi ga ves čas bolelo ob spominu na zaročenko. Kolikor je mogel, je gospodar nagradil Antona.

Tako se je končalo kavbojsko življenje Antona Viranta. Vrnil se je v domovino in tu zaživel novo, drugačno življenje.

TONE VIRANT

BIOLOŠKO KMETOVANJE

Nadomestka za meso

Mirko Trampuš je še edini čisti kmet v Metliki, a tudi on se ne ukvarja s tradicionalnim kmetijstvom, kakršno je značilno za Belo krajino, torej malo živinoreje, malo poljedelstva pa morda še kakšen vinograd. Ko je pred petnajstimi leti začel s kmetovanjem, čeprav je po izobrazbi elektrotehnik, se je odločil zgolj za poljedelstvo, kar je bilo takrat revolucionarno dejanje.

A to ni bil - vsaj za belokranjsko miselnost - edini revolucionarni korak, ki ga je pri kmetovanju storil Trampuš. Pred šestimi leti se je namreč odločil za biološko kmetovanje, in sicer s kolobarjenjem s sojo, pšenico, ajdo in drugimi posevki, ki povečujejo količino humusa v zemlji. Seveda njegov cilj ni, da bi bil pridelek čim večji, ampak kvaliteten, pri čemer je zelo pomembno, da v zrnju ni ostankov strupenih pesticidov, herbicidov ter sintetičnih umetnih gnojil. Biološko kmetovanje omogoča predvsem sojo, ki gnoji tla z dušikom. Poleg tega je nekaj let zemlje ne orje, ampak samo rahlja, površinsko kompostira žetvene ostanke in gnoji s kameno moko. Mirko si je devet hektarjev zemlje, ki jo obdeluje, razdelil na tri dele. Na treh hektarih prideluje pšenico, na prav tolikšni površini sojo, medtem ko ostala polja počivajo in na njih prideluje humus.

Pšenično meso in sojin sir

Trampuš prizna, da so ga v biološko pridelavo hrane prisilile tržne razmere. V začetku svojega kmetovanja je bil kooperant metliške kmetijske zadruge. Z razpadom jugoslovanskega trga je bilo konec s prodaj-

jo soje, zato si je moral poiskati kupce v Sloveniji. Takrat se je tudi spoznal z ljudmi, ki so imeli prodajalne z zdravo prehrano in začel jih je zalagati s svojimi pridelki, seveda pa je to pomenilo, da je moral začeti z biološkim kmetovanjem. Toda zaradi sproščenega uvoza kmetijskih pridelkov so cene padle, zato je moral začeti razmišljati, kako bi pridelek lahko ponudil še drugače. Kot izdelke, na primer. Tako je dozorela ideja o izdelavi pšeničnega mesa, imenovanega seitan in tofuja ali sojinoga sira. Najsrečnejša okoliščina pri vsem tem je, da sta Trampuševa soja in pšenica, ki ju uporablja za omenjeni jedi, biološko neoporečni, saj je le iz takšnega pridelka moč narediti zares kvaliteten izdelek.

Seitan in tofu imata zelo dolgo zgodovino, poznajo pa ju predvsem v deželah Daljnega vzhoda, kjer veljata za del tradicionalne prehrane. Njuna prednost je zlasti v tem, da ne vsebujeta holesterola, imata malo kalorij in nasičenih maščob, a hkrati veliko beljakovin. Ne redita, zaradi prožne, mesu podobne strukture in odličnih prehranskih lastnosti pa postajata vse bolj

poznana in razširjena tudi v naši prehrani. Mirko predeluje seitan in tofu sedaj še poskusno v okviru gospodinjstva, saj pravi, da je vse skupaj še tipanje. Razmišlja pa že o tem, da bi proizvodnjo razširil kot dopolnilno dejavnost na kmetiji. A tudi v primeru, da bi se ta proizvodnja razmahnila, bi naredil le toliko izdelkov, kolikor bi imel lastne pšenice in soje, za katero zagotovo ve, da je biološko neoporečna.

Edini na povsem naraven način

Seitan je kuhan in začinjen gluten, torej pšenična beljakovina, ki ostane po izpiranju škroba iz testa, zamesenega iz pšenične moke in vode. H kakovosti seitana veliko pripomore to, da je pšenica zmlata na mlin

Mirko Trampuš ob mlinu na kamne

NAGRADNA KRIŽANKA 25

ZVEZA TABORNIKOV
ZNIŽANJE TEMPERATURE ZRAKA
TENORIST KORITNIK
SREDNJEVEŠKI CERKVENI INTERNAT
NEBESNI OBOK
SALAMONOV VANDROVEC

SALOMONOV
UGANKAR

GOROVJE V BOLGARIJI

NAJVEČJA REKA V SEV. AMERIKI (PO NAŠE)
TERMODINAMIČNA KOLIČINA
MADŽ. ŠAH. VELEMOJSTER (ISTVAN)

UGANKARSKI IZZIV

MOŠKI, KI IMA ODNOS 5 POROČENO ŽENSKO

NEKD. IME KAZAHSTAN. MESTA AKMOLA

VELETOK V EVROPSKEM DELU RUSIJE AVIONI

ANGL. FIZIK (FRANCIS)
REŽISER VESNE (FRANTIŠEK)

RADIJSKA UREDNICA RAUH
DAN ZA TORKOM

ANTON ČEHOV

IT. PESNIK (TORQUATO)
ŠPORTNI COLN

ZAČASNI ODVZEM PROSTOSTI
TEMNI DEL DNEVA

PRIPovedNO PESNIŠTVO
ROMAN KONČAR

RUMENO RIJAVA BARVA
VODNA PTICA

SEVERNIAK

NAJVIŠJA GORA UČKE

VEČJA PISANA PARIJA

NAGRADI V GRADAC IN DOLENJSKE TOPLICE

Žreb je izmed reševalcev 23. nagradne križanke izbral Janeza Kralja iz Gradca in Janjo Sitar iz Dolenjskih Toplic. Kralju je pripadla denarna nagrada, Sitarjeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.
Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 3. julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 25. Ovojnico brez pošne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 23. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravila rešitev 23. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: STAROST, PETERLE, IMENJAK, KA, AMI, METLIKA, ARIEL, RU, ASFALT, KSILIT, PERZIJSKA, RACA, ONE, ZAR, LIPAH, TRAUN, ŽIG.

PRGIŠČE MISLI

Sistem, kjer so zakonodajalci obenem kršilci zakonov, nima nikakršne prihodnosti.

L. MNAČKO

Ne smemo nasesti omejitvam, ki nam jih nalagajo razni tabuji. Povzročajo nam slepo pego, nekako posebno duševno slepoto.

J. ZALOKAR

Niso lažne besede tistega politika, ki je zardil, da se začenja orientirati že onkraj Sotle.

J. TRDINA

Od sovražnikov se je treba učiti, ne pa od prijateljev.

B. ŠTIH

Človek je plod svojih ali tujih misli.

P. ZIDAR

Nacionalizem in rasizem sta dve najmočnejši gibanji v današnjem svetu, skupni mnogim družbenim sistemom.

I. BERLIN

SPOL IN POKLIC

Novinarsko pero v ženskih rokah

Pod naslovom *Ženske v novinarskih vrstah, vrsticah in medijih* je v Ljubljani pred kratkim potekala strokovna razprava, ki jo je organiziral Urad za žensko politiko v okviru priprav na 4. svetovno konferenco žensk, ki bo v Pekingu septembra letos. Moderatorica srečanja Danica Simšič in vsi ostali gostje - v glavnem novinarji, ki so sodelovali z bolj ali manj zanimivimi prispevki, so razpravljali o tem, kakšna je vloga medijev v Sloveniji in predvsem, kakšen je njihov odnos do žensk, kakšno je mesto t.i. ženskih tem v medijih, kako o njih pišejo moški in kako ženske...

Na prvi pogled bi marsikdo rekel, da je v novinarstvu zaposlenih več žensk kot moških. Pri nas sicer nimamo raziskav o strukturi zaposlenih žensk v medijih in o njihovem vplivu na politiko posameznih medijev, če pa upoštevamo podatke, ki so jih letošnji pomlad z vprašalniki medijskim hišam zbrali na Uradu za žensko politiko, potem morda lahko trdimo, da v Sloveniji ne gre za feminizacijo novinarskega poklica. Glede na zbrane podatke je manj kot polovica vseh zaposlenih v medijih žensk - 42,8%, med zaposlenimi v redakcijah in uredništvih jih je 41,6% in v novinarskih vrstah 47,1%. In če si stvari ogledamo še malo bolj podrobno - po medijih, potem so rezultati takšni: na radiu, za katerega pravijo da je ženski medij, je med vsemi zaposlenimi 46,8% žensk, med zaposlenimi v redakcijah 59,0%, novinarj pa 53,4%. Na TV dela 32,0% žensk, med zaposlenimi v redakcijah jih je 31,7%, novinarj pa 53,4%. Ostanejo še tiskani mediji, ki zaposlujejo 51,7% žensk, med zaposlenimi v redakcijah jih je 55,9%, novinarj pa je 43,0%. Se "sveži" podatki Urada za žensko politiko ne govorijo samo o tem, da je v slovenskih medijih zaposlenih manj žensk kot moških, ampak da ženske zasedajo tudi manj vodilnih delovnih mest v medijskih hišah - 33,3%: na radiu 23,1%, na TV 29,0%, največ vodilnih delavk pa najdemo v tiskanih medijih - 40,5%. "Uglednejša" novinarska dela (najbrž tudi vplivnejša in bolje plačana, npr. komentatorska in uredniška) pogosteje opravljajo moški, ker so - tudi po mnenju nekaterih razpravljalcev - primernejši za organizacijo novinarskega dela, odločnejši torej ženske manjše možnosti za napredek, ki so pri nas uspešne, v to vložiti več truda in so se morale bolj dokazovati kot moški? V začetku leta 1990 je raziskovalno podjetje Varianta izvedlo raziskavo o živ-

nenapisano pravilo, da so nekatere teme prahranjene za ženske - t.i. ženske teme, kot so zdravstvo, šolstvo, socialno varstvo, morda kultura in še kaj. Teme, ki veljajo za pomembnejše, npr. politika (notranja, zunanja) in gospodarstvo, pa so stvar novinarjev. Malo za šalo, malo zares sem sedajle, ko to pišem, prelistala časopis Delo (četrtak, 15. junij) in na straneh, namenjenih gospodarstvu, notranji politiki in financam, našela 7 moških in 4 ženske prispevke, na straneh kulture in šolstva pa je članke prispevalo 7 žensk in 3 moški. Razlog temu je morda nasploh odsotnost žensk iz političnega dogajanja, oblikovanja javnega mnenja in znanosti, za kar je treba korenine iskati v zgodovini. Pa o tem morda kdaj drugič.

Na podlagi podatkov, ki so jih prispevali z Urada za žensko politiko v Ljubljani, trenutno težko trdimo, da gre pri nas za feminizacijo novinarskega poklica. Lahko pa se sprašujemo, ali se bo stanje kdaj spremenilo in kako bo, če bodo v medijih prevladovali ženske. Slovenija je ena izmed držav, ki ima visokošolski študij novinarstva in na javni razpravi je Maja Kocjančič, ki je demonstratorica pri novinarskih predmetih na Fakulteti za družbene vede v

Ljubljani povedala, da se na študij novinarstva vsako leto vpisuje več žensk - približno 80%. Kot razlog za takšno odločitev pa so tako pri moških kot ženskah najpogostejši odgovori: ker rad pišem in komuniciram z ljudmi, ker mi je všeč dinamično delo, ali pa sploh ne vedo. Razmerje med moškimi in ženskimi študenti novinarstva se spreminja in na koncu sicer še vedno diplomira večji odstotek novinarj kot novinarjev, vendar pa je razmerje veliko bolj uravnoteženo kot ob začetku študija. Če bo prišlo do feminizacije v novinarstvu, ali se bodo morda potem pri novinarskem poročanju (tudi v politiki in gospodarstvu) odražale predvsem ženske lastnosti, kot so npr. občuteno ravnanje, sposobnost sklepanja kompromisov? Bo prišlo do bolj mehkega, čustvenega in manj agresivnega poročanja? Je to prav ali narobe? Bo potem tudi tip vodij postal drugačen?

Naj ob koncu tega razmišljanja o vlogi im mestu žensk v medijih kot zanimivost povem še to, da se je javne strokovne razprave o ženskah v novinarstvu udeležilo 35 žensk in 4 moški - vsi štirje so imeli obvezne referate.

LIDIJA MURN

Najslabše je tisto novinarstvo, ki samo ponavlja modne fraze ali pa tiste, ki so zaželeni.

B. NOVAK

Emancipirati ženske pomeni spriditi jih.

H. de BALZAC

ZDRAVNIK RAZLAGA

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Rak debelega črevesa in danke

Dodajajo še zdravila, s katerimi želijo povečati protitumorsko učinkovitost in zmanjšati učinek zdravil na zdrave celice. Z imunskimi zdravili pa se želijo vzpodbuditi bolnikov lastni obrambni sistem za boj proti tumorju. Čeprav so operirani bolniki s črevesnim rakom v II. in III. stopnji klinično, laboratorijsko in rentgensko brez znamenj bolezni, se jim priporoča preventivno 6-mesečno dopolnilno sistemsko zdravljenje. S tovrstnim zdravljenjem se želi uničiti morebitne najmanjše zasevke in ozdraviti bolnika.

Kontrolni pregledi so potrebni za odkrivanje morebitne ponovitve bolezni, da se ponovno zdravljenje lahko čimprej začne.

Prognoza tako zdravljenih bolnikov je dobra in pri več kot polovici bolnikov se bolezen ne bo nikdar več ponovila. Zaradi možnosti ponovitve bolezni so po končanem zdravljenju potrebni kontrolni pregledi, navadno dva- do štirikrat letno. Po kliničnem pregledu se odvzame bolni-

ku kri za določitev tumorskih markerjev. Do dvakrat na leto napotimo bolnika na preiskavo trebuha z ultrazvokom. Koloskopijo ponovimo prvič v letu po operaciji, nato pa vsakih nekaj let.

Rak debelega črevesa se redko ponovi na črevesu, pogosto se razširi v jetra, bezgavke, pljuča in kosti, pri bolnikih z rakom danke pa so pogoste lokalne ponovitve tumorja. Take bolnike uspešno zdravijo z zdravili (ali kemoterapijo), z obsevanjem in z operacijo le, če se dovolj hitro ugotovi, da se je bolezen ponovila.

Pomembno je živeti z boleznijo čimbolj kakovostno. Kakovost življenja zdravljenih bolnikov je dobra. Prehodnih stranskih učinkov zaradi zdravljenja je malo. Po zdravljenju bolniki nimajo posebnih težav in po nekaj letih pozabijo na bolezen. Uživajo lahko vso hrano, diete niso potrebne. Tudi maloštevilni bolniki z anus pretrom (toraj z vrečko na trebušni steni) zaradi uporabe posebnih vrečk nimajo posebnih težav in se ob pomoči svojcev ali društev kmalu vključijo v normalno življenje.

Čeprav je črevesni rak pogosta in huda bolezen, jo danes uspešno in učinkovito obvladujemo s kombiniranim zdravljenjem. Zaradi izbora zdravil in načina zdravljenja pooperativno obsevanje in kemoterapija bistveno ne zmanjšata kakovosti življenja operiranega bolnika.

K o n e c

praktični
praktični
praktični

KRIŽANKA

Ali nedrček povzročča raka?

Neki ameriški zdravnik je po raziskavah, ki jih je opravil, prišel do zaključka, da je za nastanek raka na dojkah kriv nedrček. Američan s svojo teorijo sicer ni prepričal evropskih kolegov, ki mu oporekajo, da se je osredotočil le na eno možnost za nastanek in razvoj raka na dojkah, popolnoma pa je na primer zanemaril dednost. Kajti če bi teorija ameriškega zdravnika popolnoma držala, bi moral odgovoriti tudi na vprašanje, kako to, da zbolijo za rakom tudi ženske, ki že desetletja ne nosijo nedrčkov. Evropski zdravniki sicer ne vidijo vzroka za paniko, kljub temu pa priporočajo ženskam, da si zmasirajo tkivo na dojkah in v okolici, ko si snamejo nedrček. Tako spodbudijo delovanje limfnih žlez. Hkrati jim polagajo na srce, naj ne nosijo pretesnih nedrčkov, doma in v prostem času pa se jim lahko celo odrečejo. Predvsem pa naj ne nosijo stalno nedrčkov z vdelanimi trdimi kostmi in oporami.

Nadevan paradiznik

Potrebujemo 4 mesnate paradiznike, težke po 30 dag, 25 dag šampinjonov, 10 dag šalotk, 15 dag kuhane šunke v kosu, 15 dag sira gauda, 4 dag surovega masla, 15 dag graha, 1 dl kisle smetane, 1 šopek drobnjaka, sol, poper. Paradiznike operemo in vsakemu odrežemo pokrovček. Potem z žličko izdoblamo paradiznikovo semenje. Šampinjone očistimo, operemo in narežemo na majhne kocke. Šalotke olupimo in drobno sesekljamo. Šunko in polovico sira narežemo na majhne kocke, drugo polovico sira pa na tanke rezine. Na razgreti maščobi opravimo šalotko in gobe. Približno 5 minut jih pražimo, potem pa dodamo grah in smetano in dušimo približno 4 minute. Dodamo opran in narezan drobnjak, posolimo in popoprmo. Z nadevom napolnimo paradiznike, na vrhu naložimo rezine sira. Paradiznike približno 5 minut prepekamo pod vrhom pečice, ki smo ji prižgali le vrh njo ploščo. Pečene pokrijemo s prihranjenimi pokrovčki in ponudimo.

Cvetlice za okna in balkone

Značilnega slovenskega doma ni brez cvetlic na oknih in balkonih. Žal so nekatere značilno slovenske rože (nagelj, rožmarin) marsikje opustili in jih nadomestili s skoroda že modnimi bršlinkami, ki resda bogato cvetijo, a vendarle delujejo enolično. Na sončnih oknih in balkonih se prav dobro obnesejo tudi pelargonije, petunije in surfinije ob že imenovanih tradicionalnih slovenskih cvetlicah, deloma pa tudi fuksije, begonije in vodenke. Okenske in balkonske rože morajo biti posajene v dobro pognojeno vrtno zemljo ali soto, ki je sposobna zadržati večjo količino vode. Sonce in suh veter namreč zelo hitro izsušita rastišče na prostem, zato je treba okenske in balkonske cvetlice temeljito zalivati, vendar ne prepogosto. Ker gre za večjo količino sorazmerno hladne vode, je najbolje zalivati zjutraj, ko rastline še niso pregrete. Zelo blagodejno deluje nanje, če jih ob deževnem vremenu postavimo pod dež, da se napojijo počasi in temeljito.

Poraba tople vode

Gospodinjstva porabijo za pripravo tople sanitarne vode približno 10 odst. celotne energije. Poraba tople vode v gospodinjstvu je odvisna od števila družinskih članov, njihovih življenjskih navad, načina priprave tople vode, razpoložljivih virov energije itd. Količina tople vode na člana gospodinjstva niha od 20 do 80 litrov pri temperaturi 60 stopinj. Pri tem se porabi za kopanje in tuširanje 60 %, za umivanje 15 % in potrebe v kuhinji 25 odst. tople vode. Pri pripravi tople vode je zelo pomembna temperatura, na katero vodo segrevamo. Priporočljivo je, da ne prekoračimo 60 stopinj. Pri tej temperaturi se začne na ogrevanih površinah intenzivno izločati vodni kamen. Vodni kamen je slab prenosnik toplote, zato se občutno poslabšajo razmere pri prenosu toplote in povečajo toplotne izgube. S stališča manjših toplotnih izgub so tako primernejše nižje temperature ogrevane vode, kar pomeni manjše toplotne izgube. Vendar se moramo preizkusiti s temperaturo tople vode izogibati iz higienskih in zdravstvenih razlogov, ker obstaja večja verjetnost tvorbe raznih mikroorganizmov. Najprimernejša temperatura ogrevane vode je 50 do 60 stopinj.

VAŠA ŽGODBA

JUDITA FRANCKOVIČ SKRINJA MOJE PRABABICE

Moja prababica živi na tem svetu že 90 let, lahko bi rekli že celo stoletje. Njeno življenje je bilo napolnjeno z razburljivimi dogodivščinami. Mojo radovednost je pritegnila prababičina stara, na roko tesana skrinja, v kateri je hranila mnogo za nas nevrednih stvari. Kljub pomankljivi izobrazbi, ki je bila deležna zaradi prve svetovne vojne, je znala izbrati in ohraniti tiste predmete iz svojega življenja in iz življenja bližnje okolice, ki dolga desetletja niso nikomur nič pomenili, danes pa nam pomenijo zgodovino naše rodbine in tudi kraja. Ko smo jih temeljito pregledali, smo ugotovili, da so za našo družino in kraj izredno pomembni, saj se iz njih odlikujejo življenja, oblačila in navade v prvi polovici 20. stoletja.

Čisto na dnu so v porumenel časopisni papir zavite prve jugoslovanske znamke "verigarji". Tu so tudi stare kupoprodajne pogodbe, sklepi, zadolžnica iz leta 1904 od njene matere v korist Kmečke hranilnice v Radovljici. Na njenem rojstnem listu so leta 1941 napisali, kot so zahtevali okupatorji, da v družini tri generacije nazaj ni bilo Židov. Potem so tu še stare razglednice avstro-ogrskega cesarskega para in razglednice njenega brata s soške fronte 1917. leta in slike raznih taborišč izseljencev leta 1941. Na slikah ležijo aluminijasti obeski s števkami, ki jih je vsaka dru-

žina dobila v Brestanici, ko so jih začeli izseljevati v Nemčijo. Ohranjena sta tudi star molitvenik in rožni venec, ki ju je prababica dobila za birmo.

V oči mi je padla ohranjena bela preperela srajca, ki ji pravijo "rokavci". Je zelo lepe izdelave. V skrinji so še lepo izdelani svileni poročni robec, narodno vezeni serveti in prt, oboje poročno darilo, tu so ročno napravljene čipke iz lanene preje v spomin, ko je prababica še sama sejala lan in predla laneno nitko.

Od svojega tasta, ki je bil na fronti v Bukovini, je spravila in ohranila nekaj srebrnih avstro-ogrskih kovancev.

V skrinji je bilo tudi nekaj orodja, med drugim tudi stare cepilne klešče "stoplerce", ki so se uporabljale od leta 1880 za obnavljanje vinogradov, ki jih je uničila trna uš.

Skrbno so shranjene tudi "mojstre". To so na velikem kvadratnem papirju izrezani vzorci, ki se pritisnejo na sveže pobeljeno steno. Nekaterke ženske so bile pri risanju, kopiranju ter izrezovanju teh vzorcev prave umetnice, saj je morala biti stanovanjska hiša, v kateri so živele, za vsako veliko noč sveže prebeljena od zunaj in od znotraj ter poslikana s takimi vzorci.

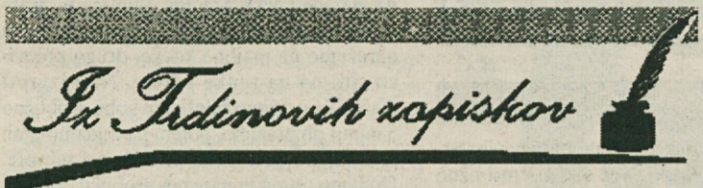
Ti nekdanj za nas brezvredni predmeti so nam zdaj kot pričevanja naših korenin več kot zlato ali srebro.

FOTO: M. MARKELI

"ŠTAMPERLE" PETELINČEK - Zanimivo oblikovana pivska čaša je bila namenjena okrepcila potrebnim Novomeščanom. V spodnji ožji del čaše so nallili različne vrste in barve likerjev, ki so mu dodali v zgornji razširjeni del jajčni rumenjaki. Kozarček je iz inventarja kavarne Central (današnji Metropol), ki jo je leta 1907 odprl kavarnar Franc Splichal. Svojim gostom so nudili poleg okusne kave, likerjev, vin in piv tudi domače in tuje časopise in tri biljardne mize. Čašo hrani Dolenjski muzej. (Pripravila kustodinja Dolenjskega muzeja Majda Pungerčar)

Grda hrvaška špraha - Dolenke o hrvaškem (štokavskem) jeziku: "Ta špraha je grda kakor ciganska, pa saj tudi je ciganska - Cigani zavijajo in govore glih tako."

Dolenjska breznačajnost - Servilni strašno, kar se pripisuje prejšnji prehudosti pod mnogobrojne in tedaj posebno zatirajoče graščine. Sluge in sploh podložniki opravljajo strašno gospodarja pred svetom, zdaj pride k njim - kuš! Klobuke dol, vse je zdaj zgol ponižnost in pohlevnost v glasu, obrazu, smehljanji. Podložni odidejo, gospodarji ostanejo sami. Zdaj pa udrihajo šuk oni po poslih in služabnikih, da so vsi zanikrni, leni, hinavski, potuhnjeni etc. Kakor pred na gospodih, ne ostane zdaj niti na njih ne ena pičica dobrega.

Radi obrekujejo - Ljudje obrekujejo človek sploh strašno in srčno radi - še le če pogine ali če mu ni več pomoči, začno ga omilovati vsi vprek eden bolj ko drugi, kakor da so njegovi naj bolji prijatelji.

Pogodbe v pijanosti - Često delajo se kupi, pogodbe in računi v pijanosti, iz česar hudi prepri, dolga jeza in druge pravde, često pa tako pozno, da se resnica dostikrat ne da prav zadeti, zlasti ker zapisuje malo kdo na tanko, in če ena stranka, pa druga ne, včasih tudi nobena. Tega greha deležna je tudi gospoda.

Največjo korist od zavlačevanja izgradnje dolenjske železnice so imeli kmetje, "posebno obcestni, ki imajo zaslužek od malga trgovanja in prevažanja deželnih pridelkov" in "sumljivo gledajo novega konkurenta, ki jim bo škodoval." Zato "velika večina kmetov ne pričakuje od nje nič prida."

Od vsega direndaja okrog železnice so Novomeščani dobili v letu 1888 na novomeškem trgu "gostilnico pri Dolenjski železnici, ker se vsak lahko okrepeča s pristnim dolenjskim vinom, dokler ga ne pokonča trna uš."

Tako je ostalo Novo mesto zaprto pred ostalim svetom in zaradi slabih povezav, obvarovano pred možnimi udari kapitalističnega gospodarskega življenja. Edina povezava z Ljubljano je bil poštini voz. Vozni red med Ljubljano in Novim mestom je bil sledeč: ob osmih zjutraj je odpeljal iz Ljubljane ter prispel v Novo mesto ob petih popoldne. Iz Novega mesta se je odpeljal ob petih zjutraj in prispel v Ljubljano ob štirih popoldne. "Štirje potniki se morejo voziti na enkrat". Poleg te povezave z Ljubljano je obstajala še t. i. popoldanska poštna zveza čez zloglasni Bogenšperk v Liti-jo in od tam z vlakom v Ljubljano. Bile so te vožnje bolj podobne avanturističnim dogodivščinam in vse prej kot udobne. "Ob močnih snežnih zametih ali hudih nevihtah so morali potniki izstopiti in podpirati ko-reto, da se ni prevrnili." Potovanja so tako poleti potekala "po 10 ur pozimi pa tudi večkrat po 18 ur v Ljubljano". Ob poštinih postajah so bogate furmanske gostilne skrbele za goste in živali. Vsakodnevni dogodek ob prihodu poštnega voza, t. i. malevagna, v Novo mesto nam lepo opiše Josip Wester: "Postiljon je trobil na rog, s čemer je dajal znak, da se bliža poštini postaja, ki je bila v veliki Fichtenaui hiši na Glavnem trgu. Takrat se je zgnila množica čakalcev in radovednežev, saj je bil to navadno najvažnejši dnevni dogodek v mestu."

Matjaz Ternovec

Društveno življenje v Novem mestu 4 v obdobju 1865 do 1889

Za 2066 prebivalcev 23 gostiln

Novomeško gospodarstvo je bilo samooskrbno in je temeljilo na agrarni proizvodnji. Mesto samo je ponujalo predvsem uslužnostne storitve. Tukaj ne moremo govoriti o kaki industrijski proizvodnji. Novo mesto je živelo od sejmov, šol, vojašnice in uradnikov ter njihovih uslug. O tem nas lahko prepriča Trdinov seznam novomeških obrtnikov iz leta 1870, ki je nastal v zvezi s "prošnjo novomest. magistrata do kranj. zborn. da pride železnica na N. mesto, ne pa skozi Žužemberk/.../. Ze zdaj, kakor je zanano, ima N.m. jako važno trgovino z lesom, žitom, vinom, svilami, ježicami, birso, potašelnom, medom in lanenim semenom na Dunaj, v Trst, Ljubljano, Sisek in Karlovec in šteje znatnij obrtništve, ki običjo s tujim svetom. 1 prodajalnico z drobnim bl. 5 z mešanim bl., 3 s špecarijskim bl., ki prejema blago iz trsta in Dunaja; potem 5 kramarji, ki običjo z Ljubljano, 2 štacuni z železom, ki dobivata ga iz Oroškega, 1 prod. bukev, umetnin in muzikalij, 2 knjigovezca, ki tržita tudi spodobami, 1 prod. galenter. bl. vsi trije v zavezi so s tujim svetom 3 usnjarnice, dobivajoč usnje iz štaj. in Avstrije, 2 strojbarja (bajsgerb) in 3 krznar-nice (Rothgärb.), ki prejema jo kože iz Horvatije in pošiljajo volno etc. Ljubj. in na Gorensko, dlako in izdelane kože v znatnem množtvu pa v Avstrijo in Bavarijo, 2 obrtniška mlina, 3 krčmarji s pivom, dobivanim iz Gradca, Ljubljane in Soteske, 2 lekarnici, 5 prodajalnic soli, 2 kavani, 2 špenglerja, 3 peki, 2 mesarja, 4 klobučarji, 2 steklarja, 2 milarja. Vsi ti so v tržni zavezi s Horvatijo, ali Ogr. Koroš. štir. Avstr. in Trstom. Večjih in manjših obrtnikov je še: 5 gostilnic, 29 krčem, 16 krojačev, 15

čevljarjev, 2 urarja, 2 kolarja, 7 mizarjev, 4 tkalci, 4 ključarji, 2 sedlarja, 1 dimikar, 1 zlatar, 1 sodovezar, 2 češlarja, 1 kotlovinar, 3 voskarji, 1 jermenar, 1 marelar, 1 konopar in več grašlarjev." Podobno sliko nam prikaže tudi p. Florentin Horvat in svoji knjigi Novomeško okrajno glavarstvo, ki je izšla petnajst let kasneje.

Iz vsega tega vidimo, da je v mestu delovala drobnolastniška proizvodnja, ki je v glavnem zadovoljevala mestne potrebe. Našo pozornost pritegne tudi podatek o številu krčmarjev. Po podatkih p. Florentina Horvatina je imelo Novo mesto 1885. leta 2066 prebivalcev in od tega 23 krčmarjev. Kako so lahko preživeli? Delni odgovor je v tem, da so krčmarji poleg gostiln imeli še dodaten dohodek, bodisi iz kmetijstva ali obrti. Poleg tega so morali krčmarji ljudem ugajati, saj kakor pravi Trdina, ljudje radi vidijo, "če krčmar prinese meso ali klobase sam razreže. Pivci mu ne ponujajo le vino ampak tudi razne založke, sosebno če svoj posel dobro razume, če je z ljudmi /.../ Sploh se od njega zahteva šegavost in domišljenost. /.../ Samo radi lakote in žeje gre Slovenec malokdaj v krčmo, žene ga tja hrepenenje po zabavi po društvo in kar je z društvom v zvezi. Krčmar in krčmarica morata se pogovor vedno udeleževati in pivec kratkočasiti. Če to razumeta, sreča zanju, s tem pripomočkom se naj pred obogati, kratkočasnemu krčmarju odpusti se vsaka surovost in napaka, pustemu pa se graja še vino in ko bi bilo bolje." Vendar četudi prištejemo iznajdljivost "birtov", ki so prirajali razne veselice, kegljanje in nudili raznovrstno zabavo svojim gostom, to ne bi bilo dovolj za njihovo preživetje. Najpomembnejši so bili sej-

mi. Slednji so bili dokaj dobro obiskani. Kar je kmet na sejmu iztržil, je v glavnem pustil v mestu pri trgovcih, davkarjih in v gostilni. Nakupil je vse potrebno blago za čez zimo, skromno oblekel svojo družino in zalil kupčijo v gostilni. V Novem mestu je bilo 5 velikih sejmov in od leta 1874 naprej še t. i. sejmica vsak prvi ponedeljek v mesecu. Na žalost so po Dolenjskem precej pogosto strašile živinske epidemije. Leta 1872 so bili prepovedani sejni zaradi goveje bolezni v gošču in parkljih, dve leti kasneje so jih prepovedali zaradi goveje kuge, leta 1889 pa je bil prepovedan letni sejem zaradi "osepnice", ki so razsajale po Dolenjski. Hujske kot to je bilo dejstvo, da je začel promet na sejmih upadati. Dopolnilnik Novic v letu 1881 poroča: "Sploh smo iz vsega sejma razvideli, da kmetijstvo kakor tudi kupčija s kmetijskimi pridelki čedalje bolj hira."

Odpovedi sejmov in hiranje kmetijstva je zelo prizadelo novomeško gospodarstvo, saj so od sejmov živeli vsi Novomeščani. Druga, mnogo hujska posledica propadanja agrarne proizvodnje je bilo izseljevanje v Ameriko. V 80. letih 19. stoletja so vedno pogostejša poročila, kot ga vidimo v Slovencu 19. februarja 1887: "Dolenci se še vedno nepestanjo selijo v Ameriko od novega leta v novomeškem okraju 71 iz črnomajškega pa 200." Kakšen obseg je dosegel ekonomski migracij-ski val, nam pove podatek, da se je v obdobju od leta 1869 do leta 1919 z ozemlja današnjega novomeškega okraja izselilo 36.700 ljudi. V glavnem je to bila delovna sila in najboljših letih.

V Novem mestu so imele svoj sedež pomembne državne uradne institucije. Več kot polovica Novomeščanov je bila odvisna od državne blagajne. Predvsem so od nje živeli mestni trgovci in obrtniki in pred-ko njih je tudi občina dobivala večino svojih dohodkov. Krčme so del gostov dobivale tudi zaradi ljudi, ki so morali po službenih poteh obiskati ta ali oni urad-

Domača lekarna p. Simona Ašiča

Štiški samostan slovi po vsej domovini in tudi po svetu, med menihi, ki se v njem po tisočletje in več stoletij starem zahodnoevropskem meniškem izročilu posvečajo Bogu z molitvijo in delom, pa je gotovo eden najbolj znanih pred enim letom umrl p. Simon Ašič. Ta srčno dobri človek, prijazen in spoštljiv, uslužen in ljubezniv, je imel poseben dar, da je pomagal bolnikom s toplo človeško in duhovniško besedo ter s tem, kar je našel zdravilnega v naravi sami. P. Simon je bil namreč izvrsten zeliščar in radiestezist. Življenjska pot ga je iz rodnega zaselka Trebež v župniji Brestanica zgodaj pripeljala med bele menihe, k zdravilnim zeliščem pa med drugo svetovno vojno, ko je primanjkovalo zdravil, v štiški cisterci pa je bilo več bolehnih pregnanih in izseljenih duhovnikov. Čutil je dolžnost, da jim pomaga, in tako se je začel ukvarjati s spoznavanjem zdravilnih zelišč in zeliščarstva, za kar se je izkazalo, da ima velik dar, že od prej pa je bil znan kot vesten in marljiv nabiralec novih spoznanj in znanja. P. Ašič je postal eden najbolj znanih slovenskih zeliščarjev. Leta 1984 je pri Mohorjevi založbi v Celju izdal knjigo Pomoč iz domače lekarne, ki je postala velika uspešnica, znova in znova ponatiskovana in je dosegla skupno naklado prek 89.000 izvodov. Težko je študij slediti še dve, med pripravljanim četrte pa je p. Simona v 86. letu življenja Bog poklical k sebi.

Štiški samostan je skupaj z Mohorjevo družbo ter s sodelovanjem mr. ph. Jožeta Kukmana in dr. Nade Jeromen, ki sta s p. Simonom sodelovala že pri ureditvi njegove tretje knjige receptov, te dni izdal Ašičeva zbrana dela pod naslovom DOMAČA LEKARNA P. SIMONA AŠIČA. Gre za dve knjigi manjšega formata. V prvi s podnaslovom RECEPTI so zbrani in po abecednem redu boleznih in zdravstvenih težav urejeni vsi recepti za zdravljenje, ki jih je p. Simon objavil v svojih prvih dveh knjigah in pripravil v nedokončanem rokopisu, druga knjiga pa pod naslovom PRIROČNIK ZA ZBIRANJE ZDRAVILNIH ZELIŠČ prinaša vsebino istoimenske knjige, ki je izšla 1989. leta, dopolnjena pa je s splošnimi navodili za nabiranje, sušenje in shranjevanje zdravilnih rastlin. Ašičevemu zbranemu delu so v založbi pridali še knjigo MED MOLITVIJO IN ZDRAVILNIMI RASTLINAMI, ki jo je napisal publicist in štiški familiar prof. Vojan Tihomir Arhar. V njej je na podlagi gradiva in pričevanj orisal življenje in delo p. Simona, pripoved pa je prepletel in dopolnil s splošnimi podatki o cistercijanih in zeliščarstvu pri menihih

in na Slovenskem. Vsebinski je dodana sočasna razpredelnica in zapis virov in literature.

P. Simon je s temi knjigami svoje bogato zeliščarsko znanje zapustil vsem, ki v telesnih stiskah ob zdravniški poiščejo še pomoč zdravilnih rastlin in drugih domačih zdravilnih pripomočkov, s knjigo prof. Arharja pa je ostal prisoten kot zgled človeka prave srčne dobrote.

MILAN MARKELI

Turistični vodnik Slovenija

Založba Mladinska knjiga že vse to leto, ko slavi polstoletnico delovanja, z novimi in novimi knjižnimi izdajami potrjuje raznolikost in težnost svojih založniških programov, z izidom TURISTIČNEGA VODNIKA SLOVENIJA pa dokazuje, da je sposobna izvesti tudi projekte, ki zahtevajo sodelovanje velikega števila sodelavcev in dobro organizacijo dela. Turistični vodnik po Sloveniji, kakršnega doslej Slovenci še nismo imeli, četudi imamo kar lepo tradicijo izdajanja takih publikacij, s podobnim pa se ne morejo postaviti niti mnogi drugi evropski narodi, so pripravljali pet let. Projekt je vodil urednik Marjan Krušič in ga po mnenju poznavalcev izvrstno izpeljal.

Na 700 straneh vodnika je v besedi in z bogatim slikovnim gradivom (1230 barvnih fotografij, 70 načrtov mest in območij, 34 tlorisov cerkva in gradov) predstavljeno naravno in kulturno bogstvo naše domovine na način, ki je prilagojen potrebam turista. Knjiga najprej v poglavju Spoznajmo Slovenijo daje splošne podatke o Sloveniji, od orisov političnih in geografskih danosti do zgodovine Slovenecv in umetnosti na slovenskih tleh. Sledi poglavje, ki vodi turista po 24 pomembnejših slovenskih krajih in pokrajinah, po njihovih naravnih in kulturnih zanimivostih in znamenitostih z orisom preteklosti in naznačitvijo možnih izletov v okolico.

Več kot polovico vodnika pa zavzema potovalni del, v katerem so popisane zanimivosti, ki jih popotnik lahko spozna, če potuje po osnovnih štirih smereh, kot jih poznamo po slovenskem cestnem križu, od pravi od severozahoda na jugovzhod in od severovzhoda na jugozahod. Tem je dodanih še 30 smeri z odcepi od glavnih cestnih prometnic. Z njimi je prekrit preostali del Slovenije. Kazalke lajšajo poveszovanje opisov med smermi, tako da se ne ponavljajo. Vodnik je zastavljen tako, da vsi uporabniki lahko z njim začrtajo tudi posem svoje smeri potovanja. V tretjem delu so natisnjene še različne kratke turistične informacije o krajih in območjih, turističnih kmetijah, zdraviliščih, kampih, kopališčih, smučiških, pešpoteh, o lovni, ribolovu, turističnih priručnikih, agencijah in izposojanju avtomobilov. V dodatno pomoč pa je še abecedno kazalo.

MILAN MARKELI

Mirna skozi čas z napakami

Vsako organizirano delo, ki se zavestno predstavi javnosti, ima določen namen in je že zaradi tega podvrženo vrednostnim preizkusom. No, ne glede na rojstno okolje, načrtovani učinek in ciljno publiko, pa so na vseh ravneh neke stalnice: površnost, neurejenost, nespoštovanje avtorstva, zavajanje in podobnih stvari. V tem smislu in zaradi tega ni nobena publikacija obrobna.

Pred letom (žal ne morem navesti, kdaj, ker podatka ni, kar je že prva pomanjkljivost) je mirenska osnovna šola poslala med ljudi brošuro z obetavnim naslovom Mirna skozi čas. V uvodnem članku, ki ga je podpisala "mentor krožka in urednik brošure" (le zakaj ne: mentorica in urednica?), zveemo: "Člani krožka 'Mladi zgodovinarji in geografi' smo več let zbirali gradivo o zgodovini Mirne... Gradiva je še dovolj. Uporabiti ga bomo pri naslednji izdaji."

Bog ne daj, če boste tako neurejeni! Že prva stran, ki je naslovljena Geografska lega, je prava geografska zmeda. "Mirna je gospodarsko najživahnejši kraj v Mirenski dolini, leži na nadmorski višini 263 m..." (prepisano iz Naših krajev F. Režuna, vendar nič zato! Je pa greh, predvsem zaradi vzgoje mladih zgodovinarjev in geografov, da ni podatkov o literaturi, ki je uporabljena. Izjema, navedena na 5. str., zadevo še bolj zaplete, saj si ne moreš več privoščiti pavšalne "naklonjenosti": pozabili so dodati strani z navedbo virov!). Objavljeni zemljevid govori drugače: 247 m ali pa morda 264 m, ker je nepregleden. Vendar ne gre za metre (v Atlasu Slovenije beremo 248 m), gre za to, da je površnost dajati različne podatke o isti stvari brez pojasnila.

Ne gre pa samo za površnost, če bralec ugotovi, da se mentorica in urednica ne zna orientirati niti v naravi niti po karti. Če bi se v kateremkoli času dneva obrnila proti zaselku Sv. Helena ali pogledala na objavljeni zemljevid, potem ne bi bilo zapisano, da je zaselk "zahodno od Mirne" oz. se zaselka Fužine in Sv. Helena ne bi znašla na isti strani neba, saj leži kraj Mirna med njima ("Na zahodni strani ob cesti proti Litiiji je Fužina..." je zapisano). Težave z zaselkom Sv. Helena se nadaljujejo, ko besedilo ugotovi, da se "vzpetina nad njim imenuje Kozlevec". Vzpetina nad zaselkom se imenuje Zapuže (in ne Zapuže, kot je zapisano na objavljeni karti), Kozlevec je bolj proti jugu, proti Zabrdju (in ne Zabrd, kot je na karti). Sporno je tudi ime Podradovnica. V KLS je brez "n", tudi v Atlasu Slovenije piše Podradovnica. Če ime domačini izgovarjajo z "n", se to pove.

Rahlo zavajajo tudi take informacije: "Sama Mirna leži na križišču cesti proti Mokronogu, Sevnici, Litiiji in Trebnjem", saj se bere, kot da bi bilo križišče štirih cest. Že en sam pomišljaj "proti Mokronogu-Sevnici", bi zadevo razčistil.

Ne da se mimo naslednjih netočnosti: "LANSPREZ - prvi lastnik je bil P. P. Glavar, ki je bil pokopan v cerkvi poleg gradu. Na eni strani je pokopan on, na drugi pa njegov prijatelj. P. P. Glavarja je nas-

ledil Verzburg, ki je dalj časa iskal Glavarjevo grobnico, a se mu ni posrečilo, ker je kopal predaleč od oltarja." Glavar ni bil prvi lastnik Lanspreža, saj ga je 1. 1766 kupil od grofa Alojza Turjaškega (KLS, II, str. 601). Trditev o zadnjem počivališču obeh mož pa je, po mojih informacijah, še vedno le domneva.

"Križev pot, ki ga sestavlja štirinajst slik, je naslikal Larij - Larijev križev pot." Enciklopedija Slovenije pove, da ga je naslikal Leopold Layer, torej Layerjev križev pot. Sploh bi bilo koristno, če bi urednica in mentorica podatke preverila, najbolje kar na terenu, saj je od šole do cerkve le kakih pet minut hoje. Tudi zaradi tega, da bi lahko v južnem stranskem oltarju te iste cerkve občudovala baročno plastiko Trpečega Kristusa in ne "...na sredini je Janez Krstnik, ki je iz zelo dragocene plastike." Kar se sv. Janeza tiče, pa ES 7, str. 153: "Zaključki sten in okenka osteneja so poslikani s svetniškimi liki, na severni steni je ohranjen prizor iz legende Janeza Krstnika."

Na 12. str. brošure preberemo: "Leta 1918 je bila ustanovljena tovarna Brako, katere lastnika sta brata Kolenc. V tem obdobju je bil to najvažnejši industrijski obrat na Mirni... Tovarna je uspešno poslovala dve desetletji, potem pa je leta 1918 zaradi velike gospodarske krize propadla." Kje sedaj poiskati izgubljenih dvajset let? Aha, si rečeš, tipkovna napaka. Vendar prehitro, kajti na naslednji strani se ponuja podatek: "V mirenskem središču se je prva tovarna pojavila leta 1921. Izven je bila tovarna bratov Kolenc, Alojza in Antona." Pa razvozljaj, če moreš!

Ravno tako je na str. 15 podatek, da "je bilo ustanovljeno podjetje Tovarna za popravilo in izdelavo šivalnih strojev leta 1954", na naslednji strani pa, da so "ustanovili tovarno šivalnih strojev 1953 l."

Naj končam z ocvirkom na str. 25: "Krovci so posebna vrsta opeke za kritje streh, ki jo uporabljajo ponekod še danes. S slamo res ne krijemo več, saj ljudi, ki bi znali to delati, ni." Slov. slov. knjž. jezika II/510: "krovce - kdor se (poklicno) ukvarja s pokrivanjem, popraviljanjem streh." Tudi razlagi, zakaj streh ne prekrivamo več s slamo, ne gre v celoti verjeti.

Moj spis je le sprehod malo bolj pozornega bralca, ki želi opozoriti na zgrešenost, da ne bi postala pojav. Je tudi branje starša in državljana. S tega vidika dobi vse skupaj še novo zaskrbljenost. Veliko globljo. Seže celo do predloga o odvzemanju licenc zaradi zaščite učencev pred nestrokovnostjo in davkoplačevalca pred plačevanjem le-te.

K taki zaskrbljenosti sili tudi informacija, da so brošuro navdušeno delili, med drugim tudi slovenskim šolnikom iz Argentine, ki so takrat nabirali znanja in moči po Sloveniji. Seveda v prisotnosti in asistenci predstavnikov Zavoda za šolstvo.

Morda se bo kdo vprašal, zakaj sem tako pozno reagiral? Več kot eno leto sem se trudil, da bi zadevo (v dosti podrobnejši verziji) obelodanil v reviji RAST. Potem sem se le domislil, da je glavni urednik te revije tudi profesionalni predstojnik novejšega Zavoda za šolstvo.

STANE PEČEK

"Veselica" po meri učiteljev?

Pred nekaj dnevi se je pri meni ustavila znanca. Beseda je nanesla na otroke, ki končujejo šolo. Znanca mi je potožila, da ne ve, kaj bi, saj hčerka, ki končuje 8. razred v osnovni šoli Brestanica, hoče, da ji da 3.500 tolarjev za organizacijo vaje in še 1.000 tolarjev za darilo učiteljici ob koncu šolskega leta. Povedala je, da so imeli sestane skupaj z učenci 8. razreda in njihovimi starši, kjer so se na pobudo razredničarke in premožnejših staršev dogovorili oz. so kar določili potek vaje. Zelo me je presenetilo tudi, da bodo za navedeni denar kupili 65 litrov vina, ker ga je lansko leto, ko so ga imeli "le" 50 litrov, zmanjkalo.

Ne vem, kako si učiteljci dovolijo tako veselico na račun učencev oz. staršev. Res, slovo od osnovne šole naj bi bilo prijetno, menim pa, da nikakor ne zalito s toliko alkohola. Če računamo, da je učencev 24, z njimi pa naj bi bila oba starša, kar se bo zgodilo le v nekaj primerih, je navedena količina vina ogromna. Ne vem, zakaj je potrebno pripraviti tako bogato pogostitev in celo najeti ansambel - seveda ga morajo plačati učenci - ki bo stal 400 DEM.

Vem, njihov odgovor bo, da so tako želeli otroci. Vemo pa tudi, da otroci ne bodo ugovarjali, češ da starši ne zmorejo navedenega zneska, ker jih je sram priznati, da ga nimajo, prav tako tudi ne starši. Zgorim se ob misli, da bom sama imela v prihodnjih letih osmošola in da me čaka tak strošek, da se bodo učitelji lahko zabavali. Naj se zabavajo, vendar na svoj račun, saj so za vse delo, ki ga opravijo - žal ne vedo dobro - tudi plačani! Plače dobijo redno, čeprav niso tak, kot si želijo, marsikdo od staršev pa ne ve, ali plača bo...

Bralka iz Brestanice

Po 51 letih našla sestrin grob

V Suhorju pri Prečni je pokopana Angelca Batinica

Maja meseca leta 1944 so domobranci ujeli partizanko v Suhorju pri Prečni in jo umorili. Vsa je bila razrezana po obrazu in telesu. Neznano borko so vaščani pokopali tam, kjer je bila umorjena. Njen grob so skrbno in spoštljivo negovali. ZB krajevne skupnosti Prečna je leta 1960 postavila spominsko ploščo z napisom PADLA ZA SVOBODO NEZNANA BORKA. Za grob so vrsto let skrbele delavke iz tovarne Labod iz Novega mesta in ob vseh pomembnih praznikih polgale cvetje na grob. Zadnja leta so to humano delo opustile. Pozabile so, da je neznana borka dala življenje tudi zanje.

Letos aprila sta se pri meni oglasila Marjana Butina in njen soprog iz Ljubljane. Povedala sta, da že dolgo zaman poiščudujeta za Marjanino sestro Angelco, ki je padla 15. maja 1944 v Suhorju; najprej sta poiščudujeta v okolici belokranjskega Suhorja, za Suhor pri Kuzarjevem Kalu pa nista vedela. Povedal sem, da je bila tam res umorjena neznana borka in da se njen grob spoštljivo neguje v sredini gozda. Na pokopališču v Prečni je na spomeniku padlih borcev NOV in žrtve fašističnega nasilja tudi napis neznane borke. Ogledali smo si grob, bili smo tudi pri M. L., hčerki človeka, ki je pokopal neznano borko. Povedala je, da je bila takrat še otrok in da je njena mama večkrat pripovedovala, kaj se je zgodilo z neznano partizanko. Bila je pri njih en dan prej, da se je umila in uredila. Bila je mlada, zelo lepa, imela je črne valo-

vite dolge lase, po značaju je bila zelo mirna; ni pa povedala, od kod je doma.

Sestra Marjana se je prepričala, da je v tem grobu res njena

Neznana borka je znana, to je Angelca Batinica

sestra, saj jo je L. M. tako opisala, kot da se je zgodilo večeraj. V grobu je torej Angelca Batinica, rojena 1. maja 1926 v Kočevju, bolničarka prvega bataljona 9. brigade. Borko so imeli zelo radi.

Po tolikih letih so ponovno pritekle solze žalosti. Marjano je streslo, ko je slišala za grozotno Angelcino smrt, ki so jo povzročili domobranci. Zelo je hvaležna vaščanom Suhorja, delovnemu kolektivu Laboda in ZB, ki so tako spoštljivo negovali grob njene sestre, ki je v cvetu mladosti darovala življenje za svobodo slovenskega naroda.

IVAN SOMRAK

Pot k odličnosti gospodarstva

Dolenjski in belokranjski ekonomisti se že leta zbirajo na tradicionalnem seminarju na Otočcu in tudi na ta način vztrajno iščejo nove poti v gospodarstvu

OTOČEC - Letošnji 7. seminar o poslovnem napovedovanju in učinkovitem odločanju v zaostrenih gospodarskih razmerah je potekal pod geslom "Pot k odličnosti slovenskega gospodarstva", saj se naše gospodarstvo ne more in ne sme zadovoljiti samo z mednarodnimi standardi kakovosti izdelkov in storitev, kot so ISO, GMP, FDA in podobno. Želimo preseči miselnost o "zgodbi uspeha" za vsako ceno, saj moramo z znanjem ustvarjati izdelke in storitve, zaradi katerih bi trgovanje na svetovnem trgu s Slovenijo čast in ne miloščina.

Dr. France Bernik, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je v svojih opozorilih udeležencem seminarja imenoval tako naravnost "trajno vizijo" ustvarjalcev dobrin na svetovnem trgu, mr. ph. Miloš Kovačič, predsednik Območne zbornice Novo mesto, pa je navedel več praktičnih primerov iz svoje bogate prakse, s katerimi je dokazoval, da je odličnost ponudbe ena od osnovnih pogojev za uspešnost podjetja Krke. Strokovnjaki ugotavljajo, da je poti do odličnosti nešteto, da pa si z dobro organizirano, pravilnim poslovnim napovedovanjem, dobrimi odločitvami v zaostrenih gospodarskih razmerah in ustrezno informiranostjo te poti skrajšamo in jih naredimo manj naporne. Posebno pozornosti je bilo deležno predavanje dr. Janeza Gabrijelčiča, ki je opozoril na nujnost interdisciplinarnega sodelovanja številnih strokovnjakov v teamih, da je vrhunski uspeh dosegljiv. Pri teamskem delu, v katerem se združujejo različna nujno potrebna znanja, pa je izjemno pomembno poznavanje značaja in osebnih sposobnosti sodelujočih,

o čemer je na seminarju spregovoril dr. Vid Pečjak.

Guverner Banke Slovenije, ki je prišel na seminar po izjavi predsednika vlade, da mora Banka Slovenije olajšati položaj izvoznikom, je ponovil mnenje, da ni nikakršnih osnov za spremembo tečaja tolarja v korist izvoznikom in da je za iz-

ZA BOLJŠI POLOŽAJ UPOKOJENCEV

Upravni in državni organi bi morali za vse slovenske upokojence uskladiti pokojnine. Razumljivo je, da se tisti, ki ima mesečne prejeme od 600.000 tolarjev dalje, ne bo potoeval za upokojence, ki imajo pokojnine od 40 do 50 tisoč ali še manj. Upokojenci bi lahko imeli enkrat letno brezplačno zdravljenje v slovenskih zdraviliščih, lahko bi imeli tudi brezplačen prevoz z avtobusom ali vlakom na vseh progah v Sloveniji. Tudi pogrebi umrlih upokojencev bi bili lahko brezplačni za njihove ožje sorodnike. Vse to smo si upokojenci pošteno zaslužili, saj smo plačevali zavarovanje in bili vključeni v raznih organizacijah. Pa še to: zakaj so potrebne nove občine? S starimi smo bili zadovoljni, vzpostavitev novih pa je vezana z velikimi izdatki. Na vodilnih mestih naj ostanejo izobraženi ljudje, in to takšni, ki se bodo potoevali za brezposelnice, da se čim prej zaposlijo. Javni red in mir morata biti v celoti zajamčena. Policiji je potrebno izdati večja pooblastila in jo za to pošteno plačati, sodišča pa morajo vlomilcem, žeparjem in ostalim kršilcem odmerjati najvišje kazni.

IVAN RAZPOTNIK
Kočevje

boljšanje njihove konkurenčnosti treba poiskati druge vire, ki jih ima izvozni sistem na razpolago (znižanje obrestnih mer, pomoč Slovenske izvozne družbe, odlogi dajatev in drugo). Seminar sta skupaj s predavatelj strokovno zasnovala mag. Darinka Miklavčič in dr. Janez Gabrijelčič. Tudi letos se je potrdilo, da je za uspešno delo ekonomista potrebna široka razgledanost, poznavanje razmer v svetu, stroki in v domačem okolju, spremljati mora smeri razvoja in se vključevati v razreševanje najbolj perečih težav širše družbe. Dobra in koristna spoznanja iz letošnjega seminarja ekonomistov, ki so se ga udeležili tudi pravniki, gozdarji, kemiki in drugi, so različnim strokovnim društvom lahko dobra spodbuda za organiziranje novih strokovnih srečanj za oblikovanje in izmenjavanje mnenj.

JOŽA MIKLIČ

POZIV LASTNIKOM

ZLRP Slovenije ponovno prosi razlaščenosti, ki so s pravnomočno odločbo o denacionalizaciji že poslali skrbniki ali lastniki vrnjenih stanovanj, pa se še niso odzvali na prvi poziv, naj čimprej pisмено sporočijo na naslov združenja (Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 61101 Ljubljana, p.p. 584) naslednje podatke: polni naslov, število in starost vrnjenih stanovanj, višino najemnine v teh stanovanjih za kv. meter površine in lastno problematiko v zvezi z vrnjenimi stanovanji. ZLRP Slovenije želi čimbolj povežati prizadevanja vseh lastnikov denacionaliziranih stanovanj.

ZLRP Slovenije
predsednik: FRANCO IZGORŠEK

TRIO NOVINA V BOŠTANJU

BOŠTANJ - V soboto, 24. junija, ob 20. uri bo v dvorani TVD Partizan v Boštanju dobrodelni koncert družinskega tria Novina pod geslom "Samo življenje za druge je vredno življenja". Zbrani denar bo namenjen bolnim otrokom.

Z avtobusom na izlet!

Avtobus, ki bo jeseni odpeljal na zanimiv izlet toliko naročnikov, kolikor let že izhaja Dolenjski list, je čedalje bolj poln. Pri zadnjem računalniskem zbranju sta imela največ sreče Anica Klepec iz Pustega Gradca 6, p. Dragatuš, ki je naročnica od leta 1976, in Ludvik Macele iz Kote 34 c, p. Semič, ki Dolenjski list redno prejema že od 1977. leta. Enako število ponikov kot za avtobus Dolenjskega lista je že znanih tudi za avtobus, s katerim se bodo na izlet peljali poslušalci novomeškega radija Studio D. Tudi zadnje nagradno vprašanje ni bilo pretežko, žreb pa je določil, da bosta jesenska izletnika Ivan Jordan iz Dol. Prekope 17 a, p. Kostonjeva, in Rafko Golob z Migolske gore 1, p. Mirna.

95 LET ANTONIJE REŠETA Z NOVEGA GRADA - Najstarejši članici svoje organizacije, 95-letni Tončki Rešeta, udeleženci 1. slovenskega parlamenta-zbora odposlancev v Kočevju in 1. kongresa protifašistične zveze žensk v Dobniču, je delegacija sevniske občinske borčevske organizacije v sestavi Joško Papež, Pavle Zemljak in Stane Lipar prinesla nedavno na njen rojstni dan cvetje in darilo. Mama Tončka je bila zelo vesela tudi voščila in osebne obiske sevniskega župana Jožeta Peternela in predstavnika občinske organizacije ZLSD Nika Pečnika. Ako si ne bi pred kratkim ob hranjenju domačega psa, ko je padla, poškodovala roke, tako da bo morala nositi mavec vsaj še tri tedne, bi bilo razpoloženje mame Tončke ob obisku delegacije na domu sina Staneta in ostalih domačih še bolj prečerno. Ob kozarčku domače kapljice in domačih klobasah pa so le obudili spomin na marsikakšen, tudi prijeten dogodek iz NOB in po osebnodivni, ob slovesu pa so gostje Tončki Rešeta spet zaželeli trdnega zdravja. (Foto: P. Perc)

DOLENJSKI LIST

Na izlet vas bosta peljala

z naročniki na izlet

JOŽE MOŽE	PETER DURJAVA	VINKO GORENC	IVAN VOVK	ALOJZ PAVLIN	MARTIN ZORC	IVAN ARH	FRANC GOLOB	NACE PRAZNIK	FRANC PLANTAN
MARIJA JEREK	CIRIL BERETIČ	JOZEFA JERMAN	ANTON RADEŠČEK	MARIJA TOMIČ	JULIJ STRUGAR	ANGELA SIMONČIČ	VIDA PAVLOVIČ	TEREZIJA KLARIČ	STANE AVSEC
JOŽE GORIŠEK	JOZE ZUPANČIČ	ANTON AVSEC	ANICA KLEPEC	LOJZE VERČE	LOJZE VERČE	LOJZE VERČE	LOJZE VERČE	LOJZE VERČE	LOJZE VERČE
ALOJZ SAJE	GUSTEL ROBIČ	JOZE SEDLAR	LUDVIK MACELE						

Dolenjski list in Studio D

s poslušalci na izlet

SEŽKA STANIŠA	ZVONKO STARHA	ROZALIJA LENIČ	STANE FRELJH	MARIJA GAVŽOBA	MILANA FINK-BOBAS	MARTA FRANKO	JOŽE KOLENC	DARINKA BOBNAK	MARTA SENICA
MARIJA KUPLENK	ZDENKO BRAJKOVIČ	TONI STARIČ	ANICA MOŽE	ELI SELAK	EMILIJU ZUPANČIČ	JOZE NOVAK	VIDA LUZAR	MARIJA VOVK	LOJZE VERČE
DAVID SIMIČ	IVANKA ANDROH	ANI JARČ	IVANKA JORDAN						
EVA LAVRH	ANDREJA JEVIČNIKAR	JOŽICA BORIN	RAFKO GOLOB						

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznika pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Prepustite raje oblast drugim

Dol. list št. 22, 1. junija

V 22. številki Dolenjskega lista na moj članek odgovarjata gospoda Alojz in Jože Simončič. Dejstva, kako delata v prid občine, so vsakakor vidna. Naj vaju spomnim, da razen na sejah sveta občinske pisarne nista obiskala niti enkrat niti se tam nista srečala z županom, katerega po vajini presoji vidva sploh ne potrebujeta. Po vsej verjetnosti zaradi tega, ker se imata za najbolj inteligentna v Sentejnerju. Sprašujem vaju, kako sta glasovala na primer za občinsko stavbo, za materinski dom, za nadzorno komisijo, kakor tudi za druge komisije in za Rome. Eni od komisij bi najraje dala kar 15 tisoč nemških mark občinskega denarja! G. Jože, niste vi izvolili občinskega sveta, kot ste to zapisali v prispevku, niti ni svet najvišji organ občine, kot vztrajno trdite, torej ste si kljub vaši strokovnosti nekatere stvari napačno tolmačili oziroma ste moj članek narobe prebrali. G. Simončič, ali ni najvišji organ občine zbor občanov, katerega sem tudi predlagal? Mi sodelujemo s SLS, res pa je, da za njo glasujejo tudi prenovitelji. S kom pa sodelujejo v koaliciji vaši predpostavljeni na republiški ravni? Ali morda SKD ne sodeluje v koaliciji z bivšimi ortodoksnimi komunisti? V vseh primerih je vaše sodelovanje s komunisti (beri: prenovitelji) samo zaradi vaših koristi. Očitane nekome za takšno sodelovanje, ko sam dela enako, pa je, milo rečeno, več kot smešno, in če izbiram med nepoštenimi in poštenimi, potem so zame ti svetniki bolj pošteni od vaših. Spoštovana gospoda, ponosem sem, da glasujem po svoji kmečki pameti, in se vama opravičujem, če je le ta napačna. Veseli me, da je moje pisanje pripomoglo, da so na zadnje sejo prišli vsi svetniki in da smo izglasovali statut in občinsko upravo, pa čeprav ste v slednji zaposlili na pol pismeno osebo.

JOŽE RANGUS
Sentejner

Od portretne do reklamne fotografije

Dol. list št. 23, 8. junija

V Dol. listu z dne 8. junija je bil objavljen kratek prispevek o moji obrtni dejavnosti reklamne in portretne fotografije. Med pripravo članka me je novinar povprašal, če bom imel v svojem studiu tudi Kodak. Odgovoril sem mu pritrilno in dodal, da sem se že pred dvema letoma na Kodakovem seminarju strokovno usposobil za Kodak Express in da so predstavniki firme Meditrade, ki pri nas zastopa blagovno znamko Kodak, med svojim obiskom v mojem studiu ocenili, da bom po načrtovanih investicijskih delih zadovoljil pogojem za sklenitev tovrstne pogodbe. Zaradi pomanjkanja časa in prostora je avtor prispevka zadevo skrajšal in poenostavil ter zapisal, da sem pridobil zastopstvo za Kodak, kar pa je seveda daleč od resnice. Zastopstvo za Kodak ima v Sloveniji, koliko vem, edino le firma Meditrade iz Ljubljane. Pri veliki svetovni firmi zagotovo ni običaj, da bi v tako majnih deželah, kot je naša, imeli po več zastopnikov, zato o kakršnem koli mojem neposrednem zastopanju Kodaka ne more biti govora. Firma Meditrade in direktorju g. Borisu Levičarju se za vzemirjanje globoko opravičujem.

MARKO KLINC
Kandijska 36, Novo mesto

Župan in občinski svet proti šoli

Dol. list, št. 23, 24, 8. in 15. junija

Moj prispevek Župan in občinski svet proti šoli, objavljen v 22. številki Dolenjskega lista, je spodbudil dva odmeva oz. odgovora. Prvega je poslal novomeški župan Franci Kancilija, drugega pa gospa Olga Julijana Pečar. Oba imata precej skupnega, namreč to, da se zelo malo dotikata mojega članka oziroma njegovega bistva ali pa se ukvarjata celo s povsem drugimi stvarmi. Župan na začetku svojega sinoptičnega odgovora, ki ga je strnil v 10 točk, nekakšnih "deset županovih zapovedi", sicer pravilno ugotavlja, da gre za "skrajno spolitizirano vprašanje ter zavajajoče poročanje o razmerah glede Osnovne šole Grm". Le da tega vprašanja nisem spolitiziral jaz, ampak on in njemu podobni. Vse, kar sem naredil jaz, je bilo to, da sem na podlagi razprave o tej zadevi na seji občinskega sveta poiskal podatke in argumente na (očitno in žal) drugi strani, se pravi pri vodstvu grške osnovne šole in na podlagi tega po svoji vesti in prepričanju napisal članek. Evfemistično besedičenje in izmikajoče se vijuganje župana in občinskih svetnikov ob tako usodnem vprašanju, kot je normalen in prepošten razlog za zasledbo šole Grm, je za moj okus bedno in sramotno. In prav tu se skriva ta "spolitiziranost" pa tudi napačno prikazovanje in interpretiranje razmer in dejstev. Jaz temu ne bi rekel spoli-

tiziranost, ampak kar politikantsvo. In v ta okvir sodi tudi županovo opletanje o "ukradeni zemlji", medtem ko njegova ugotovitev, "da šola sporna zemljišča, na katerem naj bi stal prizidek, ni nikoli uporabljala za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja", kar naj bi bil argument, da je tudi posledje ne bo, sodi v kategorijo prav nič bistroumnih nesmislov. Torej bi moral biti na trati najprej pouk, potem pa bi lahko na njej zgradili šolski prizidek!

V glavnem pa gre sploh samo za to, da naj bi občinski svet sprejel le "izjavo volje", da je proti vračanju v naravi denacionaliziranih posesti povsod tam, kjer bi to oviralo ali celo onemogočalo normalno delovanje šol, vrtec, kulturnih in drugih institucij, katerih ustanoviteljica in tudi formalna lastnica je občina. Da bi to doumeli, pač ni treba pogosto jesti možganov z jajci. Čisto brez enega in drugega pa le ne gre!

Gospa Olga Julijana Pečar pa na začetku trdi, da sem "enostransko opisal njen denacionalizacijski postopek". Niti z besedo nisem opisoval njenega denacionalizacijskega postopka, saj ga ne poznam in mi ni tudi nič mar, zato na ta njen z ničimer utemeljeni očitek sploh ne morem odgovarjati. Sicer pa se imenovana gospa v svojem nadaljnjem pisanju izkaže kot velika poznavalka na različnih področjih, zlasti jo je njena denacionalizacijska zahteva očitno posvetila v veliko poznavalko osnovnošolskih problemov, zlasti tistih, ki se tičejo OŠ Grm, vključno z jasnovidnim namigovanjem na načrtovano podlo privatizacijo šole! Da o lokaciji za telefonsko centralo in mojih naravovarstvenih (ne)prizadevanjih niti ne govorimo.

Ganjiva je skrb gospe Pečarjeve za novomeškega župana in njena brambovska drža, ki v svojem cirkularnem pismu (eno od variant je objavila tudi v Delu) prosi, naj "novinar (v Delu novinarja) ne izkoristi moje zadeve za napade na župana in kritiziranje mestnega sveta". Nisem in ne bom. Obljubim! Za to, žal, izdatno poskrbijo v priprošnji imenovani kar sami.

ANDREJ BARTEJL,
novinar Dolenjskega lista

IGRAČE ZA ROME IN BEGUNCE - Člani mladinskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca iz Novega mesta so v četrtek popoldan zaključili akcijo zbiranja igrač in jih slovesno predali romskim in begunskim otrokom iz Novega mesta. Ze uporabljene igrače so prinesli mladi bralci, nove pa so prispevali še: E-shop, Dolenjka, Mercator-Standard, Jure in Alfagraf. Ob predaji so romski (na sliki) in begunski otroci pripravili prisrčen program. (Foto: J. Pavlin)

LOŠKA CESTA VENDARLE V PRORAČUNU

SEVNICA - V Delu je bilo minuli teden objavljeno, da je nekaj sto metrov ceste od Loke pri Zidanem Mostu v smeri Radeč izpadlo iz proračunskih amandmajev. Iz poslanske pisarne poslanka LDS Branka Janca smo v ponedeljek izvedeli, da je ta cestni odsek vendarle prišel na vrsto, resda z dosti manj denarja. K že preje dogovorjenim 15 milijonom tolarjev naj bi se tako pristožilo še 16,5 milijona tolarjev, skupaj torej nekaj nad 31 milijonov tolarjev. To je dobra polovica manj, kot so govorili strokovnjaki, da je treba denarja za dokončanje začetih del.

A. Ž.

Niko Dragoš

Prejšnjo sredo so se številni sorodniki, znanci in vaščani na adlešičkem pokopališču poslovili od Nika Dragoša-Mike Grgiča iz Dolenjcev.

Rodil se je leta 1905 v številni kmečki družini. Po končani osnovni šoli je opravil različna dela, največ pa na kmetiji. Obdelovanje kraško valovite zemlje je bilo težavno. V času druge svetovne vojne je bil borec 10. brigade, nato pa v nemških taboriščih, od koder se je vrnil šele pol leta po končani vojni, ko so domači že izgubili upanje, da ga bodo še videli.

Zadovoljstvo je našel v glasbi. Ob večerih je rad zaigral na harmoniji in zapel, da so se mimoidoči ustavljali pred njegovo hišo in poslušali prijetne melodije. Mike Grgičev je bil organist samouk. Za 60-letno orgljanje je prejel pred leti posebno priznanje.

Vaščani bodo pogrešali glas svojega dolenskega slavčka.

J. D.

KONCERT V GRADU

SEVNICA - V soboto, 24. junija, bo ob 20.30. uri v sevnškem grajskem atriju poletni koncert delavske godbe na pihala GD Sevnica. Koncert, ki spada v program prireditelj Grajsko poletje 1995, namenjajo tudi prazniku dneva državnosti. Generalni pokrovitelj koncerta je Lisa Sevnica.

Jeseni nekaj tisoč učencev brez profesorjev?

Po podatkih, ki smo jih povzeli na osnovi prispelih prijav na razpise, objavljene v 8. in 9. številki Šolskih razgledov z dne 24. in 15. 5. 1995, bo v novomeških srednjih šolah ob pričetku novega šolskega leta manjkalo 26 profesorjev slovenščine, tujeja jezika in matematike. Ker bi ti profesorji samo v septembru 1995 opravili približno 2200 ur pouka (v celem šolskem letu okrog 22000 ur), sprašujemo, kdo bo namesto njih poučeval te predmete, če ne bo prijav.

Gledano z zornega kota učencev, ti podatki pomenijo, da bo samo v novomeških srednjih šolah okrog 2000 učencev, ki jih ne bo poučeval kvalificiran strokovnjak, seveda pa se lahko zgodi, da ti učenci ne bodo imeli ustrezno izobraženega učitelja pri več predmetih. Vsi navedeni predmeti so maturitetni in država bo ob koncu šolanja od vseh, tistih, ki jih poučujejo usposobljeni, in tistih, ki jih poučujejo neustrezno podkovani učitelji, zahtevala enako znanje.

Če so to podatki za pet novomeških srednjih šol, kakšne so številke za celotno državo?

Ali bo del učencev ostal brez pouka?

To bi se lahko zgodilo, če se bodo profesorji tako slabo odzivali na razpise, kot so se zadnja leta, in če bodo tisti, ki so doslej vztrajali, še naprej tako množično odhajali. Dejstvo je, da so marsikateri že po letu ali dveh pravilno ugotovili, da je na šoli preveč dela za premajhno plačilo. Tudi bajeslovno dolge počitnice, v katere javnost (zakaj?) praviloma šteje tudi vse sobote in nedelje, ki so med 5. julijem in 20. avgustom, tega morda ne morejo odtelati.

Ob malo bolj optimističnem pogledu na zbrane podatke, bi se tudi prazniku dneva državnosti. Generalni pokrovitelj koncerta je Lisa Sevnica.

Upoštevaajoč podatke in vzdrušje, ki se ustvarja v šolstvu, je študijska skupina za angleščino s sedežem v Novem mestu na svojem rednem sestanku dne 23. 5. letos sprejela naslednja stališča:

1. Predlagamo, da nihče od profesorjev angleščine s 1.9.1995 ne sprejme več kot 23 učnih ur tedensko, kot to določa tudi zakon (195. člen ZUI).

2. Če se bodo pokazale potrebe po poučevanju večjega števila ur, naj se to ureja s pogodbo, vendar po tržni ceni, ki je trenutno štiri do petkrat višja, kot jo učiteljem za redni pouk plačuje država.

3. Ne strinjamo se z idejo, da se prepoved sprejemanja delavcev z neustrezno izobrazbo vnese v stavkovne zahteve. Menimo, da to ni potrebno, ker to že ureja zakon (175. člen ZUI), predlagamo

pa, da Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti dosledno prijavlja vse kršilce državnemu tožilstvu, ki bo moralo ustrezno ukrepati.

Če bo ministrstvo še naprej plačevalo učitelje, za katere bo vedelo, da nimajo zahtevanih kvalifikacij, bo zavestno kršilo zakon, zato bo ovadba več kot utemeljena.

Da se ne bi v kolektive vnašali razdori, predlagamo, da tak sporek velja za vse na novo sprejete kandidate, ne pa tudi za tiste, ki na šoli že učijo za določen čas in so se v skladu z javnimi določili obvezali, da si bodo v določenem roku pridobili ustrezno izobrazbo.

4. Stališče iz tretje točke predstavljamo z ustrežno ostrino zaradi tega, ker menimo, da je dotedanja praksa neustrezna iz več razlogov: tako učenci kot starši imajo pravico zahtevati, da v šolah poučujejo kvalificirani strokovnjaki; neustrezna kadrovska zasedba v šolah gotovo ni v interesu družbe, ki si želi hiter napredek; vsak novi primer zasedbe delovnega mesta z neustrezno izobrazbo predstavlja novo devalvacijo ugleda, položaja in dela tistih, ki imajo ustrezne diplome; ne nazadnje pa sedanje stanje predstavlja nezakonitost, kakršne si na nekaterih drugih področjih ne bi niti mogli niti hoteli zamisliti. Ali bi hoteli vstopiti v ordinacijo, kjer bi delal zdravnik brez diplome, ali se peljali z avtobusom, ki bi ga vozil šofer brez izpita, da ne govorimo o potniškem letalu, ki bi ga pilotiral pilot brez kvalifikacij?

Praksa kaže, da ni realno pričakovati, da bo kdo drug ustrezno zastopal interese profesorjev na srednjih šolah, če tega ne bomo storili sami. Zato pozivamo vse kolege, da pričnevo ustanovljati stanovsko organizacijo po vzoru nekaterih podobnih, že obstoječih organizacij.

5. Stališča z današnjega sestanka pošiljamo Sindikatu vzgoje, izobraževanja in znanosti, vsem študijskim skupinam za angleški jezik v Sloveniji ter študijskim skupinam novomeške enote za predmete, ki smo jih navedli.

Ocenjujemo, da moramo ugotovitev poslati tudi predsedniku vlade. Problematika je takšna, da vsakega zadeva vlado, posebno če pristojni minister kljub številnim urgencam ni voljan, še manj pa sposoben zadeve potrebno urejati tam, kjer je to potrebno - v vladi.

6. Pozivamo vse ostale študijske skupine, da tudi one nastlovi-jo enake zahteve istim naslovnikom. Še odločneje pa jih pozivamo k ustreznemu ravnanju ob pričetku pouka 1.9.1995.

Udeleženci srednješolske študijske skupine za angleški jezik v Novem mestu

Anton Štampohar

Ob 50-letnici zmage nad fašizmom (9)

Pregled narodnoosvobodilnega gibanja v nekdanjem belokranjskem in novomeškem okrožju

Poleg ambulant in reševalnih postaj sta bili najpomembnejši partizanski civilni zdravstveni ustanovi bolnišnici v Kanižarici pri Črnomlju in v gradu v Trebnjem, ki sta prve bolnike sprejeli 25. januarja 1944. V Kanižarico so prihajali tudi bolniki iz sosednjih okrožij in celo Hrvaške. Le v izjemnih primerih, tako ob nesreči 7. novembra 1944 pri Lokvah, so vnajo sprejeli vojaške osebe, med njimi komandanta glavnega štaba NOV in PO Slovenije generalajntanta Franca Rozmana-Staneta, ki je v njej še istega dne po operaciji umrl. Do konca aprila 1945 se je v njej zdravilo 772 bolnikov, opravljenih je bilo 507 operacij in 306 rentgenskih pregledov ter nudena ambulanta pomoč 3699 osebam. Civilna bolnišnica v Trebnjem je delovala do konca leta 1944, vanjo pa so sprejemali bolnike ne glede na njihov odnos do narodnoosvobodilnega gibanja.

Socialna služba je skrbelo za podeljevanje podpor potrebnim. V Travnem Dolu oz. v Kotu pri Semeču je delovalo zavetišče "Dom", v Metliki dom onemoglih, v Podzemlju materinski in mladinski zavetišče. Konec marca 1945 je bilo z

letališča pri Krasincu z zavezniki letali evakuiranih v Dalmacijo okoli 2000 otrok, onemoglih in ogroženih oseb. Veliko materialno pomoč beguncem in prizadetim od sovražnika je nudil Rdeči križ Slovenije, ustanovljen 18. junija 1944 v Gradcu.

Težišče vojaških operacij je bilo od druge polovice leta 1944 na tleh novomeškega okrožja, čeprav sovražnik načrtov za zasledbo Bele krajine ni opustil. Julija je v kraje pred Metliko vdrlo okoli 4.000 Kozakov, ustašev in Nemcev. Po enotedenskih bojih so jih pregnale enote slovenskega 7. in hrvskega 4. korpusa. Vdor treh domobranskih bataljonov in nemških enot iz Novega mesta in Kočevja proti Semeču in Črnomlju sredi novembra se je končal z veliko partizansko zmago pri Pribišju. Hribu in Koprivniku v Kočevskem Rogu.

Na novomeškem območju je sovražnik v nekaj primerih zadal partizanskim enotam hude izgube. V začetku avgusta 1944, ko je v Žužemberk neovirano vdrli domobranski bataljon iz Sentevida pri Stični, je padlo najmanj 47 partizanov in partizank. Še večje izgube

so imele Gubčeva, Zidanškova in Šlandrova brigada sredi oktobra na območju med Malo Loko, Trebnjem in Čatežem.

Z ofenzivnimi operacijami si je sovražnik zagotovil komunikacijo Novo mesto-Grosuplje in ob njej utrdil nove postojanke. Obenem je izgrajeval obrambno črto, ki je potekala od Brežice po dolini reke Krke proti Notranjski. Po napadu enot 7. korpusa na domobransko postojanko na Občinah pri Trebnjem, v začetku januarja 1945 je sledila protiakcija, s katero so bili partizani potisnjeni na desni breg Krke. S tem so se boji preselili v Suho krajino in na obrobje Kočevskega Roga. V sovražnikovih rokah je bil ponovno tudi Žužemberk, kjer so domobranci od 20. januarja do 4. aprila 1945 pobili ali zaklali 31 civilistov domačinov, med njimi celoten skojevski aktiv, pet članov družine Hotko in skupaj z materjo 6-letnega Jurčka Lasnika. Za pobijanje nadaljnjih desetih nedolžnih po že izdelanih seznamih jim je zmanjkalo časa.

V zadnji veliki ofenzivi v aprilu 1945 je sovražnik izrinil enote 7. korpusa na Kočevski Rog, medtem

ko je bil njegov prodor proti Beli krajini, kamor so Nemci in ustaši

Partizanska vojska v Novem mestu leta 1945

sklenil, da prevzame oblast v krajih, ki so bili do tedaj zasedeni ali kontrolirani od sovražnika. Štiriletni boj za narodovo svobodo in obstoj je bil zmagovito končan.

Ta skromni pregled vojnega dogajanja v belokranjskem in novomeškem okrožju izpričuje, da je belokranjsko in dolensko prebivalstvo vključeno v narodnoosvobodilno gibanje, častno izpolnilo svoj dolžnost do domovine in zgodovine. (Konec)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 22. VI.

SLOVENIJA 1
9.15-0.25 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 TEDENSKI IZBOR
CARODEJEV KLOBUK, 4/5
9.55 BOTER DOLGČAS
10.00 4 X 4 O ŽIVAIH IN LJUDEH
10.45 ODKRIVANJE ZEMLJE, amer. iz-
obr. serija, 6/26
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 OČI KRITIKE, ponov.
13.30 ZGODBE IZ MALEGA MESTA, ponov.
finske drame, 2/3
16.25 SLOVENSKI UTRINKI, madžarska TV
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOMISAR REX, avstrij. nadalj., 12/15
21.05 TEDNIK
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ZARIŠČE
22.40 POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
VEČEN SANJAČ, amer. naniz., 24/28
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nanalj., 8/16

SLOVENIJA 2
Opomba: Atene: Košarka Slovenija: Hrvaška 8.25
do 10.00 (prenos)
10.00 Video strani - 10.05 Euronews - 15.20 Ki-
noteka: Tarantela (amer. film, ČB) - 16.40 Teden-
ski izbor: Vrtincu - 17.25 Sova (ponov.); Princ iz
Bel-Aira (amer. naniz., 11/24); Novo življenje (7/
16) - 18.45 Ze veste - 19.15 Tok tok, oddaja za
mladostnike - 20.05 Intervju - 21.05 Solaris, 2. del
ruskega filma - 22.30 Košarka (posnetek)

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 452. dela amer. nadalj.) - 11.05
Sedem veličastnih (ponov. glasb. oddaje) - 11.35
Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 12.05 TV
prodaja - 16.50 TV prodaja - 17.00 Dance sesion
(ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (453.
del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop - 20.30
Pred poroto (49. del. amer. naniz.) - 20.55 Vreme
- 21.00 Znanik (amer. drama) - 21.35 Paris
(ponov. 8. dela) - 22.25 Kino, kino, kino (ponov.
oddaje o filmu) - 0.05 Klasična video glava (ponov.
glas. oddaje)

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Ponovitveni program - 12.00
Poročila - 12.15 Imperatriz - 13.00 Pismo
prijatelju (amer. film) - 14.45 Ponovitveni pro-
gram - 15.45 Program za otroke in mladino - 16.30
Hrvaška danes - 17.00 Z jadrni okoli sveta, 9/12 -
17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo
sreče - 18.50 Hrvaška knjiga - 19.30 Dnevnik,
sport, vreme - 20.10 Hrvacije proti fašizmu - 21.00
Lekarništvo Hrvatov (dok. oddaja) - 21.35 Ekran
brez okvirja - 22.45 Moč denarja - 22.55 Dnevnik
- 23.15 Slika na sliko - 23.45 Sanje brez meja

HTV 2
8.25 Košarka (prenos) - 15.05 Video strani - 15.30
Slika na sliko - 16.15 Zelenice (dok. oddaja) -
17.05 Prekinjena zgodba (serija, 7/8) - 17.55
Košarka (posnetek) - 19.30 Dnevnik, vreme, sport
- 20.10 Zelenice (dok. oddaja) - 21.05 Brooklyn-
ski most (hum. serija, 6/22) - 21.35 Prekinjena
zgodba (serija, 8/8) - 22.20 Rešitev 911 (dok. odd-
aja) - 23.10 Večer z vami

PETEK, 23. VI.

SLOVENIJA 1
8.45-1.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.30 TEDENSKI IZBOR
PET OTROK IN ŠKRAT, angl. naniz., 2/6
9.55 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI:
LENIVEC
10.05 ROMA ROCKA
11.45 ZE VESTE
12.10 ALICA, evropski kulturni magazin
13.00 POROČILA
13.55 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
14.55 PREMETENKA, ponov. kan. filma
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrice
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.45 TURISTIČNA ODDAJA
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ZARIŠČE
22.45 SOVA
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 12/22
23.15 NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj.,
9/16
0.00 IZZA ODRA, ponov.

SLOVENIJA 2
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.40 Teden-
ski izbor: Zgodbe medenih tednov (nemška na-
niz., 6/8); 14.30 Omizje; 16.30 Osmi dan; 17.25
- 18.45 Znanje za znanje; Novo življenje (8/16)
Malibujška cesta 2000 (amer. nadalj., 2/6) - 20.55
Veliki dnevi 20. stol. (franc. dok. serija) - 22.00
Opus - 23.30 Odeveni na temnem nebu (švi-
carski film)

KANAL A

7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 453. dela amer. nadalj.) - 11.05
Magnetoskop (ponov. glasbene oddaje) - 11.35 TV
prodaja - 17.15 Znanik (amer. drama) - 18.45 TV
prodaja - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svet-
lobe (454. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv +
(glasb. oddaja) - 20.30 Obalna straža (12. del
amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na bor-
zi - 21.35 Junak na rokli (amer. film) - 23.05 Vod-
nik za zaljubljenec (5. del amer. naniz.) - 23.30 Učna
leta (17. del amer. naniz.) - 0.00 Pred poroto (pon-
ov. 48. dela amer. naniz.) - 0.25 Sicilija (ponov.
dok. oddaje)

HTV 1
7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Ponovitveni program - 11.30
Program za otroke in mladino - 12.00
Poročila - 12.15 Imperatriz - 13.00 Požeti veter
(amer. film) - 14.45 Ponovitveni program - 15.45
Program za otroke in mladino - 16.30 Hrvaška
danes - 17.00 Učimo se o Hrvaški - 17.30 Santa
Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.50
Slike iz srednje Evrope - 19.30 Dnevnik, vreme,
sport - 20.10 Dok. oddaja - 21.00 Dobri ljudje -
22.35 Hrvaška kulturna dediščina (dok. oddaja) -
23.00 Poročila - 23.20 Slika na sliko - 23.50 Zlati
naboj (amer. film) - 1.20 Sanje brez meja

HTV 2
15.25 TV koledar - 15.35 Slika na sliko - 16.00
Turbo Limach show - 17.35 Resna glasba - 18.25
Prekinjena zgodba (8/8) - 19.30 Dnevnik, vreme,
sport - 20.10 Me je kdo iskal? - 20.55 Košarka
(prenos) - 22.30 Sto let filma - amer. film

SLOBOTA, 24. VI.

SLOVENIJA 1
7.15-1.30 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.05 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
9.20 UČIMO SE ROČNIH USTVARJAL-
NOSTI
8.35 MALE SIVE CELICE, kviz za Šesto-
šolce
9.25 MLADA EVROPA POJE
9.35 TOK TOK, kontaktna oddaja za ml-
adostnike
10.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.55 MALI KAZNJENEC, avstral. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
INTERVJU
MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
TEDNIK, ponov.
POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 MORSKI PSI, amer. dok. serija, 2/3
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 IRSKE NOČI NAD SLOVENIJO
21.30 NARAVA IN TEHNIKA, angl. poljudno-
znan. serija
22.00 OZARE
22.10 DNEVNİK, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 10/16
23.30 DAJ GA!, angl. film

SLOVENIJA 2
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Zgodbe
iz oper - 10.55 Tedenki izbor: Komisar Rex (pon-
ov. avstrij. nadalj., 12/15); 11.50 Turistična od-
daja - 12.05 Sova (ponov.); Brooklynski most
(amer. naniz., 12/22); 12.35 Novo življenje (amer.
nadalj., 9/16) - 15.55 Športna sobota - 18.30 Slo-
venski magazin - 19.05 Karaoke - 20.10 Mirna
dežela (nemški film) - 21.45 Marjanca '95 - 23.15
Sobotna noč

KANAL A
7.00 Video strani - 8.05 20.000 milj pod morjem
(ponov. risanke) - 9.00 Kaličopko (ponov. otroške
oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10
Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00
Učna leta (ponov. amer. naniz.) - 18.10 Klasična
video glava (ponov.) - 19.00 Generacija trans-
formerjev II. (risanka) - 19.30 Dance session
(ponov.) - 20.05 Vreme - 20.10 Živeti danes (dok.
oddaja) - 20.35 Splošna praksa (27. del avstral.
naniz.) - 21.30 Ženska z dvema obrazoma (1. del
amer. film) - 23.05 Vreme - 23.10 Junaki na rokli
(ponov. filma) - 0.40 Erotični film

HTV 1
8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro
- 10.30 Program za otroke in mladino - 12.00
Poročila - 12.15 Imperatriz (serijski film) - 13.00
Me je kdo iskal? (zabavnoglas. oddaja) - 13.40
Leteča teniščica (češki film) - 15.20 Najlejša dela
svetovnih muzejev - 15.30 Poročila - 15.40 Bever-
ly Hills (serijski film, 17/30) - 16.30 Turbo Limach
show - 17.45 Televizija o televiziji - 18.15 Prizma
(multinacionalni program) - 19.15 V začetku je bila
Beseda - 19.30 Dnevnik, sport, vreme - 20.10
"Wedlock" (amer. film) - 21.50 Glasbena oddaja -
22.40 Dnevnik - 23.00 Slika na sliko - 0.30 Sanje
brez meja

HTV 2
12.15 TV koledar - 12.25 Slika na sliko - 13.00
Brijantina - 13.50 Ekran brez okvirja - 14.50 Šport
- 20.35 Tom (humor. serija) - 21.15 Melodije Istre
in Kvarnerja - 23.15 Športna sobota - 23.25 Očim
II. (amer. film)

NEDELJA, 25. VI.

SLOVENIJA 1
7.45-0.30 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.25 OTROŠKI PROGRAM

8.45-0.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 OBZORJE DUHA
12.00 BIBLIJA, ponov.
12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 POROČILA
13.05 MALIBUJSKA CESTA 2000, ponov. amer.
nadalj., 2/6
14.00 SAMORASTNIKI, slov. film (ČB)
15.25 ŠEPI, češka naniz., 3/5
17.00 DNEVNİK 1
17.10 PO DOMAČE
18.50 HUGO, TV igrice
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
19.45 ZRCALO TEDNA
20.00 SLOVESNOST OBDNEVU DRŽAVNO-
STI, prenos
21.10 VOJNA IN POGAJANJA, 1. del dok. od-
daja
22.15 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA:
ZABAVLJAČI, angl. nadalj., 2/2

SLOVENIJA 2
Opomba: Atletika 13.15 do 18.00; Kolesarska dirka
18.30 do 18.50 7.50 Video strani - 8.00 Euro-
news - 8.50 Marjanca '95 (ponov.) - 10.20 Sova
(ponov.); Novo življenje, 10/16; Irske noči nad
Slovenijo - 12.15 Športna nedelja - 19.15 Lahkih
nog naokrog - 20.10 Lovca na jelene (amer. film)
- 23.05 Biblija

KANAL A
8.05 Odisej (risani film) - 9.00 Kaličopko (otroška
oddaja) - 10.00 Burleska - 10.30 Male živali - 11.20
Splošna praksa (ponov. 25. dela) - 12.25 Epikurejske
zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 12.40
Žametne vrtnice (glas. oddaja) - 18.20 Žametne
vrtnice (ponov.) - 19.00 Risanka - 19.30 Živeti dan-
es - 20.00 Vreme - 20.05 Beverly Hills 90210 III
(ponov.) - 20.55 Beverly Hills 90210 (19. del amer.
naniz.) - 21.45 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) -
22.25 Klasična video glava (glasbena oddaja) -
23.15 Ženska z dvema obrazoma (ponov. 1. dela)

PONEDELJEK, 26. VI

SLOVENIJA 1
9.15-0.50 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.10 MALO ANGLEŠČINE, PROSIM
10.35 TEDENSKI IZBOR
KAPITAN POWER, amer. naniz., 1/22
11.00 ZNANJE ZA ZNANJE
11.25 MIRNA DEŽELA, nemški film
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
16.50 OBZORJE DUHA
17.20 DOBER DAN, KOROŠKA
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
18.15 PRAVLJIČAR, amer. naniz.
18.40 FALLERJEVI, 1. del nemške serije
19.10 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 VOJNA IN POGAJANJA, 2. del dok. od-
daje
21.00 PRIREDITVE OB 5. OBLETNICI DE-
MOKRATIČNIH VOLITEV IN 4. OBLE-
TNICI OSAMOSVAJANJA
22.40 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.55 ZARIŠČE
23.20 SOVA
MURPHY BROWN, zadnji del amer. na-
niz.
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 11/16

SLOVENIJA 2
12.00 Video strani - 12.55 Košarka (posnetek) -
14.00 Euronews - 15.05 Tedenki izbor: Utrip;
Zrcalo tedna; 15.30 Poglej me!; 16.15-16.55 Sova:
Zabavljaci (angl. nadalj., 2/2); - 18.00 Dnevnik -
18.05 Regionalni studio Maribor - 18.45 Izziv
(poslovna oddaja) - 19.15 Sedma steza - 20.05 Svet
na zaslonu - 20.55 Vojna povratnika (angl. nadalj.,
6/6) - 21.50 Studio City - 23.00 Izza odra - 0.30
Košarka (posnetek)

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 454. dela) - 11.05 Žametne vr-
tnice - 11.50 Pozitiv + (ponov. glasbene oddaje) -
12.30 Video strani - 17.55 Klasična video glava
(ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (455.
del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v čudežni deželi
(glas. oddaja) - 20.30 Dežurna lekarna (32. del
španske humor. naniz.) - 21.00 Vreme - 21.05 Pri-
hod (amer. znan.-fant. film) - 22.50 Obalna straža
(ponov. 12. dela)

TOREK, 27. VI.

SLOVENIJA 1
8.45-0.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 TEDENSKI IZBOR
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, 12/13
9.40 LOVEC NA JELENE, amer. film
12.35 IZZIV, poslovna oddaja
13.00 POROČILA
13.05 SEDMA STEZA, ponov.
15.10 SOBOTNA NOČ
17.20 MOSTOVI
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 11/26
18.35 RISANKA

18.40 FALLERJEVI, 2. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZGODBE MEDENIH TEDNOV, nemška
naniz., 7/8
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.15 ZARIŠČE
22.35 POSLOVNA BORZA
22.50 SOVA
"ALO", angl. naniz., 5/6
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 12/16

SLOVENIJA 2
8.00 Video strani - 8.25 Košarka (m), prenos -
13.00 Euronews - 15.05 Tedenski izbor: Malo
angleščine, prosim; 15.30 Karaoke - 16.30 Sova
(ponov.); Murphy Brown (amer. naniz.); 17.00
Novo življenje (amer. nadalj., 11/16) - 18.00
Dnevnik - 18.05 Regionalni studio Koper - 18.45
Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05
R & R želna ura - 20.55 R.E.M. - 21.45 Zgodbe iz
malega mesta (finska drama 3/3) - 22.40 Svet
poroča - 23.10 Košarka

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 455. dela amer. nadalj.) - 11.05
Alica v glasbeni deželi (ponov. glas. oddaje) - 11.35
TV prodaja - 11.50 Video strani - 16.30 Prihod
(ponov. filma) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe
(456. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glasb. od-
daja) - 20.30 Tropska vročica (11. del. amer. na-
dalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o
astrologiji) - 21.55 Računalniška kronika (dok.
oddaja) - 22.25 Dežurna lekarna (ponov. 32. dela
španske naniz.)

SREDA, 28. VI.

SLOVENIJA 1
9.45-0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
HROŠČOSNED, amer. risana serija, 11/21
10.40 VELIKI DNEVI 20. STOLETJA,
franc. dok. serija, 3/3
11.35 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 NARAVA IN TEHNIKA, angl. poljud-
noznanst. serija, 6/6
12.30 SLOVENSKI MAGAZIN
13.00 POROČILA
15.55 TEDENSKI IZBOR
OPUS
16.55 VOJNA POVRAVNKA, ponov.
angl. nadalj., 6/6
18.00 DNEVNİK 1
18.05 OTROŠKI PROGRAM
18.40 FALLERJEVI, 3. del nemške serije
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
ŽENSKI IZLET, angl. film
22.05 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.20 ZARIŠČE
22.45 SOVA
PRINC Z BEL-AIRA, amer. naniz., 12/24
NOVO ŽIVLJENJE, amer. nadalj., 13/16

SLOVENIJA 2
8.00 Video strani - 8.25 Košarka, Slovenija: Finska
- 13.00 Euronews - 15.20 Zgodbe iz školje - 15.50
Tedenski izbor: Videošpon - 16.35 Sova (ponov.):
Žalo, žalo (angl. naniz., 5/6); 17.10 Novo življenje
(amer. nadalj., 12/16) - 18.00 Dnevnik - 18.45
Odkrivanje zemlje (amer. izobraž. serija, 7/26) -
19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda - 21.25
Omizje

KANAL A
7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč
svetlobe (ponov. 456. dela) - 11.05 Rodeo (ponov.
glas. oddaje) - 11.35 Male živali (ponov.) - 12.35
TV prodaja - 12.50 Video strani - 17.35 TV pro-
daja - 17.45 Računalniška kronika (ponov.) - 18.15
Večni krog (ponov. oddaje o astrologiji) - 19.00
Vreme - 19.10 Luč svetlobe (457. del) - 20.00 Sed-
dem veličastnih (videostevica) - 20.30 Paris (9. del
amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Karma (odd-
aja o duhovnosti) - 22.30 Dance session (oddaja o
plesu) - 23.05 Tropska vročica (ponov. 11. dela
amer. nadalj.) - 23.55 Epikurejske zgodbe (ponov.
oddaje o slov. gostilnah)

PONEDELJEK
4.30 - 8.00 Jutrani spored - 8.00 Napoved,
priložnostne oddaje - 12.00 BBC, osmrtnice
- 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Za-
bavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15
- 17.00 Lestvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstve-
na oddaja - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Re-
zerviran čas

TOREK
4.30 - 8.00 Jutrani spored - 8.00 Napoved -
8.30 Svetovalna oddaja - 12.00 BBC, osmrtnice
- 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00
Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi -
16.30 Oddaje S. Mi-helčiča - 17.30 Lestvica
3.3.3 - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Telefo-
nske zabavne želje

SREDA
4.30 - 8.00 Jutrani spored - 8.00 Napoved -
8.30 Kulturni kašpot - 12.00 BBC, osmrtnice
- 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Za-
bavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi -
16.30 Čestitke - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00
Telefonske NZ želje

ČETRTEK, 22.6.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00 Poročila - 9.30 Športni pregled - 10.00
Gospodarske novice - 11.00 Poročila - 12.00
Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi -
15.00 Poročila - 15.30 Popevka tedna - 16.00
Sračje gnezdo - 17.00 Aktualna oddaja -
18.00 Poročila - 18.30 Otroška oddaja - 19.00
Rockovnik - 22.00 Ploščati vrhovi - 23.00
Koncert

TOREK, 27.6.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, os-
mrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila
- 15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse - 18.00
Poročila - 18.20 Računalniške novice - 20.00
Večerni program, obisk: Zoran Predin - 22.00
Ploščati vrhovi - 23.00 New Age

SREDA, 28.6.
5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti
- 9.00, 10.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Ob-
vestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00
Poročila - 16.00 Balkan ekspres - 17.00 Bor-
za dela - 20.00 Stari rockerji: akcija - 22.00
Ploščati vrhovi - 23.00 Country in Bluegrass

IRGO LJUBLJANA
kot izdelovalec Programa za zapiranje rudnika Kanižarica v
sodelovanju z RRPS, občino Črnomelj

objavila
PRVI JAVNI POZIV

zanimanim podjetnikom posameznikom, ki imajo ideje in
programe, da jih ponudijo in izvedejo v okviru programa zapi-
ranja rudnika Kanižarica.

Opredelitev Zakona je, da bo bodočim investitorjem, ki bodo v
obdobju zapiranja (predvidoma 1995-2000) organizirali pro-
izvodnjo v Kanižarici ali zaposlili delavce rudnika (predvsem
rudarje), dana možnost koriščenja določenih ugodnosti:
- koriščenje obstoječih proizvodnih infrastrukturnih objek-
tov pod ugodnejšimi pogoji
- denarne spodbude za prezaposlovanje delavcev rudnika
- možnost koriščenja drugih sredstev pod ugodnimi pogoji
(občinska sredstva, bančni krediti...)

Prijava naj vsebuje povzetek posameznega načrta, študije oz.
investicijskega programa, iz katerega je razvidno:
- opis investicije
- ocena predrakunske vrednosti in predvideni viri financir-
anja
- število potrebnih delavcev po KV
- ekološka primernost programa
- zagotovila glede tržne, tehnološke in ekonomske upravi-
čenosti programa
- rok za realizacijo investicije.

Ker je rok za izdelavo Programa zapiranja rudnika Kanižarica
časovno omejen, prosimo zainteresirane, da svojo ponudbo po-
sredujejo v 30 dneh po objavi na naslov: IRGO, Slovenčeva
93, 61000 Ljubljana.
S ponudniki, katerih programi bodo predlagani za vključitev v
program zapiranja rudnika Kanižarica, bomo izvedli posebne
razgovore, o čemer bodo posebej obveščeni.

Dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo po telefonu
061/16 83 461 (g. mag. Franc Likar) oz. po fachu 061/341 680.

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenskega
lista dodelil nagrado Vojku Poljancu iz Zirov. Nagrajencu čestitam!
Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden
takšna:

- 1 (3) Mi Slovenci vinca ne prodamo - ŠALEŠKI FANTJE
- 2 (1) Zelena Kočevska - ANS. VIHARNIK
- 3 (7) Beli cvet - ANS. FRANCA POTOČARJA
- 4 (2) Svatovska - ANS. DORE
- 5 (4) Veruj v ljudi - DOMŽALSKI ODMEV
- 6 (5) Pa kaj potem - ANS. RUBIN
- 7 (8) Družinski praznik - ANS. MELOS
- 8 (9) Vračam se spet na deželo - ANS. LOJZETA SLAKA
- 9 (6) Pojdi z mano - ANS. TONIJA VERDERBERKA
- 10 (-) Hvala, oče - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA

Predlog za prihodnji teden: Dober dan - ANS. JOŽETA BURNIKA.

KUPON ŠT. 25
Glasujem za _____
Moj naslov _____
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

dogodki v sliki in besedi

ISTRABENZ V NOVEM MESTU - Na slovesnosti, ki so se je udeležili najvišji predstavniki firme Istrabenz in njenih hčera, so prejšnji petek v novomeški industrijski coni na Cikavi odprli polnilnico utekočinjenega naftnega plina ter pretakalnice in prodajno mesto kurilnega olja hčere oz. kot ji pravijo, edinega sina - Istragasa. S to naložbo, vredno 2 milijona mark, so omogočili hitrejšo in enostavnejšo dostavo jeklenk z utekočinjenim naftnim plinom do vseh prodajnih mest na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju; seveda pa plin pripeljejo tudi v manjše rezervoarje, in to po načelu danes naročeno, najkasneje jutri dobavljeno. Svoje partnerje bodo iz te polnilnice oskrbovali tudi s tehničnimi in specialnimi plini, na primer Krko Kozmetiko z ozonu neškodljivim poiznitim plinom. Najkasneje v začetku prihodnjega leta naj bi v Novem mestu stala tudi prva od treh načrtovanih črpalk Istrabenzove hčere OMV Istra. (Foto: A. B.)

OB 30-LETNICI MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA IZ BREŽIC - Moški pevski zbor Brežice je praznoval 30 let neprekinjenega delovanja. Od osmih pevcev, ki so skupaj prvič zapeli 5. marca 1965, je zbor zrasel v 17-člansko. Zbor je imel številne nastope doma in v tujini. Leta 1969 je prišlo do sodelovanja z moškim zborom iz Stražišča pri Kranju in sta skupaj ustanovila "štiri-perseno deteljico" iz dveh zborov iz matične domovine in dveh iz zamejstva. Zbor je 18 let vodil Franc Baškovič, leta 1983 pa je moški zbor prevzel Dragutin Križanič. Istega leta je bil ponovno ustanovljen ženski zbor, ki ga od ustanovitve pa do danes vodi Elizabeta Križanič. Lani sta oba zbora praznovala 10 let uspešnega sodelovanja. Tako so se v soboto, 10. junija, v svečani dvorani brežiškega gradu predstavili moški, ženski in mešani pevski zbor, to je bila pa tudi priložnost, da so zapeli tisti, ki so nekoč peli pri moškem zboru. Predstavil se je tudi tamburaški orkester KUD Oton Zupančič iz Artič, ki z zborom že dolgo sodeluje, vodi pa ga Dragutin Križanič. Slavnostni koncert je bil priložnost za podelitev priznanj Kulturno-umetniškega društva Brežice ob 30-letnici, ki so jih prejeli: Drago Savnik, Branko Avguštin in Karel Cerjak, priznanji sta prejela nekdanji in sedanji zborovodja, podelili pa so tudi Gallusova priznanja: zlato sta prejela Viktor Deržič in Anton Baškovič, bronasto pa Urška Kostič in Olga Piltaver. (Foto: T. G.)

LETNI KONCERT OKTETA JURIJ DALMATIN - Skoraj natanko leto dni po lanskoletnem izjemno uspešnem jubilejnem koncertu sevniškega okteta Jurij Dalmatin v Lutrovski kleti pod sevniškim gradom je ZKO Sevnica v tem čudovitem, a zahtevnem ambientu za komorne zasedbe ob dopolnjenem 31. letu okteta tretjo soboto v juniju z letnim koncertom okteta Jurij Dalmatin pričela ciklus kulturnih prireditev v okviru Grajskega poletja. Oktet (na posnetku) je pod vodstvom prof. Emila Lenarčiča občinstvo prijetno presenetil kar z osmimi novimi pesmimi, od Ipavčeve O mraku do Srebotnjakove Rezijske. Ko je izvenlo 17 pesmi uspelega letnega koncerta, v katerih se je večina članov okteta predstavila tudi s solističnimi vložki, se je hvaležnim poslušalcem okteta oddolžil še z dvema dodatnoma. (Foto: P. Perc)

S KRKO V GARDALAND - V Krki bodo likovne izdelke učencev 5. a razreda grmske osnovne šole, ki so jih ti izdelali za natečaj Reciklaža - ponovna uporaba odpadkov, uporabili kot slikovni material pri promociji svojih izdelkov. Grmskim šolarjem je na natečaju Zabavnikar Miki Miške za las ušla prva nagrada - izlet v Pariz, jim je pa Krka prejšnji teden za nagrado omogočila potovanje v pravilčno mesto Gardaland.

Gladujočemu pohajajo moči

V 38 dneh gladovne stavke je shujšal za okoli 20 kg - Noče pomilostitve, ampak pravično sojenje

FARA - "Računam na ljudi, saj mi je bila sodba izrečena v imenu ljudstva," mi je povedal Marko Jakomin v nedeljo, ko je stavkal že 38. dan in shujšal za okoli 20 kg. Ležal je na postelji in spreletaval ga je zdaj mraz, zdaj vročina. Mraz si je preganjal z električno pečko. Na njegovi koži je že opaziti spremembe. Govoril je že bolj težko, a je izrazil prepričanje, da bo zdržal še kak teden ali deset dni, predno bo padel v komo, iz katere ne bo povratka.

Poročali smo že, da je bil Marko obsojen pred koprskim sodiščem zaradi proizvodnje oz. prodaje materije, čeprav bi ga to stalo življenje.

Poročali smo že, da je bil Marko obsojen pred koprskim sodiščem zaradi proizvodnje oz. prodaje materije, čeprav bi ga to stalo življenje. V stavki le v svojem imenu, ampak v imenu množice revčkov, ki sedijo po zaporih zaradi nepravilnih sodb in ki se jim je verjetno zgodila še večja krivica, kot se je njemu.

V zadnjih dneh je prišlo k Marku kar veliko novinarjev. Njegova mama je razposlala pismo, v katerem pravi, da se sinova gladovna stavka "odvija po najslabši poti proti tragičnemu koncu." Pretresljivo je tudi pismo sindikata in vodstva Višje pomorske šole, katere študent je Marko, v katerem prosijo vse pristojne, naj takoj ukrepajo (pismo nosi datum 16. junij), saj Marko ne zahteva drugega kot obnovo sodnega postopka, ta njegova zahteva pa je etična, načelna in sprejemljiva.

J. PRIMC

čeprav bi ga to stalo življenje. V stavki le v svojem imenu, ampak v imenu množice revčkov, ki sedijo po zaporih zaradi nepravilnih sodb in ki se jim je verjetno zgodila še večja krivica, kot se je njemu. V zadnjih dneh je prišlo k Marku kar veliko novinarjev. Njegova mama je razposlala pismo, v katerem pravi, da se sinova gladovna stavka "odvija po najslabši poti proti tragičnemu koncu." Pretresljivo je tudi pismo sindikata in vodstva Višje pomorske šole, katere študent je Marko, v katerem prosijo vse pristojne, naj takoj ukrepajo (pismo nosi datum 16. junij), saj Marko ne zahteva drugega kot obnovo sodnega postopka, ta njegova zahteva pa je etična, načelna in sprejemljiva.

V Brežicah razstava "Orožje preteklosti"

Od kamene dobe do danes

BREŽICE - Vsak, ki ga zanima s kakšnim orožjem si je človek povzročal gorje skozi zgodovino, bo imel kaj početi na ogledu najnovejših razstav, ki jo je pripravil in jo danes zvečer ob 20. uri odprl Posavski muzej iz Brežic. Ob otvoritvi bo nastopil Ljubljanski oktet, prireditev pa bo hkrati tudi osrednja proslava dneva državnosti. Prirediteljica prof. Vlasta Dejak je s sodelavci vložila v razstavo več let dela.

Pripravljali razstave so zadnja tri leta pridno raziskovali teren, zbirali predmete, jih proučevali in restavriralirali ter slednjič s pomočjo muzejskega svetovaleca Marjana Loboda oblikovali razstavo. "Orožje preteklosti" je poučna razstava, ki daje pregled človekovega orožja od kamene dobe, ko so uporabljali delovno orodje (sekiro) hkrati tudi za boj, pa vse do sodobnega orožja iz konca 20. stoletja. Poudarek je na orožju od 16. do 20. stoletja. Razstava nosi tudi sporočilo, saj kaže na morijo in na nujne posledice vojne. Tako v enem od prostorov visi velika fotografija oblegane mesta, ob njej pa so razstavljeni predmeti, ki prikazujejo stanje po bitki (sablje, oklepe itd.)

KRKINI JUBILANTI

NOVO MESTO - V petek, 16. junija, so v novomeškem Domu kulture pripravili slovesnost za Krkine jubilate. Letos je bilo takih, ki so praznovali 10, 20 ali 30 let dela v Krki, kar 298, od tega jih je 17 Krki zvestih že 30 let. Slavljenecem je spregovoril in se jim za njihov prispevek k razvoju in napredku Krke zahvalil generalni direktor Miloš Kovačič, ki jim je izročil tudi spominska darila. Praznovanje sta poperestrila Big band RTV Slovenija in pevka Ditka Haberl, družabno srečanje pa je bilo v prenovljeni restavraciji Tango na Otočcu. Kakšno pot so prehodili letošnji jubilariti, povejo tudi tile podatki. Pred 30 leti, se pravi leta 1965, je bilo v Krki zaposlenih 533 ljudi, Krka pa je izvozila za 1.627 dolarjev zdravil, prodaja na delavca je znašala 7.100 dolarjev. Deset let kasneje je bilo zaposlenih že 2.470 delavcev, izvoz je znašal 14 milijonov dolarjev ali 23.100 dolarjev na delavca. Pred 10 leti je bilo v Krki zaposlenih 3.886 delavcev, izvozili so za 63 milijonov dolarjev, prodaja na delavca je znašala 30.800 dolarjev, letos pa načrtujejo za 300 milijonov dolarjev prodaje, zaposlenih je 3.285 ljudi, prodaja na delavca pa znaša 95.000 dolarjev.

Razstava bo brezplačno na ogled do 28. avgusta, če pa bo zanimanje veliko, jo nameravajo podaljšati še za mesec dni. V muzeju upravičeno računajo na dober obisk, saj so lani z dobro izbranimi razstavami ter z močno povečano razstavo in prireditveno dejavnostjo povečali število obiskovalcev od 25.000 na rekordnih 36.500, kar po oceni ravnateljica mag. Tomaža Teropšiča tudi v slovenskem merilu nekaj pomeni. S tem namreč muzej močno presega tudi evropske muzejske normative (50 obiskovalcev na dan).

B. D. G.

POHVALE AMATERJEM - Akademski slikar Leon Koporc iz Ljubljane je pohvalil snavajna likovne sekcije Ferdo Vesel pri Pevskem društvu Senvid pri Stični, ki je v dvorani tamkajšnjega kulturnega doma v dneh prireditev kulturnega tedna pripravila likovno razstavo svojih članov, s svojimi izdelki pa so se predstavili tudi otroci OŠ Ferdo Vesel iz Senvida pri Stični in otroci delovne terapije v zavodu dr. Marka Derganca (na posnetku). Svoja dela so na ogled postavili Slavko in Vlado Cencil, Bojan Kovačič, Jana Stepic (vsi iz Senvida), Tone Drab (Radohova vas), Brane Gabrovce, Boris Klemenčič in Andrej Malovrh (vsi Ivančna Gorica), Štefan Kastelic (Mekinje), Metod Klemenčič (Glogovica) in Martin Šuštaršič (Zužemberk). Zbranim sta polepsala večer vokalni kvartet Stična in oktet PD Senvid pri Stični. (Foto: P. P.)

Mario Desnica (levo) in Iztok Flek

Metličani vedo veliko o prometu

Iztok Flek je na državnem prvenstvu "Kaj veš o prometu" zasedel 2. mesto

METLIKA - V začetku junija je bilo v Velenju 4. državno prvenstvo "Kaj veš o prometu" za osnovnošolce in srednješolce. Pomerili so se v teoriji, cestni in spretnostni vožnji, le da prvi s kolesom, drugi s kolesom z motorjem. Dobro znanje in spretnost sta pokazala metliška osmošolca Iztok Flek in Mario Desnica.

Iztok Flek je bil med 33 osnovnošolci iz vse Slovenije drugi, kar je najboljša uvrstitev Metličanov na tovrstnem tekmovanju. Iztok, ki tekmuje s kolesom od 6. razreda, je bil nad uspehom presenečen, saj so bili tekmovalni pogoji v Velenju drugačni, kot je vožnja s kolesom po Metliki. A to ni bil edini Iztokov uspeh na državnih tekmovanjih, kjer se je kot osnovnošolec pomeril tudi v razvedrilni matematiki in zasedel 2. in 3. mesto, v Veseli šoli, logiki, angleščini. Skupaj z Jasminko Pavlinac pa je bil letos proglašen za najboljšega učenca na metliški osnovni šoli.

Mario Desnica je že lani tekmoval na državnem prvenstvu, zato se letos tekmovanja s kolesom ni mogel udeležiti. Skupaj s srednješolci pa se je pomeril s kolesom z motorjem ter med 18 tekmovalci zasedel 7. mesto.

Kot je povedala učiteljica Minka Omerzel, ki že 22 let sodeluje pri pripravah kolesarjev na tekmovanja, 4 leta pa je tudi njihova mentorica, uspeh Metličanov ni slučajen. Prometni vzgojci učencev namenjajo veliko pozornost, na srečo pa je posluh zanjo tudi v šolskem in občinskem vodstvu. Tako so letos prav vsi četrtošolci, ki so se prijavi, naredili kolesarski izpit. Iz leta v leto pa se povečuje število otrok, ki že v osnovni šoli naredijo izpit za kolo z motorjem, za katerega tečaj iz cestnoprornetnih predpisov organizira šola.

M.B.-J.

KMEČKE IGRE V PODBOČJU
PODBOČJE - Društvo podruželske mladine Krško in Kmetijska svetovalna služba vabita to nedeljo ob 15. uri v Podbočje na Kmečke igre. Prireditev bo pri osnovni šoli in sodi v sklop praznovanja 140-letnice OS Podbočje. Ob 15. uri bo parada konj, uro pozneje se bodo začela tekmovanja ekip, razglasitev rezultatov pa bo ob 19. uri. Na veselici bo igral ansambel Maj.

16. SREČANJE PIHALNIH GODB

SEVNICA - Tukajšnje prostovoljno gasilsko društvo priredi v nedeljo, 25. junija, ob 17.30 na sevniškem Glavnem trgu že 16. srečanje gasilskih pihalnih godb in orkestro. V nedeljo bosta nastopila orkestra iz Kapel in Novega mesta ter godbe Loč, Pregrada, Spodnje Polskave in kot gost godba ob občine Jastrebarsko iz sosednje Hrvaške - DVD Domagojč. Ob koncu revije bo okrog 240 godbenikov družno zaigralo še 3 skladbe. Pred srečanjem godb bodo gasilci na trgu uprizorili veliko sektorsko vajo, uro pozneje pa slovesno prevzeli dolgo pričakovano in nujno potrebno gasilsko cisterno. Tej pridobitvi, pomembni za požarno varnost in prevoz pitne vode, bodo posvetili posebno pozornost že na predvečer srečanja godb v soboto na sevniškem gradu, kjer bo sevniški župan Jože Peternel pripravil sprejem za vse sponzorje in zaslužne za to pridobitev. V atriju sevniškega gradu bo ob 20.30 imela letni koncert v okviru prireditev letošnjega Grajskega poletja.

Planinski tabor

Novo mesto - Od 5. do 9. junijaja na Mirni gori potekal 3. planinski tabor za cicibane novomeških vrtec. V spremstvu 5 vzgojiteljic in medicinske sestre se ga je udeležilo 35 malčkov. Na taboru so otroci utrdili in obogatili spoznanja o planinstvu, za kar imata velike zaslugе tudi Izidor Mervar, načelnik MK PD Novo mesto, ki je mladim planincem po ogledu filma Varno v gore, podelil prisluzne nagrade in Franc Janež, ing. gozdarstva, ki jim je posredoval veliko spoznanj o živalih, rastlinah, planinstvu, gozdarstvu in zgodovini Mirne gore. Uspešno zaključeni tabor je za VVO Novo mesto potrditev, da so tabori za predšolske otroke velikega vzgojnega, izobraževalnega, zdravstvenega in socializacijskega pomena, zato bodo postali tradicija. Zahvala sponzorjem: Agenciji za šport, tovarni Krka - zelena zdravila in Kozmetika, Tiskarni Novo mesto, Dolenjskemu listu, Dolenjski banki, zavarovalnicama Tilia in Triglav ter številnim trgovinam.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Blagovnica Žabja vas
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ravogova 17
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče
- od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernejski: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
- Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 25. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: trgovina Gros,
- Ravogova 17
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče
- od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernejski: od 8. do 11. ure: Market
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba

Blagovnica

- Mira: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čar
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

DUAL EXPRES
 Šmihelska 6, Novo mesto
 tel: 068/ 24-413

Opravite izpit med počitnicami

AVTOŠOLA DUAL EXPRES

vabi na enotedenski dopoldanski tečaj iz CPP za A, B, C, E kategorije.

Pričetek tečaja v ponedeljek, 26. junija, ob 8. uri v učilnici - Glavni trg 30, (nad slaščičarno).

Prijave po telefonu in pred pričetkom tečaja!

PLAVA LAGUNA

POREČ

Preživite tudi letos ugodne počitnice
v Vaših sončnih lagunah.

POLPENZION ŽE OD 35.—DEM (+ tur. taksa)
(Paviljoni Bellevue, sobe s prho in WC)

OTROCI DO 12. LETA
IMAJO DO 50% POPUSTA

NAJEM APARTMAJEV ZA 3 OSEBE
ŽE OD 55.—DEM (+ tur. taksa)
(apartmaji Bellevue)

Ljubiteljem kampiranja med hrasti
priporočamo: **Naturistični center Ulika**
in kampe Zelena laguna, Bijela uvala
in Puntica.

INFORMACIJE
Agencija Vašega zaupanja ali pa
Plava laguna, Poreč
Tel.: 00 385/52/451-822, 410-202
Fax. 451-044.

OBVESTILO!

Javnost, predvsem pa voznike motornih vozil in ostale udeležence v prometu obveščamo, da bodo v času od **petka, 23. junija, od 18.00 ure do ponedeljka, 26. junija 1995, do 5.00 ure** zaradi tradicionalne 32. folklorne prireditve **JURJEVANJE IN KRESOVANJE — '95 V ČRNOMELJU** za ves promet začasno zaprte naslednje ceste v Črnomlju:

- Kolodvorska cesta od »Bele hiše« do Železniške postaje
- Belokranjska cesta od Hotela Lahinja do Begrada oziroma odcepa Zadrugne ceste
- Semiška cesta od križišča s Kolodvorsko cesto do stan. bloka št. 1 v dolžini okoli 70 m
- Ulica pod smreko od križišča s Kolodvorsko cesto v dolžini okoli 30 m
- Metliška cesta od križišča s Kolodvorsko cesto v dolžini okoli 70 m

Obvoz za ves promet bo v času zapore urejen po Zadrugni cesti in Ulici Pod lipo ter ostalih mestnih ulicah. Stanovalce in podjetnike naprošamo, da si dostavo in ostale prevoze uredijo pred ali po začasni zapori cest ter da upoštevajo cestno-prometno signalizacijo. Prosimo za razumevanje!

OBČINA ČRNOMELJ

RAČKA
Novo mesto
Rozmanova 34
tel. 321-355

PC 486/80/540/C
135.500 sit

tabakum d.o.o.
export-import
trgovina s kmetijsko mehanizacijo
zastopstvo **MESNA MARIBOR**

Podbevska ulica 5
68000 NOVO MESTO
tel.: 068/23-826, 341-810
fax. in tel.: 068/322-625

V soboto, 24. junija, ob 11. uri vas vabimo v vas Vrbovce na Turnskem hribu pri samostanu Pletterje, na demonstracijski prikaz blagovne znamke

GOLDONI

Na demonstraciji bodo strokovnjaki, ki bodo odgovarjali na vaša vprašanja in vam svetovali pri izbiri!
V soboto ob 9.30 se nam pridružite pri trgovini TABAKUM na Mali Cikavi, od koder bomo skupaj odšli do vinorodnega grička nad Pletterjami.
Vabljeni!

DOLENJSKI LIST
marketing

tel. (068) 323-610
fax: (068) 322-898

Št. 25 (2393), 22. junija 1995

Pooblaščen prodajalec
in servis

Najugodnejši kreditni pogoji:

obrestna mera samo 9,5%

Staro za novo, leasing!

Na zalogi vsi modeli

LADA SAMARA
CARAVAN
NIVA 1600

tel. 068/322-066, 068/341-487, 0608/21-485

novoles

lesna industrija, d.d.,
Straža, Na žago 6

VABI K SODELOVANJU

mlajše ambiciozne sodelavce za delo na področju tržnega komuniciranja in prodaje.

Od kandidatov pričakujemo, da bodo izpolnjevali naslednje pogoje:

- končana VII. stopnja ekonomske ali druge ustrezne smeri
- aktivno znanje enega tujega jezika
- delovne izkušnje so zaželeno

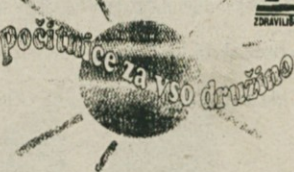
Delovno razmerje bo sklenjeno za določen ali nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od objave na naslov: NOVOLES, lesna industrija, d.d., Straža, Na žago 6, kadrovsko-pravni sektor. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Iščemo

PRODAJALCA POHIŠTVA
IN POSLOVODJO

za trgovino v Obrežju pri Brežicah brez ali s prakso in ustreznim izobrazbo.

Prijave po tel.: 061/448-002; 448-480 ali na naslov MAROS, Šmartinska 152, Ljubljana.

Daleč od hrupa in vsakdanjega vrveža vam ponujamo sproščene družinske počitnice v

ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

V poletnih mesecih — JUNIJ, JULIJ, AVGUST — smo za vas pripravili aktivne programe POČITNIC ZA VSO DRUŽINO.

Devet bazenov, tobogani, športni park z igrišči na umetni travi in peščenimi teniškim igrišči, opremljenimi z reflektorji, kolesarjenja, izleti in veliko zabave, za najmlajše razposajenost v počitniškem klubu — vse to za nepozaben dopust.

- 5-dnevne počitnice že od 299 DEM (polpenzion — BGW)
- 7-dnevne počitnice že od 399 DEM (polpenzion — BGW)

VELIKE UGODNOSTI ZA OTROKE, DODATNI POPUSTI ZA UPOKOJENCE, MOŽNOST PLAČILA NA 3 OBROKE S ČEKI SLOVENSКИH BANK!

PRI NAS JE LEPO TUDI POLETI

PRIČAKUJEMO VAS V
ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE

Kranjčeva 12, 69221 Martjanci
telefon: (069) 48-210, 48-106, telefaks: (069) 48-607

J&M CALIMERO

Podjelle za kulturno - izobraževalno delavnost in prosti čas, d.o.o.,
NOVO MESTO

vabi k vpisu za tečaj igranja na synthesizer, ki se bo pričel septembra 1995 v prostorih OŠ Bršljin, Novo mesto, in na OŠ Šentjerneje. Izpolnite pred-prijavnico in jo pošljite na naslov CALIMERO, C. brigad 49, Novo mesto.

Podrobnejše informacije in vpis po telefonu na št. 0609-629-555.

PRIJAVNICA

Priimek in ime

Naslov

M KZ KRKA
PE AGROSERVIS
Knafelčeva 2
NOVO MESTO

v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 25. 6. 1995, objavlja javno licitacijo poškodovanih vozil.

R LAGUNA V 6	letnik: 1994	izkl. cena 2.000.000,00 SIT
R SAFRANE RT BEVERLY	letnik: 1994	izkl. cena 1.400.000,00 SIT
SEAT CORDOBA GLX TURBO D	letnik: 1995	izkl. cena 960.000,00 SIT
ŠKODA FAVORIT 136 L	letnik: 1990	izkl. cena 240.000,00 SIT
LADA SAMARA 1300 S 5V	letnik: 1995	izkl. cena 560.000,00 SIT
R 5 FIVE 3V	letnik: 1994	izkl. cena 520.000,00 SIT
LADA SAMARA 1500 S 5V	letnik: 1994	izkl. cena 530.000,00 SIT
FIAT PUNTO 90 ELX	letnik: 1994	izkl. cena 240.000,00 SIT
R TRAFIC (SEDEŽI 8+1)	letnik: 1986	izkl. cena 283.500,00 SIT
JUGO SKALA 55	letnik: 1990	izkl. cena 120.000,00 SIT

Licitacija bo v nedeljo, 25. 6. 1995, ob 9. uri v prostorih PE AGROSERVISA, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil v četrtek, 22. 6. 1995, od 8. do 12. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. 10% vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5% PD, razen za vozilo FIAT PUNTO znaša PD 20%.

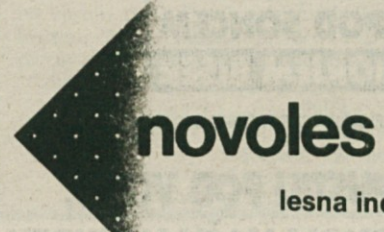
Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Še ne veste kam na počitnice?

Turistična agencija
Kandijska 30
tel.: 068/321-115, 342-136

Pokličite nas, poslali vam bomo cenik, obiščite nas, poiskali bomo počitnice za vas!

objavlja javno dražbo za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. transportni trak z elektromotorjem in reduktorjem dolžine 14,5 m
cena 1.905 DEM
2. silos za žagovino
cena 4.430 DEM
3. 2 kom ventilatorja po 1.352 DEM
4. 2 kom ciklona po 500 DEM
5. transportni trak z elektromotorjem in reduktorjem dolžine 6 m
cena 1.660 DEM
6. transportni trak z elektromotorjem in reduktorjem dolžine 8 m
cena 1.475 DEM
7. dvojni transportni trak z elektromotorjema in reduktorjema
cena 3.319 DEM
8. cevovodi za odsosovanje iz črne in pocinkane pločevine
cena 500 DEM
9. večlistna krožna žaga RAIMAN
cena 11.800 DEM
10. dvostranska formatna prirezovalka žičnica
cena 5.500 DEM
11. tračna žaga Bratstvo
cena 3.300 DEM
12. tračna žaga Primultini
cena 3.300 DEM
13. večlistna krožna žaga RAIMAN
cena 4.500 DEM
14. prečna krožna žaga Bratstvo
cena 4.800 DEM
15. ostrilni stroj za krožne žage
cena 2.000 DEM
16. ostrilni stroj tračnih žag Banso
cena 800 DEM
17. kompresor Energoinvest
cena 1.700 DEM
18. prečna krožna žaga Watkin
cena 2.800 DEM,

plačljivo vse v tolaški protivrednosti na dan vplačila po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Javna dražba bo v petek, 30. junija 1995, ob 8. uri v proizvodnih prostorih NOVOLESA na Ruperč vrhu (Stranska vas).

Pogoji:

Na dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, predstavniki pravnih oseb morajo predložiti pooblastilo za licitiranje. Vsak udeleženec mora predložiti dokazilo o vplačilu varščine, ki znaša 10% cene osnovnega sredstva, ki ga namerava licitirati. Prodaja poteka po sistemu videno-kupljeno, prodajalec kasnejših reklamacij ne bo upošteval. Osnovna sredstva bodo interesenti lahko videli v času do dneva licitacije. Kupec mora vplačati kupnino za kupljeno osnovno sredstvo v 8 dneh po končani licitaciji. Udeležencem licitacije, ki osnovnih sredstev ne bodo kupili, bo varščina vrnjena v roku 3 dni po končani licitaciji. Varščino naj interesenti vplačajo na žiro račun št. 52100-601-19847. Kontaktne osebe Stane Antoničič, telefon: 068/84-500, Špudič Josip, telefon: 068/84-509.

NOVOTEHNA

NOVO MESTO:
T.P.C. Rozmanova 38,
tel.: 068 321 279, 324 007

PRODAJALNA, Glavni trg 10,
tel.: 068 321 737, 322 120

TRGOVINA
OD 22. DO 30. JUNIJA

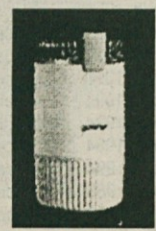
TREBNJE:
Goljiev trg 10,
tel.: 068 44 013,

KRŠKO:
C. krikih zrtov 70,
tel.: 0608 21 218,

KAR JE DANES CENEJE, JE JUTRI LAHKO DRAŽJE!

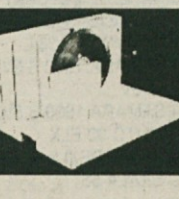
UGODNA
PONUDBA
IZBRANIH
IZDELKOV
IZ
PROIZVODNEGA
PROGRAMA
MGA GORENJE

Kavni mlin

2.672,00 SIT

Rezalnik SR403

5.396,60 SIT

mešalnik M 202

3.818,70 SIT

**5%
GOTOVINSKI
POPUST
PRI NAKUPU
NAD 10.000 SIT**

ALI PLAČILO
NA OBROKE

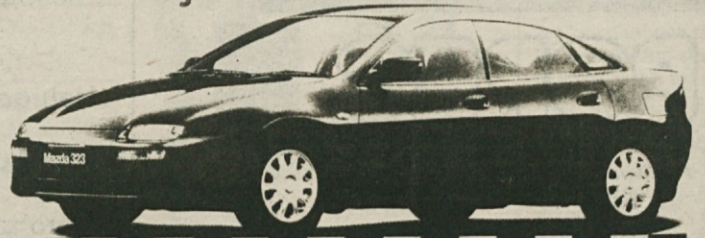
PONUDBA VELJA DO ODPRODAJE ZALOG!

KO PRIČAKUJETE VEČ...

Nova Mazda 323 F. Najbolj varna.
Z varnostno skrinjico.

PRI VAŠEM TRGOVCU Z VOZILI

MSM
Novo mesto
Podbevska 4
Tel. 068/341 250

MAZDA
MAZDA NAJBI

Nova Mazda 323. ABS,
varnostna mehova
(US-Airbag) od 1,5i SE
naprej in varnostna
skrinjica.

radio
104.5 105.9
91.2 107.5
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

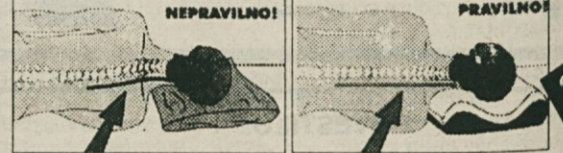

**LASTNIKI GOZDOV,
KMETJE!**

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, bukve,
topole debeline od 8 cm naprej, žamanje brez lubja
ter bukova drva!

Vse informacije na tel. (0608) 22-840.

VZGLAVNIK ZA VAŠE ZDRAVJE

Izdelek je medicinsko preizkušen in testiran.

Preprečuje prenapetost vratu in hrbtenice ter sprosti
mišice in živce.

Informacije in naročila: HEROE d.o.o., Smetanova 43,
Maribor, tel.: 062/222-329

Mladinska knjiga, trgovina Novo mesto

vam ponuja izjemno ugodne pogoje
pri prednaročilih šolskih učbenikov
in ostalih šolskih potrebščin.

POHITITE S PREDNAROČILI!

Mladinska knjiga trgovina Novo mesto je prava trgovina
za vašega šolarja!

Biokill

ilirija kemija

**učinkovit insekticid
uporaben tudi za rastline**

**BISER POD SONCEM
POD MORJEM BISER**

SLOVENSKI POTAPLJAJCI ZA ČISTO HORSKO DNO '95

**BISER SMO PUSTILI POD VODO,
SAJ SMO JIH DOVOLJ NAŠLI V LJUDEH**

Akcijo smo zaključili več kot uspešno.
S smetmi smo napolnili 18 kontejnerjev, pri delu je sodelovalo več kot 100 ljudi,
spoznali smo ogromno število prijateljev narave.
Upamo, da smo vsaj malo dvignili ekološko kulturo Slovencev.

BAYER PHARMA LJUBLJANA, HIDRO KOPER, MESTNA OBČINA KOPER, OBČINA IZOLA, OBČINA PIRAN, MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, RDEČI KRIZ SLOVENIJE, MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, KOMUNALA IZOLA, KOMUNALA KOPER, OKOLJE PIRAN, MERCATOR EMBA, JATA, JESTVINA KOPER, GRAFIKA SENICA, KEMOFARMACIJA LJUBLJANA, 13M, PLIVA LJUBLJANA, KRKA KOZMETIKA, HENKEL ZLATOROG MARIBOR, DROGA PORTOROŽ, HOTELI BERNARDIN, KRKA ZDRAVIŠČE ZDRAVIŠČE STRUNJAN, HOTELI MORJE, HOTELI BELVEDERE IZOLA, HOTELI PIRAN, HTP SIMONOV ZALIV, METROPOL HOTELI PORTOROŽ, MARINA IZOLA, TP MARINA PORTOROŽ, MARINA KOPER, IGRALNICA CASINO PORTOROŽ, MERCATOR SADJE ZELENJAVA, KOMPASPRINCE OF VENICE, PALOMA SLADKOGORSKA TOVARNA PAPIRIJA, YOVI LAND VIPAVA, MA-RI, KRAS SEŽANA, DANA MIRNA, MERCATOR ETA, KOLINSKA LJUBLJANA, COCA-COLA AMATIL SLOVENIJA, KRKA TOVARNA ZDRAVIL NOVO MESTO, RESTAVRACIJA PAVEL & PAVEL 2, HOTELI PALACE, PAPIRNICNA VEVČE, TISKARNA MOTIVE, GEODETSKI ZAVOD, DELAMARIS IZOLA, ILIRIJA LJUBLJANA, MOBILTEL D.D., MESARIJA LAJČI, IGL

SKRINJICA, POLNA GLASBE

Dobrodošli v deželi MultiChoice. MultiChoice je programski paket s petimi privlačnimi satelitskimi programi. Med njimi je tudi MTV (Music Television Europe) z najboljšimi videospoti brez premora, lestvicami, koncerti iz serije "Unplugged" in srečanja s svetom mode, športa in plesa.

The Discovery Channel si lahko vse to tudi ogledate. Preklopite na Discovery in odkrijte mogočnost živalskega in rastlinskega kraljestva, spoznajte skrivnosti najbolj oddaljenih civilizacij in najsodobnejše tehnologije.

S 1. julijem bo signal programa MTV kodiran. A brez skrbi, Vaše najljubše zvezde ne bodo izginile z ekrana, če se boste naročili na MultiChoice.

Želite več glasbe? Preklopite na CMT in Vaš dom bo napolnila prava ameriška glasba. Country brez postanka. Prava zabava!

Želite še več? Najzanimivejši filmi naravnost iz Hollywooda - vedno s slovenskimi podnapisi - in najprivlačnejše nogometne tekme najboljših evropskih ekip - vedno v živo. Vse to boste našli na FilmNetu.

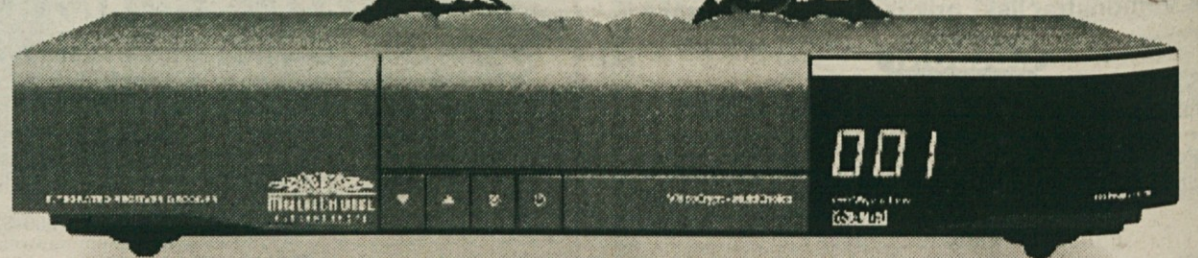
Želite po nakupih, pa ne bi radi odšli od doma? Pokukajte na QVC - našo 24 ur na dan odprto trgovino. Preprosto.

Amazonka džungla, piramide, vesoljska plovila. Zveni zanimivo? Na programu

In vse to v eni sami skrinjici!

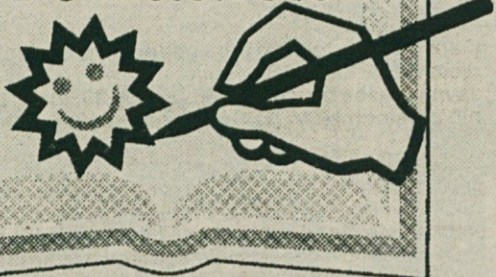
Pokličite 061 132 10 21 ali 132 10 29 (od 8^h do 17^h).

MULTI CHOICE
TELESCOPE

**OTROCI, STARŠI, REŠITE SE SKRBI
PRI MLADINSKI KNJIGI TRGOVINI
VSE ZA ŠOLO SE DOBI!**

POHITITE S PREDNAROČILI

DO 26.6.1995

**NUDIMO UGODNE PLAČILNE POGOJE!
VSAKEGA NAROČNIKA ČAKA DARILLO!**

10% popusta pri nakupu
Game Boy Nintendo

VABIMO VAS na darovanje krvi v ponedeljek, 26. junija, v novo osnovno šolo Krmelj! Darovana kri pomeni tudi lepši in varnejši dan!

40 let darujemo kri

Vse prijatelje in znance obveščamo, da nas je mnogo prerano zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

IVA HERCIGONJA

Na zadnjo pot smo jo pospremili dne 13. junija na pokopališču v Ločni. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja in osebju Internega oddelka bolnišnice Novo mesto za požrtvovalno nego in skrb.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil oče, stari oče, brat in stric

JOŽEF BIZJAK

Studenc 3, Trebnje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi patronažni sestri Mihevčevi, dr. Munkovi, g. Ivanu Gabrijelu, kolektivu Metalke iz Ljubljane. Pristrčna hvala g. Alojzu Podboju za poslovilne besede na grobu, trebanjskemu oktetu in pevskemu zboru ter g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

KAROLINA MAGOVAC

upokojena uslužbenka Pošte Metlika

POŠTA SLOVENIJE, D.O.O., MARIBOR, POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

V SPOMIN

V naših srcih ti živiš, zato pot nas vodi tja, kjer v tišini spiš. Tam lučka ljubezni vedno gori in Tvoj nasmeh med nami živi.

19. junija sta minili dve leti žalosti in trpljenja, odkar nas je zapustil dobri sin, brat, bratranec, nečak in vnuč

DUŠAN PODRŽAJ

iz Rumanje vasi

Hvala vsem, ki mu prinašate svečke in cvetje.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 55. letu starosti zapustil naš dragi

BOŽO ŠPILER

Župeča vas 4, bivajoč v Nemčiji

Najlepša hvala vsem sorodnikom, sosedom, dobrim prijateljem iz domovine in tujine, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče ter ga množično pospremili k večnemu počitku. Posebna zahvala g. župniku iz Kostanjevce za tople besede slovesa in lepo opravljen obred ter pevcem iz Cerkelj za zapete žalostinke in zaigrano Tišino.

Žalujoci: žena Slavica, hčerki Tadeja in Sandra, ata, sestra z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega ljubega moža in atija

JOŽETA GLIHE

s Sel 29 pri Dolenjskih Toplicah

se iskreno zahvaljujem za darovano cvetje, sveče, izrečeno sožalje ter vsem tistim, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, kolektivu Bor Dolenjske Toplice za razumevanje in pomoč med boleznijo, g. župniku in ge. Novakovi s sodelavci za lepo opravljen obred ter pevcem za lepo petje.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 71. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš ljubljeni mož, ati, stari ata, brat, tast in stric

JOŽE KOROŠEC

z Gabra 6, Semič

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu podarili cvetje, sveče in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala govornikom, pevcem, zastavonošam in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

ANA PAŠIČ

s Štrekljevca 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem Elektra Novo mesto in Iskri Semič, ki ste nam kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Iskrena hvala g. Haložanovi in g. Mrviču za izrečene besede slovesa. Zahvaljujemo se tudi upravi, strežnemu in zdravstvenemu osebju Doma starejših občanov v Črnomlju. Lepa hvala moškemu pevskemu zboru iz Črnomlja, 3. b razredu OŠ Semič in g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste našo mamo tako številno spremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za dom in družino dal. V hiši ostala je praznina a v naših srcih bolečina.

Nenadoma nas je v 88. letu starosti zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče in stric

KAREL MLINARIČ

iz Stržišča pri Sevnici

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in sosedom družinama Kobal in Zveglji, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Pristrčna hvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen obred in vsem, ki ste našega ata pospremili h grobu ter nam kakorkoli pomagali.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel, niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, ti med nami boš ostal.

V 56. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC KUMP

iz Obrha 2 pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo vsem za tolažilne besede in nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo 2. f razredu Srednje strojne šole Črnomelj, podjetju WAM TRIKO, PP Novo mesto, govornici Mileni za poslovilne besede, sosedom Katici in Barici ter gospodu župniku. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubila si delo, dom in družino, v majhni vasi si srečna bila, zdaj pa pri cerkvici mirno počivaš, solze in cvetje krasijo tvoj grob.

V komaj 41. letu starosti nas je po kratki, zahrbtni bolezni zapustila draga žena, mama, stara mama, snaha in svakinja

IRENA GORŠE

Zapudje 8

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje in sveče. Zahvala tudi g. župniku za opravljen obred, podjetjema Kolinska-Belsad, Viniteks Vinica, pevkom in govornicam pa za ganljive besede slovesa.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu starosti je odšel k večnemu počitku naš dragi oče, stari oče, brat in tast

IVAN MLAKAR

iz Zaboršta pri Buči

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Še posebej se zahvaljujemo za pomoč sosedom Pevčevim in Venetovim, družinama Tršinar iz Telčic in Mlakar iz Gorenjih Dol, vsem sodelavcem kolektiva Mesarstvo Bobič in Dolenjke, Dragici Bobič, cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke ob odprtem grobu ter g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste darovali vence, sveče, cvetje in svete maše ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 22. junija - Ahac
Petek, 23. junija - Kresnica
Sobota, 24. junija - Janez
Nedelja, 25. junija - dan državnosti
Ponedeljek, 26. junija - Stojan
Torek, 27. junija - Ema
Sreda, 28. junija - Hotimir

kino

BREŽICE: 22.6. (ob 20.30) in 23.6. (ob 18.30 in 20.30) ljubezenska drama
Jesenska pripoved. 24. in 25.6. (ob 18.30 in 20.30) ter 26.6. (ob 20.30) romantična komedija Vse, kar si želiš.

uri) ameriški psihološki triler Izbruh. 25.6. (ob 19. in 21. uri) komedija Ledena steza.
KOSTANJEVICA: 24.6. (ob 21. uri) romantična komedija Samo ti. 25.6. (ob 21. uri) ameriška melodrama Nell.
KRŠKO: 22. in 23.6. (ob 20. uri) in 25.6. (ob 18. uri) ameriški triler Utemeljen sum.
METLIKA: 23.6. (ob 21. uri) komedija Ledena steza. 25.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški psihološki triler Izbruh.

film

BUTEC IN BUTEC, komedija (Dumb and Dumber, ZDA, 1994, 100 minut, režija: Peter Farrelly)
Neumen in še neumnejši bi se glasil dobesedno preveden naslov filma, kar pa ne pomeni, da je siceršnjim prevodom kaj narobe.

lanskega debuta v Ace Venturi se ni dokazal, da je zmogel repretiz. Saj menda ne mislite, da mu je to uspevalo v Maski? Med epizodnimi vlogami opazno štrli ven še nikoli "good guy", pozitivec Mike Star, najboljša mafjska gorila na planu (Millerjevo križišče, Dobri fantje, Billy Bathgate, Pesjan in Gloria).

DOLENJSKA BANKA
PONUDBA DOLENJSKE BANKE, d.d.
OBRETNOSTI MERE ZA DEVIZNO VARČEVANJE

Table with columns: Valuta, Var. knji., Depoziti s fiksno obrestno mero, vezani nad 1 mesec, 3 mesece, 6 mesecev, Depoziti z variabilno obrestno mero nad 12 mesecev.

DOLENJSKI LIST
IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

kmetijski stroji

KROŽNE BRANE Olt, 20 diskov, dvo-brazdni plug Olt, visoki klirens, 10 col z vidia špico, prodam. (0608)67-607.
KOSILNICO ALPINA prodam, kupim pa motor Lombardini LAP 490, lahko v okvari. (0608)73-125.
SERVISIRANJE kmetijskih strojev, izdelava priključkov, kovinskih vrat, oken, svinjakov, rešetk, obnova prikolic, struženje nudimo. Krnc, (068)27-009.

ŠKODO FAVORIT, letnik 91, z dodatno opremo, prodam. Informacije v večernih urah. (068)23-585.
FORD SIERRA 2.3 CL, letnik 11/89, kovinsko rdečo, ohranjeno, prodam. (068)68-087.
MOTOR 125, letnik 12/93, zelo ohranjen, prodam ali menjam za avto z mojim doplačilom. (0608)32-040, zvečer.

GRABLJE za kosilnico ugodno prodam. (0609)625-246.
ROTACIJSKI KOSILNICE IMT in Gorenje Muta ter traktor Deutz prodam. V račun vzamem vino ali žganje. (068)42-527.

kupim

HRASTOVO HLODOVINO odkupujemo. (061)218-595.
BALDAHIN ZA PRIKOLICO, kupim. (068)26-669.
AVTOSEDEŽ za otroka, dobro ohranjen, kupim. (068)76-497.
TRI KRAVE ali breje telice kupim. (068)83-522.

motorna vozila

TAM 130, letnik 1991, kason 5.30 m, nosilnost 6.5 t, zelo dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. (0608)89-178.
R 4 letnik 76, AUSTIN MINI 1.72, AUSTIN MINI 1.69, P 126 L 86, prodam. (068)22-426.

SUZUKI
PRODAJA SERVIS REZERVNI DELI
U.P.A. d.o.o., Jurčičeva 17, Trebnje
AVTOSERVIS MURN, Ressova 4, Novo mesto

vabita na dan odprtih vrat in predstavitev avtomobilov SUZUKI v petek, 23. junija, od 7. do 18. ure na ploščadi Zavarovalnice TILIA v Novem mestu. Prijazno vabljeni!

R 4 GTL, letnik 1989, 44.000 km, prodam. (068)22-701.
R 5 CAMPUS, letnik 10/90, 82.000 km, prodam za 7900 DEM. (0608)88-146.
R 4 GTL, letnik 1988, prodam. (068)42-571.
R TRAFIC, letnik 1985, povšan, nove gume, registriran do 4/96, prodam. (068)23-720, popoldan.

obvestila

ŽALUZIJE, rolete ter lamelne zavese izdelujemo in montiramo po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na 3 čke. (068)44-662.
NESNICE, mlade jarkice, pasme hisex, rjave, stare 3 in pol, 4 mesece in ene tik pred nesnostjo, opravljena vasa cepjenja, prodajamo po zelo ugodni ceni.

posest

PRODAJATE, kupujete, najemate stanovanja, stanovanjsko hišo, vikend, poslovne prostore ali parcelo? Kličite podjetje za nepremičnine ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, (068)60-6671.
PARCELO, 23 a, z malo vinograda, prodam. Zoran, Zdinja vas 31.
PARCELO za vikend hišo, 1200 m2, dostop z vsakim vozilom, na lepi sončni legi, blizu elektrika in telefon, in 40 a njive prodam. Ana Buljan-Vogrin, Maverlen 17, Vinska cesta (po razkrižju leva cesta Črnomelj - Maverlen - Doblička gora).

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat na mesec)
vse bina oglasa (do 15 besed)
Ime in priimek:
Ulica in kraj:
Pošta:
Naročniška številka:
Datum:
Podpis:

TELICO SIMENTALKO, brejo 2 mese- ca, težko 430 kg, prodam. Sadinja vas 24, 87-424, 5670

DVE KRAVI in telico prodam, 0609/81-886, 5672

RACUNALNIK 286 z miško prodam za 450 DEM, 78-180, 5674

VERIŽNO DVIGALO (do 2000 kg) prodam za samo 350 DEM, Sandi Mrģole, Telče 13, Tržišče, 5675

OTROŠKO diatonično harmoniko Melo- dija, 3- vrstno, c, f, b, s šestim basom, malo rabljeno, in normalno Melodija, a, d, g, c, ugodno prodam, 0608/70-170, 5678

razno

KOPALNE IN TUŠ KADI kvalitetno in poceni obnavljamo. Garancija 5 let. 061/853-331, int. 90 ali 061/855-229, 5520

POSRELUJEMO PRI PRODAJI, naku- pu ali najemu stanovanj, hiš, vikendov, gradbenih parcel, poslovnih prostorov ter posojamo vsote do 1000 DEM. Mavrica Gea, Muzejska 3, Novo mesto, 321-751, 5521

FINANČNE in računovodske storitve opravljam za manjša podjetja in samostoj- ne podjetnike. 068/28-202, 5526

DELO NA DOMU sprejem (likanje, šivanje), 26-280, 5534

TENIŠKI TEČAJI za odrasle in otroke, računi in nadaljevalni, 28-789, 5548

V DOLENJSKIH TOPLICAH (ob zdravilišču) dam v najem lokal, 10 m², 068/65-086, 5616

V TREBNJEM prodam opremljeno trgovino (77.60 m²) in gostinski lokal (54.75 m²) v obratovanju. Grem tudi v partnerstvo s partnerico -sovlagateljico, staro ca 48 let. Za kupca je možna hitra ureditev podstrešnega stanovanja v isti poslovno - stanovanjski hiši s čudovitim razgledom in posebnim vvhodom. Vse po dogovoru. 068/44-342, od 7. do 22. ure, 5679

službo dobi

MLAJŠEGA NATAKARJA (-ICO), Slo- venca (-ko), za střežbo v gostilni v Ljubljani takoj zaposlim. Ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto. 061/373-396, popo- lan, 5275

TRGOVCA pripravnika ali trgovca zaposlimo. Pogoji: ustrezna izobrazba in zpt B kategorije. Pisne vloge pošljite na naslov: Tilia, d.o.o., Bršljn 37, Novo mesto, v roku 8 dni po objavi. 5480

ZASTOPNIKE za delo na terenu na območju Krškega, Brežic, Novoga mesta z okolico in Suhe krajine iščemo. Dobra provizija! 061/574-077, 5499

NA OBMOČJU Krškega ali Sevnice iščemo varuško in žensko za pomoč v gospodinjstvu. 0608/81-227, 5550

MLAJŠEGA NATAKARJA (- ICO), kuharja (-ico) in trgovko, lahko priprav- niki, takoj zaposlimo. 65-194, 5577

SIVILJO takoj zaposlim. 068/50-109, 5583

DELAVCE za proizvodnjo cementnih izdelkov zaposlimo. 45-448, dopoldan, 5586

AVTOŠOLA RIBA, Stare pravde 15, Novo mesto, redno ali honorarno zaposli instruktorja A in B kategorije. 25-630, 5591

TRGOVCA za prodajo na tržnici iščemo. 066/321-501 ali 321-502, 5593

ZAPOSLITEV v gostilni nudimo dvema dekletoma. 0608/78-199, 5617

NATAKARICO in kuharico iščemo. 0609/625-246, 5622

DEKLE za delo za šankom zaposlimo. Nudimo hrano in stanovanje. 068/52-530, 5625

MOŠKEGA s trgovsko šolo zaposlimo. 44-130 ali 0609/628-422, 5659

IŠČEMO PRIJAZNA DEKLETA za delo preko sezone v restavraciji na morju. Informacije na 066/746-619,

službo išče

TAKOJ SPREJMEM delo v administraci- ji, šivanje, varstvo otrok ali podobno. 068/321-902, 5639

stanovanja

V ČRNOMLJU, Metliki ali Semiču najamem garsonjero ali enosobno stano- vanje, 68-514, 5500

ENOSOBNO STANOVANJE v Krškem oddam ali prodam. 068/27-134, 5575

Najamem večsobno stanovanje s telefonom in CK od avgusta 1995 do 1997. 061/13-32-343, 5594

V BRESTANICI prodam enosobno stanovanje, 44 m², CK, KATV in vrt. 068/79-405, 5673

V TREBNJEM najamem dvo - ali dvoiposobno stanovanje v bloku, vsaj čisto opremljeno, CK in telefon. 061/704-156, dopoldan, 5676

zahvale

ZAHVALJUJEM SE dr. Dušanu Pušni- ku za uspešno opravljeno očesno operacijo. Blazna pacientka Hedi Zanoškar, 5487

ženitne ponudbe

STE OSAMLJENI? Samo agencija, ki vam nudi več tisoč žensk in moških za ženitev, prijateljstvo. 061/755-906, 061/755-23-632, 5146

ELEKTRONIK

Kettejev drevored 7
Novo mesto
Tel. 068/ 322-409

AUDIO VIDEO
BELA TEHNIKA
na obročno odplačilo
• 1 + 4 čeke
• 1 + 11 čekov
• leasing

NOVO NOVO
Ventilatorji z lučmi
za vroče dni in zimo!

Dva kvalificirana peka in živilskega tehnologa z izkušnjami pri delu v pekarni zaposlimo takoj.
Pekarna Hram, Trdnjava 1, Kočevje, tel. (061) 355-552.

Odpravljanje debelosti je lah- ko zabavno in prijetno. Tel.: 061/159 75 07, VOLDAFAR TABLETKE.

ASFALTERSTVO IN GRADBENIŠTVO
Čardak 17, Črnomelj
Tel. (068) 51-668
Mobilni: (0609) 612-594

Urejanje dvorišč:
asfaltiranje dvorišč, parkirnih prostorov, dovoznih poti, tlakovanje dvorišč in ostala gradbena dela.
Kvalitetno, poceni in hitro!
Se priporočamo!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri **NOVICE**

vsak ponedeljek ob 18. uri **ODDAJA ZA OTROKE** in po **NOVICAH ŠPORTNI PREGLED**

vsak torek ob 20. uri **CELOVEČERNI FILM** in ob 21.30 **NOVICE**

vsako nedeljo ob 13. uri **NACE VAM VOŠČI** in ob 16. uri glasbena oddaja **MED PRIJATELJI**

vsak dan od 15. ure dalje **VIDEO STRANI**

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61, 68000 Novo mesto
Tel. 068/323-902

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Ugodni krediti
- Možnost nabave staro za novo
- Leasing (od 15% do 50% polog, 2, 3, 4 leta)

HYUNDAI
— ACCENT že od 17.500 DEM
— LANTRA že od 23.990 DEM
— SCOUPE že od 24.950 DEM
— SONATA že od 29.790 DEM
— kombi GRACE že od 25.600 DEM

MITSUBISHI
— COLT že od 21.990 DEM
— LANCER že od 26.900 DEM
— GALANT že od 40.990 DEM
— SPACE RUNNER že od 33.900 DEM
— SPACE GEAR že od 37.900 DEM
— PAJERO že od 39.900 DEM

MARUTI
— 800 CITY STAR že od 11.290 DEM
— 800 CITY STAR s klimo že od 12.290 DEM

Informacije:
NOVO MESTO, Kandijška 14, 068/28-950
KRŠKO CKZ 51, 068/22-950
ČRNOMLJ, Belokranjska 16, 068/51-378

ADRIATIK d.o.o.

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax. 068/324-424

JUNIJSKA SUPER PONUDBA VOZIL

CORSA Opel od 17.100 DEM
ASTRA od 23.500 DEM
VECTRA od 28.900 DEM
CALIBRA od 42.500 DEM
FRONTERA od 44.100 DEM
Pontiac od 46.500 DEM

POSEBNA PONUDBA: rabljena vozila ROVER z vso opremo in klima napravo po izjemnih cenah!

Kredit na 4 leta brez pologa ali leasing!

DEKLETA IN ŽENSKJE! Iščemo komunikativna dekle- ta za delo na vročem telefo- nu. Predpogoji: min. srednja izobrazba in splošna razgled- nost. Od 2000 DEM — 3000 DEM.
Pokličite tel.: 0601/27-823 od 7... 15. ure **MOBITEL:** 0609/628-744 **NON STOP** 0609/616-591 **NON STOP**

LADA DO LADE BREZ DENARJA

Vsi tipi vozil LADA na kredit brez pologa ali na leasing.

SAMARA — udobna, stabilna, prostorna limuzina že za 997.000,00 SIT.
Inf. 068/324-424.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:
hiše: Novem mestu, Ratežu, Otoč- cu, Selih pri D. T., Rebri, Žužem- berku, Selih pri Šentjerneju, Šmar- ju, Pristavi, Smolenji vasi, Stopi- čah, Črmošnjicah, Vinjem vrhu, Šmarjeti, Logu pri Sevnici, Šutni — Brestanica, Senovem, Metliki, Črnomlju, Telčah, Križ pri Tel- čah, Osojniku pri Semiču, Straž- nem vrhu, Primskovo, Podboršt pri Š., Stope pri V. L., Prekopa, Pavlova vas pri Piščah, Mokra- nogu, Dolga Raka, Zdole pri Kr- škem, Občice, Kal pri Šentvidu pri Stični, Sevnica;
stanovanja: Novem mestu, Breži- cah, Krškem, Žužemberku, Trebn- jem, Uršnih selih, Šentjerneju, Ljubljani;
poslovne prostore: Novem mestu, Črnomlju, Mokronogu, Krškem, Straži, Mirni;
vikende: Šmarje pri Š., Jelenke pri Raki, Srednje Grčevje, Ljubljen, Hrast pri Jugorju, Škočjan, Zapa- plaz, Tanča gora, Šentjurska gora, Debenc, Trebelno, Talčji vrh, Semi- mič, Telče, Straža, Gače, Brezovi- ca pri Metliki;
parcela za gradnjo: Hruševec, Trebn- je, Vrh nad Š., Stara vas, Novo mesto, Mihovo, Mihovec, Zagrad- ski gori, Srednja vas, Mirna Peč;
v najem oddamo: lokale, pisarne, stanovanja — kmetijska in gozdna zemljišča.

Tel./fax: 068/322-282
tel.: 068/342-470 ali 068/44-277 od 8. do 19. ure

BARLOG BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nudi:

- vozila NISSAN
- traktorje TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18
tel. (068) 45-700, fax 45-701

ADRIATIK d.o.o.

PRODAJA VOZIL
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax. 068/324-424

JUNIJSKA SUPER PONUDBA VOZIL

CORSA Opel od 17.100 DEM
ASTRA od 23.500 DEM
VECTRA od 28.900 DEM
CALIBRA od 42.500 DEM
FRONTERA od 44.100 DEM
Pontiac od 46.500 DEM

POSEBNA PONUDBA: rabljena vozila ROVER z vso opremo in klima napravo po izjemnih cenah!

Kredit na 4 leta brez pologa ali leasing!

DEKLETA IN ŽENSKJE! Iščemo komunikativna dekle- ta za delo na vročem telefo- nu. Predpogoji: min. srednja izobrazba in splošna razgled- nost. Od 2000 DEM — 3000 DEM.
Pokličite tel.: 0601/27-823 od 7... 15. ure **MOBITEL:** 0609/628-744 **NON STOP** 0609/616-591 **NON STOP**

Najboljšemu ponudniku od- damo v najem prostor za gostinski lokal v metliškem gradu. Ponudbe sprejema tajništvo Belokranjskega mu- zaja do vključno 30. junija 1995. Tu dobite tudi infor- macije o pogojih najema.
Belokranjski muzej
Metlika

AGRO, d.o.o., Novo mesto
prodajalna »NOVI TRG«
poslovno trgovski center pri pošti
tel.: 324-583
vam nudi:
— veliko izbiro vrtnih ko- silnic, kosilnic na laks, škarij za travo in živo mejo
— motorne žage in rezer- vne dele za m. žage

AKCIJSKA PRODAJA veriga za motorno ža- go TOMOS 61F — 1.800,00; meč — 3.700,00

olja za mešanico 1 l 550,00; 0,1 l 150,00
motorno olje za vrtno kosilnico 0,6 l 230,00
vrtna kosilnica 3,5 KM — 51 cm že za 26.000,00

NOVO — NOVO — KOŠILNICE NA ZRAČNO BLAZINO

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvire po novem sistemu brez poškodbe fasade in ometa in druga mizarjska dela izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica, tel./fax. 0608/82-945.

Priznana in uspešna firma z ekskluzivnim izdelkom, namenjenim zdravlju,
VABI K SODELOVANJU po vsej SLOVENIJI

VSE, KI IMAJO VOLJO DO DELA NA PODROČJU TRZENJA ARTIKLA, NAMENJENEGA PREDVSEM ZDRAVJU:

- organizatorje skupin,
- zastopnike in komercialiste
- medicince
- mlajše upokojence

ZDRAVJE JE DENAR. DENAR JE DELO!

Pisne ponudbe z referencami nam pošljite v 8 dneh na naslov: YANNI TRADE, d.o.o., Hajdrihova 21/A, 61000 Ljubljana, s pripisom "ZA

Inf.: 061 1291 794

vibroser
ORIGINAL

POGREBNE STORITVE
ROVAK Pogrebne in pokopališke storitve **SONJA NOVAK, S. P.** PE Novo mesto — Alkerčeva 7 (Hajdrihova kolonada)

Dežurna služba 0. — 24. ure.
Tel.: 068/341-134
Mob.: 0609/623-211

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in družino dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, brat, dedek in stric

FRANC KELVIŠAR
iz Gor. Suhadola 17 pri Brusnicah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znan- cem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Pristrčna hvala Intenzivnemu kirurškemu oddelku, podjetjema Kremen in Cementninarstvu Jaklič, govornikoma Kondi in Luzarju za besede slovesa, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, hčerka Tinca z družino, sin Štefan, brat in sestre z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in družino dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 70. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, stric, brat in bratranec

IVAN KRAŠOVEC
iz Trnovca 14

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in so- sedom, še posebej Petrico- vim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojnemu podarili toliko cvetja in sveč ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala ZD Metlika, dr. Mlačku, nevrološkemu oddelku bolnice Novo mesto, podjetjem MKS Cerovec, TPV Suhor, Market Humljan, govorniku pred domačo hišo, GD Lokvi- ca, Antonu Ambrožiču za ganljive besede pri odprtjem grobu, pevcem iz Črnomlja, proštu Albinu Žnidariču za lepo opravljen obred in Ivanu Kapušinu za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobilni: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

- Prevoz pokojnikov, tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov, tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- dekoracija poslovnega prostora
- izredno konkurenčne cene

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nu- dimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih sto- ritvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric, svak in praded

MARTIN GRANDOVEC
Vrh pri Ljubnu 17

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znan- cem za izrečno sožalje, cvetje, sveče ter spremstvo pokojnega na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Janežu, osebju Kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, dr. Kranjcu, Petrolu TOE Brežice, delavcem Petrola, pevcem in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica in tašča

JOŽEFA SELAK
iz Šmarjeških Toplic 5 a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znan- cem in sosedom za vsestransko pomoč, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala tovarni zdravil Krka, Biokemiji, Zdraviliščem Šmarješke Toplice ter duhovnikom za lepo opravljen obred.

Žalujoci: mož Ivan, sin Janez z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in družino dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, brat, dedek in stric

FRANC KELVIŠAR
iz Gor. Suhadola 17 pri Brusnicah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znan- cem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Pristrčna hvala Intenzivnemu kirurškemu oddelku, podjetjema Kremen in Cementninarstvu Jaklič, govornikoma Kondi in Luzarju za besede slovesa, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, hčerka Tinca z družino, sin Štefan, brat in sestre z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in družino dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 70. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, stric, brat in bratranec

IVAN KRAŠOVEC
iz Trnovca 14

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in so- sedom, še posebej Petrico- vim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojnemu podarili toliko cvetja in sveč ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala ZD Metlika, dr. Mlačku, nevrološkemu oddelku bolnice Novo mesto, podjetjem MKS Cerovec, TPV Suhor, Market Humljan, govorniku pred domačo hišo, GD Lokvi- ca, Antonu Ambrožiču za ganljive besede pri odprtjem grobu, pevcem iz Črnomlja, proštu Albinu Žnidariču za lepo opravljen obred in Ivanu Kapušinu za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

